

www.okumayISEV.com

JACK LONDON

VAHŞETİN
ÇAĞRISI

DİJİTAL e-KÜTÜPHANE

isev.org.tr

*****

Jack London

Asıl adı John Griffith London olan Jack London 1876'da San Francisco'da doğdu. Annesi Amerikalı, babası ise İrlanda'lı bir serseriydi. Düzensiz bir öğrenim gördü. Bir yıl koleje, bir yıl da California Üniversitesi'ne devam etti.

Denemediği iş kalmadı. En büyük tutkusu açık denizler ve uzun yollardı. Vahşetin Çağırışı ile üne kavuştu. 22 Kasım 1916'da intihar etti.

Birinci Bölüm

“Eski özelemler göçebe misali gelip gidişiyile, alışkanlıklar zincirini aşındırıp zayıflatıyor. Yeniden, bir kere daha uzun kış uykusundan vahşi türünü dürtükleyerek uyandırıyor.”

Çiftlikte küçük şeyler dışında hiç değişiklik olmuyor; Buck’ın hayatında da benzer günler birbirini kovalıyordu. Dışarıdaki olaylardan haberi olsaydı, hem kendisi hem de Puget Sound’dan San Diego’ya kadar tüm güçlü köpekler için çok tehlikeli gelişmelerin olduğunu da bilirdi. Yeni Dünya’da Kuzey Kutbu bölgesinin karanlığında dolaşıp duran maceraperest insanlar sarı bir maden bulmuşlardı. Zengin olma ümidiyle binlerce kişi bu sarı maden için Kuzey’e akın ediyordu. Bu bölge ve iklim şartlarına göre insanların kızaklara ihtiyacı vardı. Tabii kızakları çekecek, ağır ve yorucu işlerin üstesinden gelebilecek, kara, kışa dayanabilecek, uzun tüylü, iri ve kuvvetli köpeklere de... Buck Yargıç Miller’ın Santa Clara vadisindeki büyük bir evinde yaşıyordu. Yoldan içerde, ağaçların arasına gizlenmiş, dört bir yanını dolanan geniş verandalı bir evdi bu. Yargıcın evine geniş çimenlikler arasından ve uzun kavak ağaçlarının birbirine dolanmış dalları altından kıvrılarak uzanan çakıllı araba yoluyla ulaşıldı. Çiftlikte bu evden başka, birçok seyis ve yardımcının çalıştığı geniş ahırlar, dizi dizi hizmetçi

kulübeleri, göz alabildiğince uzanan düzgün sıralar boyunca küçük çiftlik binaları, uzun asma çardakları, yeşil çimenler, meyve ve çilek bahçeleri vardı. Bütün bunların yanı sıra, artezyen kuyusunun pompa dairesi ve Yargıç Miller'ın oğullarının sıcak gün boyunca serin kalabilmek için içine girdikleri su dolu kocaman beton bir de havuz bulunmaktaydı. Burada doğmuş olan Buck, kendini bütün bu geniş topraklara egemen olan tek varlık olarak hissediyordu. Ömrünün dört yılını da burada geçirmiş, buraya iyice alışmıştı. Yargıç Miller'ın malikânesinde Buck'tan başka köpekler de vardı elbette; böylesine büyük, böylesine geniş bir yerde başka köpekler olmadan olmazdı. Ama onların hepsi gelip geçiciydi. Onlar kalabalık köpek kulübelerinde otururlar ya da Japon finosu Toots veya tüysüz Meksikalı Ysabel gibi evde, gözden uzakta yaşarlardı. Ayda yılda bir burunlarını dışarı uzatan, bahçeye ender çıkan garip yaratıklardı bunlar. Çiftlikte en azından yirmi av köpeği vardı ve bunlar ürkütücü havlamalarla Toots ve Ysabel'e gözdağı vermeye kalkıştıkları zaman süpürgeler, sopalarla donanmış bir hizmetçi ordusu tarafından kovalanırlardı. Ama Buck ne bir ev ne de bir çoban köpeğiydi. Tüm çiftliğin kralıydı o. Canı çekince yüzme havuzunun içine dalar, yargıcın oğullarıyla birlikte ava gider, akşam ve sabah gezilerinde yargıcın kızları Mollie ve Alice'e eşlik ederdi. Kış geceleri gürül gürül yanan şömine önünde malikâne sahibinin ayakları dibine uzanır, yargıcın torunlarını sırtında taşır, ya da onları çimenlerin üstünde yuvarlardı. Çocuklar gezintiye çıktıklarında ahırların yanındaki çeşmeye kadar, hatta daha da ötelere, çayırlara ve çilek bahçelerine uzanan tehlikeli maceralarında önlerine düşüp onlara koruyuculuk ederdi. Diğer köpeklerin arasında her şeye tepeden bakan bir edayla havalı havalı dolaşır, Toots ve Ysabel'e ise kafasını çevirip

bakmazdı bile. Buck, Yargıç Miller'ın bölgesinde insanlar da dâhil, sürünen ve yürüyen tüm yaratıkların kralıydı. Yargıcın hayatında en çok sevdiği köpeği Saint Bernard soylusu Elmo'nun oğluydu Buck. Annesi Shep bir İskoç çoban köpeğiydi. Her şeyiyle babasına çekmişti ama yetmiş kiloluk cüssesiyle bile babasının yanında küçük kalıyordu. Buna rağmen diğer köpeklerin en irisiydi ve yaşamının zenginliğinden ve çevresinde uyandırdığı saygıdan gelen bir gururla bu yetmiş kilo, gerçek bir kral gibi dolaşıyordu. Yavruluğundan bu yana geçen dört yıl boyunca, besili bir soylu yaşamı sürmüştü. Kendine büyük güveni vardı, hatta çevreden kopuk yaşamalarından dolayı arada bir taşralı beylerde görüldüğü gibi biraz da kendini beğenmişti. O, üzerine titrenilmiş diğer ev köpekleriyle kıyaslanınca çok da şımartılmamıştı. Ama o her şeye rağmen kendini kurtarmış, ayaklarının üzerinde durmayı başarmıştı. Hele avlanmayı çok iyi becermiş, açık hava gezintileri ve eğlenceleri ile de güçlü kaslara sahip hâle gelmişti. Soğuk suyla yıkananlarda olduğu gibi su sevgisi, onun için bir kuvvet ilacı, bir sağlık koruyucusu olmuştu.

İşte 1897 sonbaharında Klondike'ta bulunan zengin maden, insanları dünyanın dört bir yanından buzlarla kaplı Kuzey'e doğru sürüklerken; Buck'ın, bu gururlu köpeğin içinde bulunduğu durum buydu. Ama Buck gazeteleri okumamıştı ve bahçıvan yamaklarından biri olan Manuel'in hiç de hoşlanılmayacak bir dost olduğundan da haberi yoktu. İtalyan usulü piyangolara ve şans oyunlarına düşkün olan Manuel bu günahlardan yakasını hiç kurtaramıyordu. Tam bir sistem kölesi olan, böyle birisiyle dost olmak Buck'ın en büyük talihsizliğiydi ve bu da onun kötü sonunu hazırlıyordu. Çünkü kumar oynamak için para gerekiyordu ve bir bahçıvan

yardımcısının ücreti bir kadın ile birkaç çocuğun bakımından fazlasını karşılayamazdı.

Manuel'in ihanetinin o unutulmaz gecesi yargıç Üzüm Yetiştiricileri Birliği'nin toplantısında idi; çocuklar da bir spor kulübü kurmak için kendi aralarında toplanmışlardı. Manuel'in Buck'la birlikte meyve bahçesinden geçtiklerini kimse görmemişti. Gezintiye çıktıklarını sanıyordu Buck. Ve bir kişi dışında kimse onların College Parkı diye bilinen bir ara istasyona girdiklerini görmemişti. Bu adam Manuel'le konuştu ve aralarında paralar şingirdadı.

Yabancı:

– Teslim etmeden önce malı bağlasaydın keşke, dedi ters ters. Manuel kalın bir ipi Buck'ın boynuna geçirdi, tasmanın altından iki kere doladı.

– İpi bir bükütün mü, hepten kesersin nefesini.

Yabancı homurdanarak doğruladı Manuel'i.

Boynuna sıkıca bağlanan ip Buck'ı çaresiz bırakmıştı.

Kimsenin duymadığı ama feryatları içinde yankılanan bir gururla kabul etmişti Buck bu durumu. O biliyordu ki kendinden daha akıllı olanların bir bildiği vardı. Yalnız, ipin ucu yabancıya eline geçince gözdağı verircesine homurdandı. Hoşnutsuzluğunu belli etmişti sadece. Buck için düşüncesini belirtmek demek, emretmek demektir. Kendine olan güveni, bunun böyle olduğuna inandırmıştı onu ama Buck hiç de beklemediği, alışmadığı bir davranışla karşılaşmıştı.

Yabancıya hırlar hırlamaz, boynuna dolanan ip bir anda daralmış, nefes alamaz olmuştu. O öfkeyle adamın üstüne atladı ama yabancı onu daha havadayken boğazından sıkıca kavrayıp, becerikli bir büküşle sırtüstü yere fırlattı. Sonra ip acımasızca gerildi. Buck dili dışarı sarkmış, geniş göğsü soluk soluğa, kudurmuşçasına boğuşuyordu. Bütün yaşamı boyunca hiç bu kadar kızmamıştı ama gücü azaldı, gözleri buğulandı ve

tren durup iki adam onu yük vagonuna attıklarında hiçbir şeyin farkında değildi.

Bir süre sonra kendine geldiğinde dili acıyor, boğazı yanıyor ve vagona benzer bir yerde sallanarak gidiyordu. Bir geçidi geçerken lokomotifin acı ve kısık düdüğü her şeyi iyice ortaya döküvermişti. Buck daha önceleri çok kere yargıçla birlikte yolculuk yapmıştı. Ama içinde bulunduğu şu yük vagonu, önceki rahat yolculuklardan çok farklıydı. Kirpikleri aralanan Buck'ın gözleri kinle doluydu. Bu öç duygusu ile dolu gözlerde sanki tahtından ve tacından edilmek istenen bir kralın ürkütücü ve acımasız hâli vardı. Bu durum, yanındaki adamı çılına çevirdi ve hemen harekete geçirdi ama Buck ondan daha çabuk davranmış ve bir zıplayışta düşmanının bileğine kilitlenmişti. Düşmanını bu zor durumdan yanındaki kurtardı. Acımasızca vurulan darbelerle de bayıldı Buck.

– Evet, arada sırada kriz geliyor, dedi adam boğuşmanın sesini duyarak gelen tren memuruna. Bir yandan da yaralı elini gizlemeye çalışıyordu.

– Bunu bizim patron için San Francisco'ya götürüyorum. Orada kaçık bir veteriner iyileştirebileceğini sanıyormuş. San Francisco rıhtımında bir meyhanenin arkasındaki küçük sundurmada, o geceki tren yolculuğu ile ilgili olarak, adam hayli dokunaklı bir biçimde söz ediyordu kendinden.

– Elime geçen topu topu elli kâğıt, diye homurdandı. Peşin bin kâğıt verseler, böyle bir işe girmem!

Eli kanlı bir mendille sarılıydı, pantolonunun sağ paçası da dizinden bileğine kadar boydan boya yırtılmıştı.

– Öteki enayi ne kadar aldı? diye sordu meyhaneci.

– Yüz kâğıt, diye cevapladı. Bir kuruş eksikğine yanaşmadı.

– Böylece yüz elli ediyor, diye hesapladı meyhaneci. Değer de doğrusu, yoksa gözüm kapalı girmezdim bu işe.

Hırsız kanlı sargıları çıkardı ve yaralı eline baktı.

– Kuduz olmazsam!

– O zaman, asılarak ölmek için doğdun demektir, diye güldü meyhaneci. Hadi, voltanı almadan yardım ediver bana. Olup bitenlerden şaşkına dönmüş, boğazında ve dilinde dayanılmaz acılar duyan Buck kendine bu davranışı layık görenlere karşı koymak için debeleniyordu. Ama her seferinde adamlar onu yere itip, nefesini kesinceye kadar boynundaki ipi sıkıyorlardı. Bu, ağır piriñ tasmanın boynundan çıkarılmasına kadar böylece sürüp gitti. Kendi tasmaından sonra, sıra ipin çıkarılmasına geldi ve neden sonra Buck, kafese benzer bir sandığın içine konuldu.

Öfkesini ve yaralı gururunu yenmeye çalışarak, o yorucu ve işkence dolu gecenin artakalan zamanını bu sandıkta geçirdi. Bütün bunların anlamını kavrayamıyordu. Bu garip adamlar ondan ne istiyorlardı? Neden bu daracık sandıkta onu kapalı tutuyorlardı? Nedenini bilmiyordu ama bu belli belirsiz yaklaşan felaket duygusu altında ezildiğini hissediyordu. Gece boyunca birkaç kez sundurma kapısının açıldığını işitince ayağa fırladı, yargıcı ya da hiç değilse çocukları görmeyi umuyordu. Ama her seferinde gördüğü yağ kandilinin solgun ışığında uzanıp kendisine bakan meyhanecinin suratıydı. Ve yine her seferinde, Buck'ın boğazında titreşen sevinç dolu havlama, vahşi bir hırlamaya dönüşüyordu.

Ama meyhaneci onu rahat bıraktı ve sabah dört civarında adam gelip kafesi sırtına aldı. “Yeni işkenceciler” diye düşündü Buck; çünkü kılıksız, saçları sakallarına karışmış, kötü görünümlü kimselerdi bu kişiler. Parmaklıkların arkasında köpürüyor ama hiçbir şey fayda etmiyordu bütün bunlara. Adamlar sadece güldüler ve onu sopalarla dürttüler. Buck adamların da bütün istediklerinin bu olduğunu anlayınca kadar dişleriyle sopalara saldırıp durdu. Sonra somurtarak yere uzandı ve sandığın bir arabaya taşınmasına izin verdi. Sonra

içinde bulunduğu sandık elden ele dolaşmaya başladı. İşi hamallar devraldılar; bir başka vagona yüklendi; bir kamyon, çeşitli kutular ve paketlerle birlikte bir araba vapurunun içine taşıdılar onu. Vapurdan indirilip büyük bir istasyon deposuna götürüldü ve sonunda bir eksprese yüklendi.

İki gün iki gece boyunca bu ekspres acı acı bağırarak lokomotifin arkasında sürüklenip gitti. Buck da iki gün iki gece ne yedi, ne de içti. Önce öfkeyle tren memurlarının yanına sokulmalarına hırlayarak karşı koymuş, onlar da onu kızdırıp huylandırarak karşılık vermişlerdi. Hırsından titreyip, ağzı köpürerek kendini parmaklıklara attığı zaman ona kahkahalarla gülmüşler ve kendisiyle alay etmişlerdi. İğrenç köpekler gibi homurdanıp havlamışlar, miyavlamışlar ve kollarını sallayıp horoz gibi ötmüşlerdi. Bütün bunların ne denli aptalca olduğunun farkındaydı ama onuru zedelendikçe, öfkesi de büyüyordu. Açlığa pek aldıracağı yoktu, ama susuzluğa dayanamıyor bu da öfkesini körükleyip parlamaya hazır bir ateş hâline getiriyordu. Gerçekten de çok sinirli ve duyarlı olduğu için karşılaştığı kötü davranış onu hasta etmiş, onurunu zedelemişti. Boğazı şişmiş, dili iltihaplanmış, ateşi yükselmişti.

Bir tek şeyden memnundu. O da boynundaki ipin çözülmesi. Onlara haksız bir üstünlük sağlamıştı ip ama artık boynunda olmadığına göre onlara patronun kim olduğunu gösterecekti. Bundan böyle boynuna asla başka bir ip geçiremezlerdi. Buna kesinlikle kararlıydı. İki gün iki gece boyunca içinde ona ilk karşı çıkacak olanlara boşaltacağı bir öfke birikmişti. Gözlerini kan bürümüş, öfkeden kuduran bir canavara dönmüştü. Öylesine değişmişti ki artık Buck'ı yargıç bile tanıyamazdı. Memurlar onu Seattle'da apar topar trenden indirdikleri zaman rahat bir nefes aldılar; çünkü Buck onların kâbusu olmuştu

Dört kişi kafesi dikkatle trenden alıp küçük, yüksek duvarlı bir avluya taşıdılar. Geniş yakalı, kırmızı kazak giymiş, şişman bir adam çıkarak arabacının uzattığı teslim makbuzunu imzaladı. Bir önseziyle işte bu, bundan sonraki işkenceci diye düşündü Buck ve kendini kaldırıp vahşî bir şekilde parmaklıklara attı. Adam Buck'ın bu davranışına gaddarca gülümsedi. Ufak bir baltayla, bir sopa getirtti.

– Şimdi çıkaracak değilsiniz ya? diye sordu arabacı.

Baltayı kafese sokup, parmaklıkları kanırtarak,

– Çıkaracağım, ne sanmıştın! diye cevap verdi adam.

Onu getiren dört kişi birden çil yavrusu gibi dağılarak, duvarın üzerinde kendilerini tam güvene aldıkları yerlerden gösteriyi seyretmeye hazırlandılar.

Buck parçalanan tahtalara saldırıyor, dişliyor, çekiştiriyor, onlarla güreşiyordu. Dışardan balta nereye vurulursa içerden oraya gidiyor, kırmızı kazaklı adam onu dışarı çıkartmak için ne denli sakın bir kararlılık gösteriyorsa, o da o denli öfkeli bir telaşla hırlayıp, homurdanıyordu.

Buck'ın geçebileceği kadar bir yer açınca,

– Hadi bakalım kızıl gözlü canavar, dedi. Aynı anda da baltayı bırakıp, sopayı sağ eline aldı.

Buck tüyleri dikilmiş, ağzı köpürmüş, kanlı gözlerinde delice yanan bir ışıkla atılmak için toparlandığı sırada, gerçekten de bir kızıl gözlü canavardı artık. İki gün iki gecenin bastırılmış hırsıyla çoşan yetmiş kiloluk öfkesiyle doğruca adamın üstüne atladı. Tam dişlerini adama geçireceği sırada, birden kendini engelleyen ve başını döndürüp gözünü karartan bir darbe yedi. Havada dönüp sırtının ve yanının üstü yere uzandı. Hayatında hiç sopayla dövülmemişti. Ne olduğunu anlayamadı bile. Biraz havlamaya, daha çok da haykırmaya benzer bir hırlamayla tekrar ayağa kalkıp havaya fırladı. Ve onu acımasızca yere yıkacak olan sopa yeniden indi. Bu sefer sopanın farkına vardı

Buck ama çılgınlığı sakınma nedir bilmiyordu. Bir, bir daha, bir daha ve her atılışı sopayla yarıda kesilerek yere yıkılıyordu. Özellikle sert bir darbeden sonra, bir daha saldıramayacak kadar afallamış bir durumda zorlukla ayağa kalkabildi.

Sendeleyerek birkaç adım attı. Burnundan, ağzından ve kulaklarından kan geliyordu. O pırıl pırıl parlayan tüyleri kanlı salyasıyla kirlenmiş, lekelenmişti. Sonra adam ona yaklaştı ve burnuna korkunç bir darbe indirdi. Daha önce duyduklarının hepsi bu korkunç acının yanında hiç kalırdı. Bir arslan gibi vahşice kükreyerek kendini adamın üstüne fırlattı yeniden ama adam sopayı sol elinden sağ eline geçirerek, onu sakın bir hareketle çenesinden yakaladı ve aynı anda arkaya ve aşağı doğru büktü. Buck havada bir buçuk daire çizdikten sonra kafasının ve göğsünün üstüne yere düştü.

Son olarak bir hamle daha yaptı. Adam omzuna bu kadar uzun süredir beklediği o keskin darbeyi indirdi ve Buck büzülüp, tamamen kendinden geçmiş hâlde yere yığıldı kaldı.

– Köpekleri yola getirmekte üstüne yok. Bunu bilir, bunu söylerim, diye heyecanla haykırdı duvarın üstündekilerden biri.

– Druther her gün bir Kızılderili midillisini eğitir. Hatta pazarları ikisini, diye yanıtladı arabacı arabaya binip dizginleri eline alarak.

Buck kendine gelir gibi oldu, ama gücü geri gelmedi. Düştüğü yerde uzandı ve olduğu yerden kırmızı kazaklı adamı gözledi. Adam meyhanecinin kafesle içindekinin gönderildiğini bildiren mektubunu okuyup, kendi kendine,

– Buck dediğiniz zaman gelir, diye tekrarladı.

– Evet, oğlum Buck dedi ve dostça bir sesle devam etti. Şöyle ufaktan hırıştık. Şimdi en iyisi bütün olanları unutmak.

Bundan böyle sen sen ol, yerini öğren, ben de kendiminkini biliyorum. Akıllı uslu bir köpek olursan her şey düzeler, işler

yolunda gider. Yok, eğer kötü bir köpek olursan, dayaktan canını çıkarırım. Anladın mı?

Konuşurken acımasızca vurduğu başı şimdi korkusuzca okşuyordu. Elinin her dokunuşunda tüylerinin sinirle dikilmesine rağmen Buck bu davranışı karşı koymadan kabullendi. Adam su getirdiğinde istekle içti ve sonra zengin bir çiğ et ziyafetini lokma lokma onun elinden yedi. Dayak yemişti, bunu biliyordu ama kırılmamıştı. Sopalı adama karşı hiçbir şansı olmadığını iyice anlamıştı. Öğrendiği bu dersi yaşamı boyunca asla unutmadı. İlkel yasaların egemenliğiyle ilk karşılaşmasıydı bu ve henüz tamamlanmamıştı. Hayat bütün acımasızlığı ve çıplaklığıyla karşısında duruyordu şimdi. Bu görünümü yılmadan karşılarken, yaradılışının getirdiği tüm gizli sinsiliği de kullanıyordu. Günler geçtikçe sandığın içinde ya da ipin ucunda başka köpekler de geldi. Kimileri uysal, kimileri de kudurmuş durumdaydılar ve Buck teker teker onların kırmızı kazaklı adamın yönetimine geçişlerini izledi. O acımasız gösteriyi her seyredişinde aldığı ders hep aklına geliyordu: Sopa kimdeyse, kanun onun elindedir. Gönlü hoş edilmese bile o, boyun eğilmesi gereken bir efendidir; çünkü sopa onun elindedir. Dövülen köpeklerden adama yaltaklananları, kuyruk sallayanları ve elini yalayanları gördüğü hâlde, Buck adamın gönlünü almak gibi bir küçüklüğe hiç gerek duymadı. Kendisi gibi gururlu ve yaltaklanma nedir bilmeyen bir köpeğin acımasızca öldürülmesi bile onu bu kararından döndüremezdi. Zaman zaman birileri geliyor, bazen heyecanla, bazen alttan alarak çeşitli biçimlerde kırmızı kazaklı adamlarla konuşuyorlardı. Ve böylece, aralarında paranın el değiştirdiği konuşmalardan sonra, yabancılar köpeklerden birini ya da bir kaçını alıp beraberlerinde götürüyorlardı. Buck onların nereye gittiğini merak ediyordu; çünkü bir daha hiç dönmüyorlardı.

Sonu belirsiz bir yolculuğun korkusu iyice içine çöreklenmişti. O yüzden her seferinde yabancılar tarafından seçilmediğine seviniyordu.

Ama sonunda bir gün, yarım yamalak İngilizcesiyle tükürür gibi konuşan, Buck'ın anlayamadığı bir sürü tuhaf ve duyulmamış sesler çıkaran, ufak tefek, eciş bücüş bir adamı karşısında buldu. Sırasının geldiğini anlamıştı.

Bakışı Buck'ın üzerine takılan adamın gözleri parlayarak, – Aman Tanrım! diye haykırdı. Şu Tanrının belası güzel köpek! Ha? Kaça?

– Üç yüz, hem de büyük kelepir, diye duraksamadan cevap verdi kırmızı kazaklı adam. Devletin kesesinden vereceğine göre, itiraz etmezsin zaten, ha Perrault?

Perrault sırtıttı. Hiç beklenmedik bir talep sonucunda köpek fiyatlarının göklere fırladığı göz önüne alınırsa böylesine güzel bir hayvan için fazla bir para sayılmazdı bu. Ne Kanada hükûmeti bir şey kaybedecek ne de taşımacılıkta bir yavaşlama olacaktı. Perrault köpekleri tanırды. Buck'a baktığında onun binde bir rastlanan cinsten bir köpek olduğunu fark etmişti. “Hatta on bin de bir!” diye düşünmüştü.

Buck adamların para değiş tokuş ettiklerini gördü ve uysal bir Newfoundland'li olan Curly ile kendisini ufak tefek adam alıp giderken hiç yadırgamadı. Bu, kırmızı kazaklı adamı ve Nanvhal'ın güvertesinden Curly ile beraber gittikçe uzaklaşan Seattle'a bakarken, sıcak Güney topraklarını son görüşü oldu. Perrault Curly ile Buck'ı aşağı indirip, François denilen kara suratlı, dev gibi bir adama teslim etti. Perrault bir Kanadalı-Fransız'dı ve esmerdi; ama François melez bir Kanadalı-Fransız'dı ve esmerlikte onun iki katıydı. Buck bu tip insanları ömründe ilk kez görüyordu ama bu ilk olmayacak, böyle tipler hayatının bir parçası hâline gelecekti. Ondandır öğrenmesine rağmen mecburen boyun eğecekti. Perrault ile François'nın iyi,

sakin, adalet dağıtımında yansız ve köpekler tarafından kandırılmayacak kadar bu işlerde zeki insanlar olduklarını çabucak öğrendi.

Nanvhal'ın ara güvertelerinde, Buck ve Curly başka iki köpekle buluştular. Bunlardan biri, sonradan jeolojik araştırma için Barrens'e giden bir balina gemisinin kaptanı tarafından alınıp getirilmiş kocaman, süt beyaz bir Spitzbergen'li soydaştı.

Dostluğuna güven olmazdı; adamın yüzüne gülüyor, ardından saman altından su yürütüyordu. Daha ilk yemekte Buck'ın önündekilerden çalmıştı. Buck onu cezalandırmak için fırladığı anda, François'nın kamçısı havada ısıklık çalarak, ondan önce suçluya ulaşmış ve Buck'a kemiğini geri almaktan başka yapacak bir şey kalmamıştı. "Dürüst adammış François" diye düşündü kendi kendine ve melez adam Buck'ın gün geçtikçe hoşuna gitmeye başladı.

Öteki köpek hiç yanaşmadı, kendine de yanaştırmadı; yeni gelenlerden bir şeyler aşırıya da kalkmadı. Sıkıntılı, suratsız bir arkadaştı ve Curly'ye bütün isteğinin yalnız kalmak olduğunu, daha da ötesi, rahat bırakılmadığı takdirde bela çıkaracağını açıkça gösterdi. "Dave" di adı. Yiyip yatıyor, yemediği ya da uyumadığı zamanlar da esniyordu. Hiçbir şeyle ilgilenmiyordu. Hatta Nanvhal gemisi Kraliçe Charlotte Boğazı'ndan geçerken, sıçrayıp sallanması bile ilgisini çekmemişti onun. Buck ile Curly yarı korkuyla heyecanlandıklarında, rahatsız olmuşçasına başını kaldırmış, meraksız bir bakışla onları süzmüş, esnemiş ve yeniden uykuya dalmıştı.

Gemi gece gündüz pervanenin usanmak bilmez nabız atışlarına göre ilerliyordu ve her günün tıpkı bir öncekine benzemesine rağmen, havanın sürekli olarak soğuduğunu açıkça hissediyordu Buck. Sonunda, bir sabah pervane sustu ve

Nanvhal’u bir heyecan havası kapladı. Öteki köpekler gibi, Buck da bunu anlamış ve bir değişikliğin yaklaştığını fark etmişti. François tasmalarından tutup onları güverteye çıkardı. Soğuk yüzeye attığı ilk adımla Buck’ın ayağı çamuru andıran yumuşak bir beyazlığa gömüldü. Homurdanarak geri sıçradı. O beyaz şey durmadan gökten aşağı düşüyordu. Silkelendi ama üstü yeniden doldu. Merakla kokladı, sonra birazını dili ile tattı. Bir an dilini ateş gibi yakmış, sonra eriyip kaybolmuştu. Bu onu şaşırttı. Bir kez daha denedi; sonuç aynıydı. Etrafta seyredenler kahkahalarla gülüyorlardı. Nedenini bilmediği hâlde utandı, çünkü bu onun karla ilk tanışmasıydı.

İkinci Bölüm

KANUN: SOPAYA SOPA, DIŞE DIŞ

Buck’ın Dyea kıyısındaki ilk günü bir kâbus gibiydi. Her saat, her an şaşkınlık doluydu ve sürprizlere gebeydi. Uygarlığın göbeğinden birden çekilip alınmış ve en ilkel yaşamın ortasına fırlatılmıştı. Aylıklık ve can sıkıntısından başka yapılacak iş olmayan, tembel tembel güneş altında geçirilen yaşama hiç benzemiyordu bu. Burada ne rahat, ne huzur, ne de bir nebze güven vardı. Olan biten hep kargaşa, hep hareketti. Yaşamın her anı tehlike doluydu. Sürekli dikkatli olmak zorundaydı; çünkü buradaki köpekler ve insanlar, şehir köpekleri, şehir insanları değildi. Bunların hepsi de sopaya sopa, dişe diş kanunundan başka kanun tanımayan vahşilerdi.

Köpeklerin buradaki kurdumsu yaratıklar gibi dövüştüğünü hiç görmemişti. İlk denemesi de unutulmaz bir ders oldu. Doğrusu, bu başkası adına edinilmiş bir deneydi, yoksa bundan yararlanacak kadar yaşayamazdı. Kurban, Curly idi. Odun deposunun yakınında kamp kurmuşlardı; Curly, o dostça davranışı içinde, Buck'ın ancak yarı beline gelen boyuna bakmadan, yetişkin bir kurt boyundaki kızak köpeğine yanaştı. Toparlanacak zaman olmadı, yıldırım hızıyla bir sıçrama, dişlerin madeni bir sesle birbirine vurması, aynı hızla geriye atlama ve Curly'nin suratı gözünden çenesine kadar yırtıldı. Bu, kurt usulü bir dövüştü. Dalıp geri kaçmak; ama dahası da vardı. Otuz ya da kırk kadar Eskimo köpeği olay yerine gelerek dikkatli ve sessiz bir çember hâlinde kavgacıların çevresini sardılar. Buck köpeklerin bu sessiz dikkatini ve ağızlarını şapırdatmalarındaki istekli iştahlı tavrı anlayamadı. Curly rakibine saldırdı, diğeri yeniden daldı ve yana sıçradı. Curly'nin ikinci atağını da ayaklarını yerden kesen, tuhaf bir biçimde göğüsledi. Zaten Curly bir daha ayağa kalkamadı. Seyirci Eskimo köpekleri bunu bekliyorlardı. Hırlayıp, acı acı havlayarak üzerine kapandılar ve Curly acıdan haykırarak tüyleri kabarmış vahşi bir kitle altında ezildi, kayboldu. Her şey öylesine ani, öylesine beklenmedik bir biçimde olmuştu ki Buck şaşkınlık içindeydi. Spitz'in, güler gibi kırmızı dilini dışarı sarkıttığını ve François'nın baltayı sallayarak köpeklerin içine daldığını gördü. Ellerinde sopalarla üç kişi, köpekleri dağıtması için ona yardım ediyorlardı. Uzun sürmedi. Curly yere yıkıldıktan iki dakika sonra saldıranların sonuncusu da sopalarla kovulmuştu. Ama Curly çiğnenmiş, kan lekeleriyle kaplı karın üstünde, neredeyse paramparça edilmiş olarak cansız yatıyor; esmer, melez adam başında durmuş korkunç küfürler savuruyordu. Bu sahne sık sık Buck'ın gözünde canlanıyor, uykularını kaçırıyordu. Demek

gelenek buydu. Dürüstlük sökmüyordu. Bir kere yıkıldın mı, sonun geldi demektir. Öyleyse hiç yıkılmamaya bakacaktı. Spitz dilini çıkarıp tekrar güldü ve o andan sonra Buck ona büyük ve ölümsüz bir kin besleyerek nefret etti.

Buck can dostu Curly'nin yürek yakıcı ölümünün sarsıntısını atlatmadan ikinci bir felaketi yaşadı. Beline kayış ve tokalardan yapılmış bir şey bağlandı. François onu bir koşum atına çevirmişti. Buck'ın koşulduğu kızağa odunlar yükleniyor, vadiyi çevreleyen ormana kadar sürüyordu Buck'ın çektiği bu çile. Böyle yük hayvanı hâline getirilmek gururunu fazlasıyla incittiği hâlde, aklı baş kaldırmaya engel oluyordu. İstekle çalışmaya koyuldu ve bu işin tamamen acemisi ve yabancı olması rağmen elinden geleni yaptı. François sertti, söylediklerinin istediği anda yapılmasını istiyor ve kamçısının gücüyle dediği anda yaptırıyordu. Bu arada, tecrübeli bir kızakçı olan Dave, Buck'ın her hata yapışında arka ayaklarına dış atıyordu. Onun kadar tecrübeli Spitz ise başı çekiyor ve her zaman Buck'a erişemediği için, arada bir sert hırlamalarla onu azarlıyor ya da Buck'ı kendi yönüne ve dümen suyuna çekmek için, ağırlığını ustaca koşum kayışlarına bindiriyordu. Buck işleri kolay öğrendi ve iki arkadaşıyla birlikte François'nun ortak eğitimi altında gözle görülür bir ilerleme kaydetti. Daha kampa dönmeden, "Hey" denince durmayı, "Çek" denince yürümeyi, dönemeçlerde geniş kavis çizerek dönmeyi ve yüklü kızak yokuş aşağı peşlerinden gelirken, kızağa en yakın köpekle arayı açmasını öğrendi. François,

– Çok iyi köpekler, dedi Perrault'ya. Hele o Buck zehir gibi çekiyor. Göz açıp kapayana kadar her şeyi öğretiyorum ona. Öğleden sonra, postayı bir an önce yetiştirmek ve yola koyulmak için acele eden Perrault iki yeni köpekle geldi. Kardeş olan iki köpekten birini adı Joe, diğerinin adı da Billee idi. İkisi de gerçek kızak köpekleriydi. Aynı ananın oğulları

oldukları hâlde, gece ve gündüz gibi farklıydılar birbirlerinden. Billee'nin tek kusuru çok iyi huylu olmasıydı; oysa Joe tam tersine, sürekli hırlayan, kötü kötü bakan, huysuzun, bencilin biriydi. Buck dostça karşıladı onları. Dave hiç oralı olmadı; Spitz önce birini, sonra ötekini dövmeye kalktı. Billee yatıştırıcı bir biçimde kuyruk salladı, yatıştırmaya çalışmanın boşuna olduğunu anlayınca da kaçmaya kalktı ve Spitz'in keskin dişleri böğrünü çizdiği sırada da yine yatıştırıcı bir biçimde ağlayıp bağırdı ama Spitz ne yana dönerse dönsün, Joe yelesi kabarmış, kulakları geri yatmış, dudakları titreyip hırlayarak, çeneleri bütün hızıyla birbirine çarpıp, gözleri kavgacılarca özgü korkunun somut bir belirtisi hâlinde şeytanca parlayarak, topukları üzerinde olduğu yerde dönüyor ve Spitz'in karşısına geçiyordu. Görünüşü öylesine ürkütücüydü ki Spitz onu yola getirmekten vazgeçti; yenilgisini örtmek için de bir köşeye çekilip ağlayan Billee'yi kampın dışına kadar kovaladı.

Akşama doğru Perrault bir köpek daha getirdi. İnce, uzun, zayıf yüzünde eski savaşların izi olan yaşlı bir Eskimo köpeğiydi bu. Cesaretle parıldayan tek gözü karşısındakinden saygı bekliyordu. Adı Solleks'ti, yani "Öfkeli". Tıpkı Dave gibi o da bir şey istemiyor, bir şey vermiyor, bir şey beklemiyordu. Ağır ağır, özenle aralarına doğru yürüdüğü zaman Spitz bile ilişmedi ona. Buck'ın keşfetmek bahtsızlığına uğradığı bir özelliği vardı. Kör yanından kendisine yanaşılmasına dayanamıyordu. Buck farkında olmadan işledi bu suçu. Ancak, Solleks fırtına gibi dönüp, omzunu yukardan aşağı on santim kadar yırtınca düşüncesizliğini anladı. Ondan sonra, Buck her zaman onun kör yanından uzak durdu ve arkadaşlıklarının sonuna kadar başka bela çıkmadı. Gözle görünür tek isteği, tıpkı Dave gibi yalnız kalmaktı ama

Buck'ın daha sonra öğreneceği gibi, her birinin bundan daha da hayati bir tutkusu vardı.

O gece Buck uyumak gibi bir büyük sorunla karşılaştı. Kandille aydınlatılmış çadır beyaz düzlüğün ortasında ılık ılık parlıyordu. Buck son derece doğal bir davranışla içeri girdiği zaman, Perrault ile François onu küfür ve kap kacak bombardımanına tuttular, ta ki şaşkınlığı geçip kepaze bir hâlde dışarıdaki soğuğa kaçana kadar. Bıçak gibi kesen ve özellikle yaralı omzunu düşmancasına ısırın soğuk bir rüzgâr esiyordu. Kara uzandı ve uyumaya çalıştı ama çok geçmeden ayaz titreterek ayağa dikti onu. Perişan ve kederli, bir sürü çadırın arasında dolaşıp durdu ama her yerin bir önceki kadar soğuk olduğunu görmekten başka bir şey yapamadı. Orada burada vahşi köpekler saldırdılar üstüne fakat Buck yelelerini kabartıp hırladı –hızla öğreniyordu bunları– ve ilişmeden bıraktılar onu.

Sonunda aklına geldi. Geri dönüp kendi takım arkadaşlarının ne yaptıklarına bakacaktı. Şaşırtıcı bir şekilde ortadan kaybolmuştu hepsi. Onları arayarak büyük kampı yeniden dolaştı ve yine döndü. Çadırda mıydılar yoksa? Hayır, olamazlardı, öyle olsa kendisini dışarı atmazlardı. Öyleyse nerde olabilirdi? Kuyruğu düşmüş tir tir titreyen vücuduyla, gerçekten de umutsuz bir durumda, amaçsızca çadırın çevresinde döndü durdu. Birden ön ayaklarının altındaki kar çöktü ve yere yıkıldı. Ayaklarının altında bir şey kıpırdanıyordu. Tüyleri dimdik, homurdanarak geri sıçradı. Görmediği, bilmediği bir şeyin korkusu çökmüştü üstüne ama dostça bir havlama ona güven verince geri dönüp araştırmaya başladı. Sıcak bir hava burun deliklerine kadar yükseldi. Orada, karın altında rahat bir biçimde kıvrılmış yatan Billee yatıştırıcı bir tavırla sızlandı. İyi niyetini göstermek için

kıvrıldı, hatta barış rüşveti olarak ıslak diliyle Buck'ın yüzünü yalamaya kalkıştı.

Bir ders daha... Demek böyle yapıyorlardı! Buck hemen bir yer beğenip, telaşla, büyük gayret harcayarak kendine bir çukur açmaya girişti. Vücudunun sıcaklığı bir anda bu kapalı yeri ısıtıverdi ve derin bir uykuya daldı. Gün uzun ve çetin olmuştu. Hırlayıp havlamasına, kâbuslarla boğuşmasına rağmen, rahat ve deliksiz bir uyku çekti.

Uyanmakta olan kampın gürültüleriyle kaldırılıncaya kadar da açmadı gözlerini. Önce nerede olduğunu anlayamadı. Gece boyunca kar yağmış her tarafı doldurmuştu. Kar her yanından bir duvar gibi sıkıştırıyordu onu; bir büyük korku dalgası, vahşi, hayvani tuzak korkusu sardı benliğini. Kendi yaşam çizgisinden geriye, atalarının yaşamına döndüğünü gösteren bir belirtiydi bu; çünkü o uygar, hem de fazlasıyla uygar bir köpekti, tuzağın ne olduğunu kendi deneyimi ile bilemezdi ve durup dururken korkması da olanaksızdı. Bütün vücudundaki kaslar titreyerek, içgüdüsel bir biçimde kasıldı. Boynundaki ve omuzlarındaki tüyler dikildi ve ürkütücü bir ulumayla, karın göz kamaştırıcı bir bulut gibi çevresinde uçuştığı, kör edici gün ışığına fırlayıp çıktı. Ayaklarının üstünde doğrulmadan önce, bembeyaz kampın önünde uzandığını gördü, nerede olduğunu anladı ve Manuel'le yürüyüşe çıktıkları andan, bir önceki gece kendisine çukur kazıncaya kadar geçen süre içinde olanları bir bir hatırlamaya çalıştı.

François'nın bağıırışı, görünüşüne selam oldu.

Köpek sürücüsü,

– Demedim mi ben? diye seslendi Perrault'ya. Bu Buck, gerçekten de yıldırım hızıyla öğreniyor!

Perrault büyük bir ciddiyetle başını sallayarak François'yı onayladı. Kanada Hükümeti'nin kuryesi olması ve önemli mektuplar taşıması dolayısıyla en iyi köpekleri bulmaya

çalışıyordu ve Buck gibi bir köpeğe sahip olmak ona ayrı bir mutluluk veriyordu.

Bir saat içinde takıma üç Eskimo köpeği daha katılmış, toplam olarak dokuz köpek olmuşlardı. On beş dakika sonra hepsi koşumlara bağlanıp Dyea Canon'a doğru yola koyuldular. Buck yola çıktıklarına memnundu ve işi ağır olduğu hâlde, bunu pek de öyle aşağılayıcı görmediğini fark etti. Bütün takıma canlılık getiren ve kendine de geçen hevese şaştı; ama daha da şaşırtıcı olan, Dave ve Solleks'teki değişiklikti. Koşumun içinde tamamen değişmişler, yeni birer köpek olup çıkmışlardı. Bütün uyuşukluk ve ilgisizlikleri uçup gitmişti. Uyanık ve hareketli, işin iyi yürümesi için telaşlıydılar ve arkada kalma ya da ayağı dolaşma gibi işi aksatacak bir şey oldu mu, müthiş sinirleniyorlardı. Koşumlara asılıp çekmek sanki varoluşlarının en yüce belirtisiydi, sanki yalnızca bu iş için yaşamışlar ve ömürleri boyunca en çok bu iş onlara zevk vermişti.

Dave ya tekerleklere, ya kızağa bağlanıyordu; onun önünde Buck çekiyor, sonra Solleks geliyordu; takımın gerisi tek sıra hâlinde öne doğru uzanıyor, başı çeken Spitz'de son buluyordu.

Buck ders alabilmesi için, özellikle Dave'le Solleks'in arasına yerleştirilmişti. Buck'ın yetenekli bir öğrenci olduğu ölçüde, ötekiler de yetenekli eğiticilerdi, hiçbir zaman büyük bir hata yapmasına göz yumuyorlar, öğrettiklerini sivri dişleriyle pekiştiriyorlardı. Dave dürüst ve çok akıllıydı. Buck'ı asla nedensiz yere ısırmıyordu ama gerektiğinde de dişlerini Buck'ın bacaklarına geçirmekten geri kalmıyordu.

François'nın kırbacı da Dave'e arka çıkınca, Buck öğ almaktansa yoluna devam etmeyi daha yararlı buluyordu. Bir seferinde, kısa bir mola sırasında koşumlara dolaşıp da hareketi geciktirince, hem Dave, hem de Solleks, üzerine atılıp

bir güzel patakladılar onu. Bu kapışmanın sonucundaki dolaşıklık baştakinden de beterdi ama ondan sonra Buck kayışları dolaştırmamaya gayret etti ve daha gün sona ermeden işini öylesine iyi öğrendi ki yanındaki arkadaşları onu azarlamayı bıraktılar. François'ın kırbacı gittikçe daha seyrek şakladı ve hatta Perrault ayaklarını kaldırıp onları dikkatle inceleyerek Buck'ı onurlandırdı.

Canon'dan yukarı, Koyunlar Kampı'nın içinden, Scales'ten ve artık ötesinde ağaç bitmeyen tepelerden, buzulların ve yüzlerce metre derinliği olan kar birikintilerinin üzerinden, tuzlu suyla tatlı su arasında, yalnız ve mahzun Kuzey'e geçmek isteyenleri engellercesine bekçilik eden büyük Chilcoot Boğazı'ndan geçen çetin bir yolculuktan o günkü. Eski yanardağların kraterini dolduran göller zincirini geride bırakmak epey zaman almıştı. Ancak o gece geç saatlerde Bennett Gölü'nün kıyısındaki büyük kamplara vardılar. Burada binlerce altın arayıcısı baharda buzların çözülmesine önlem olarak kayaklarını hazırlıyorlardı. Buck karın içine çukurunu kazıp, yorgunluktan bitkin bir hâlde uykuya daldı. Ama çok erkenden, buz gibi karanlıkta gizlendiği yerden çıkarılıp arkadaşları ile birlikte kızığa koşuldu.

O gün, önceki kızakların açtığı yoldan gittikleri için kırk mil yaptılar; ama ertesi gün ve daha sonraki birçok günler, ezilmemiş karın içinde yollarını kendileri açmak; daha sıkı çalışmak zorunda kaldılar ve daha az yol alabildiler. Genellikle Perrault takımının önünden gidiyor, onların işini kolaylaştırmak için raketli pabuçlarıyla karı bastırıyordu. Elindeki sırıkla kızığa yön veren François, bazen Perrault ile yer değiştiriyordu ama pek sık olmuyordu bu. Perrault'nun acelesi vardı ve buz konusundaki bilgisine de güveniyordu. Sonbahar buzu çok ince olduğu ve akıntılı yerlerde hiç buz olmadığı için bu bilgi şarttı.

Bitmez tükenmez günler boyunca Buck kayışların arasında koştu durdu. Her zaman karanlık çöktüğünde kamp kuruyorlar, günün ilk ışıkları, yola koyulup yeni tanıdıkları upuzun yolu geride bıraktıklarında üstlerine düşüyordu. Ve yine karanlık; çadırlar kuruluyor, her zaman karanlık bastıktan sonra kamp kuruyor, balıklarını yiyor ve karın içinde kıvrılıp uyuyorlardı. Buck aç kurt gibiydi. Günlük payı olan yedi yüz elli gram kurutulmuş alabalık dişinin kovuğuna bile yetmiyordu. Hiç bir zaman yeterince yiyemiyor, sürekli açlık sancıları içinde kıvranıyordu ama öteki köpekler daha hafif geldikleri ve bu hayata alışkın oldukları için, sadece yarım kilo balık yiyor ve kendilerini idare edebiliyorlardı.

Eski yaşamının bir özelliği olan titizliğini, bu vahşi düzenin içinde büyük bir hızla yitirdi. Titizlikle ve kibarca yerken, bir de baktı ki yemeklerini bir hamlede bitiren arkadaşları onun el sürülmemiş yemeğini çalıyorlar. İkisizle üçüyle baş edeyim derken, yemek ötekilerin ağzında kaybolup gidiyordu. Bunu önlemek için ötekiler kadar hızla yemeye başladı ve açlığı onu öylesine zorladı ki gün oldu kendinin olmayanı almaktan da geri kalmadı. Hayatta kalabilmesi için yanlış da olsa bazı şeyleri yapmak zorundaydı. Yeni köpeklerden biri olan Pike'ın, bu usta hilekâr ve hırsızın, Perrault'nun arkası dönükken kurnazca bir dilim domuz yağını çalmasını görünce, ertesi gün aynı numarayı yağın tamamını alarak tekrarladı. Büyük bir gürültü koptu ama ondan şüphelenmediler; bu gibi işlerdeki sabıkası bilinen acemi Dub, Buck'ın suçu için cezalandırıldı.

Bu, Buck'ın acımasız kuzey bölgesinde canlı kalmaya layık olduğunu belirten ilk hırsızlığıydı. Uyumluluğunu, değişen koşullara ayak uydurma yeteneğini böylece kanıtlamış oldu. Yoksa hızlı ve korkunç bir ölümle karşı karşıya kalabilirdi. Daha da ötesi amansız bir yaşam kavgasında boş bir şey, hatta

bir engel olan ahlaki yapısının çöküşünü ve parça parça oluşunu belirliyordu bu olay. Güney’de sevgi ve dostluk kanunu altında, özel mülkiyete ve kişisel duygulara saygı beslemek yeterliydi ama Kuzey’de sopaya sopa, dişe diş kanunu altındaydılar ve öteki kanunları hesaba katan aptallık eder ve başarıya ulaşma konusunda hep yaya kalırdı. Buck mantığıyla varmadı bu sonuca. Buck’ın hamurunda vardı bu duygu. Ve farkında olmaksızın kendini yeni yaşamına alıştırdı. O güne dek, ömrü boyunca hangi tarafın daha üstün olduğuna aldırmadan gözünü budaktan sakınmamıştı. Ama kırmızı kazaklı adamın elindeki sopa, daha ilkel ve temel bir kanunu içine işletmişti. Uygarken, ahlaki bir dava uğruna, diyelim Yargıç Miller’ın kamçısını korumak için canını verebilirdi. Oysa şimdi ahlaki davalar uğruna dövüşmekten kaçması ve paçasını kurtarmaya bakması uygarlıktan uzaklaşmasının kesin bir belirtisiydi. Keyif için değil, karnının gurultusunu bastırmak için çalışıyordu. Açıkça hırsızlık etmiyor, sopa ve dişe duyduğu saygı yüzünden, gizlice ve kurnazlıkla çalışıyordu. Kısaca yaptıkları, yapılması yapılmamasından daha kolay olan şeylerdi. Gelişmesi –başka bir deyişle uygarlıktan uzaklaşması– hızla ilerliyordu. Kasları çelik gibi sertleşmiş, her türlü sıradan acıya karşı duyarsızlaşmıştı. Dış görünüşüyle olduğu kadar, içyapısıyla da kendinden başkasını düşünmez bir bencillğe tutuldu. Ne kadar iğrenç, ne kadar ağza alınmaz olursa olsun, her şeyi yiyebiliyor ve bir kere yedikten sonra da mide suyu bunlardaki besini son damlasına kadar süzüp çıkarıyor ve kanı bunu vücudunun en uzak köşelerine kadar taşıyarak, en sert ve en güçlü dokuları meydana getiriyordu. Görme ve koklama duyuları epeyce keskinleşmiş, işitme duyusu öylesine gelişmişti ki uykusunda bile en hafif sesleri işitebiliyor ve bu sesin bir barış haberi mi yoksa bir tehlike belirtisi mi olduğunu anlayabiliyordu. Tırnaklarının arasına

biriken buzu dişleriyle kırıp temizlemeyi, susadığı ve suyun üstünde kalın bir buz tabakası olduğu zaman, gerileyip, sert ön ayaklarıyla atlayarak buzu kırmayı öğrendi. En belirgin özelliği, bir gece öncesinden rüzgârın kokusunu alıp, yönünü kestirmesiydi. Bir ağaç ya da bayır dibinde yuvasını kazarken, isterse havada en ufak bir kıpırtı olmasa bile sonradan amansızca esecek bir rüzgâr onu daima rüzgâr altı bir yerde, kapalı ve kuytu bir sığınakta buluyordu.

Yalnızca deneyler sonucunda öğreniyor, uzun zamandan beri ölü olan sezgileri de yeniden canlanıyordu.

Evcilleştirilmiş kuşakların etkisini yavaş yavaş üstünden atıyordu. Belli belirsiz bir biçimde türünün ilk hâllerini eski ormanlarda vahşi köpeklerin sürüler hâlinde gezindiği zamanları, ellerine geçirdikleri avları öldürüp etlerini nasıl yediklerini anımsadı. Pençeleyip yırtarak dövüşmeyi ve kurt usulü, dişleriyle çekip koparmayı öğrenmek, onun için sıradan bir şeydi artık. Çoktan unutulmuş ataları hep bu tarzda dövüşmüşlerdi. İçinde canlanmaya başlayan eski hayata hız verdi ataları ve onların kalıtımıyla soydan soya geçmiş bütün ustalıklar, onun ustalığı oldu. Bunlar, sanki sürekli kendisininmiş gibi hiç çaba harcamadan ve araştırmadan, kendiliklerinden geliyorlardı. Ve sanki durgun, soğuk gecelerde burnunu bir yıldızda doğru dikip uzun uzun bir kurt gibi uluduğu zaman, yüzyılların ötesinden yıldızda burnunu uzatıp onun ağızından uluyan, ölüp toprak olmuş atalarıydı. Onun ağızındaki nağmeler, onların nağmeleriydi; hüznelerini dile getiren ve onlar için, durgunluğun ve soğuşun ve karanlığın anlamı olan nağmeler.

O eski şarkı, yaşamın nasıl başkalarının oyuncağı olduğunu belirlercesine, içinden dalga dalga kabarıp yükseldi ve aslına döndü yeniden. Aslına döndü; çünkü insanlar Kuzey’de bir sarı maden bulmuşlardı ve çünkü Manuel, ücreti karısının ve

kendinin bir sürü küçük kopyasının ihtiyaçlarını karşılamaktan öteye geçmeyen bir bahçivan yamağıydı.

Üçüncü Bölüm

ATA KANININ KUDRETLİ CANAVARI

Buck'ın içindeki ilk hâkim canavar oldukça güçlüydü ve kızak yaşamının sert koşulları altında daha da gelişti. Ama yine de, gizli bir gelişimdi bu. Yeni yeni ortaya çıkan ustalığı dengeyi ve kontrolü sağlamıştı. Rahat nefes alamayacak ölçüde, kendini yeni hayatına uydurmakla uğraşıyordu; bu yüzden de kavga etmek istemiyor, üstelik elinden geldiğince diğerleriyle çatışmaktan kaçınıyordu. Belli bir dikkat ve özen tavırlarını belirliyordu. Ve Spitz'le arasındaki o katı nefrette sabırsızlık göstermiyor, hiçbir saldırgan harekette bulunmuyordu. Öte yandan, güçlü bir önseziyle, Buck'ta kendi geleceğı için bir tehlike sezinlediğinden, Spitz dişlerini göstermek için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Hatta Buck'a gözdağı vermek için, âdeti olmayan bir şey yaparak; ancak birinin ya da ötekinin ölümüyle sona erecek kavgayı sürekli kışkırttı durdu. Beklenmedik bir olay olmasaydı, bu kavga yolculuğun daha başlangıcında patlayabilirdi. O günün sonunda, Le Barge Gölü'nün kıyısında rüzgârlı, berbat bir yerde mola verdiler. Kar fırtınası, bıçak gibi kesen rüzgâr ve karanlık, onları bir kamp yeri bulmaya zorlamıştı. Bulunabilecek en kötü yeri bulmuşlardı. Arkalarında taştan, dik bir duvar yükseliyordu; Perrault ile François gölü kaplayan buzun üstünde ateş yakıp,

uyku tulumlarını sermek zorunda kalmışlar; yolculukta yük olmasın diye çadırı Dyea'da bırakmışlardı. Akarsuların sürükleyip getirdiği odun parçaları küçük bir ateş yakılmasında hayli işe yaradı.

Buck çukurunu rüzgârı tutan kayanın hemen dibinde kazdı. Yeri öylesine kuytu ve ılıktı ki; François ateşte yumuşatıp hazırladığı balıkları dağıtırken, istemeye istemeye çukurdan çıktı ama Buck payına düşeni bitirip de döndüğü zaman, yuvasını başkası tarafından ele geçirilmiş buldu. Tehdit edici bir hırlama, yuvasına giren saldırganın Spitz olduğunu gösterdi. Buck şimdiye kadar düşmanı ile bela çıkarmaktan kaçınmıştı ama bu kadarı da fazlaydı artık; içindeki canavar kükredi. Her ikisini de şaşırta bir öfkeyle Spitz'in üstüne atıldı! Spitz daha çok şaşırılmıştı; çünkü Buck üzerindeki deneyimi, ona rakibinin sadece büyüklüğü ve ağırlığı yüzünden kendini ezdirmeyen, son derece uysal bir köpek olduğunu göstermişti.

Buck'la Spitz darmadağın olan yuvadan birbirlerine kenetlenmiş hâlde dışarı çıktılar ve kavganın nedenini anladığı zaman, François de şaşırılmıştı.

– Hey! diye bağırdı Buck'a. Gebert onu! Şu pis hırsızın dersini ver!

Spitz de aynı derecede istekli idi. Dalış yapmak için fırsat kollayarak bir öne bir arkaya dolanıp dururken, öfke ve hırstan haykırıyordu. Onun gibi fırsat kollayarak öne arkaya dönenen Buck da ondan daha az hevesli ve daha dikkatsiz değildi. O da avantajlı bir fırsat yakalamak için dönüp duruyordu ama işte tam o sırada üstünlük mücadelelerini daha ilerideki günlere, uzun yollarının ötesine taşıyacak beklenmedik bir olay oldu. Perrault'nun küfrü, kemikli bir bedene inen sopanın vurduğu yerden ses getiren darbesi ve acıdan gelen keskin bir uluma, pandomimayı başlattı. Pusuya yatmış tüylü gölgelerle kamp

yeri birden canlanıvermişti. Bir yerli köyünden kampın kokusunu alıp gelmiş, açlıktan kıvranan köpekler. Sekseni doksanı birden... Buck ve Spitz dövüşürken sürünerek yaklaşmışlar ve iki adam kalın sopalarla aralarına daldığı zaman dişlerini göstererek saldırmışlardı. Yemek kokusundan çılgına dönmüşlerdi. Perrault birini, başını yiyecek sandığının içine gömmüş hâlde yakaladı. Sopası deriye yapışmış kaburgalara olanca ağırlığıyla indi ve yiyecek sandığı yere devrildi. Aynı anda, açlıktan gözleri dönmüş canavarların yirmisi birden ekmeği ve domuz yağını kapıştılar. Sopalar aman vermeden indi tepelerine. Sopa yağmuru altında acı acı havlayıp uludular ama son ekmek kırıntısı da mideye inene kadar aynı çılgınlıkla sağa sola saldırdılar.

Bu arada, şaşkına dönmüş kızak köpekleri yuvalarından fırlamışlar, ama bu vahşi saldırganların ani baskısıyla neye uğradıklarını şaşırıp hiçbir şey yapamamışlardı. Buck hiç böyle köpek görmemişti. Sanki kemikleri derilerini yırtıp dışarı fırlayacak kadar zayıftılar. Gözleri alev alev ve dişlerinin arası köpüklü, çamurlu postlara şöylece bir sarınıvermiş kuru iskeletlerdi bunlar. Ama açlığın verdiği çılgınlık onları korkunç, karşı koyulmaz bir hâle getiriyordu. Bunlara karşı çıkmak imkânsızdı. Kızak köpekleri ilk atakta yamaca doğru sürüldüler. Buck üç köpeğin saldırısına uğramış, göz açıp kapayana kadar kafası, omuzları paralanıp yırtılmıştı. Çıkan gürültü korkunçtu. Billee her zamanki gibi sızlanıyordu. Dave ve Solleks yaralarından kan damlayarak omuz omuza vermişler, düşmanla yiğitçe dövüşüyorlardı. Joe şimşek gibi atılıp dişlerini karşısındakine gömüyordu. Bir keresinde, dişini köpeklerden birinin ön ayağına geçirdi ve kemiklerini un ufak edene kadar, çatır çatır çiğnedi. Hırsızlığıyla ün salmış olan Pike yürüyemez hâldeki hayvanın üstüne atıldı. Hızla diş geçirip geri çekilerek boynunu kırdı. Buck köpükler içindeki

bir düşmanı gırtlığından yakaladı ve dişleri büyük atardamara geçince baştan aşağı kana bulandı. Kanın, ağzındaki ılık tadı, onu daha da büyük bir vahşete sürükledi. Kaldırıp bir başkasının üstüne fırlattı kendini ve aynı anda kendi boğazına geçirilen dişlerin acısını duydu. Böyle haince yandan saldıran Spitz'di.

Kampın kendilerine düşen bölgesini temizleyen Perrault ile François kızak köpeklerinin yardımına koştular. O vahşi aç yaratıklar dalgası önlerinde geriledi ve Buck bir ara kendisini serbest buldu ama bu sadece bir an sürdü. Adamlar yiyecekleri kurtarmak için dönmek zorundaydılar. Onlar gider gitmez, vahşi köpekler yeniden kızak takımına saldırdılar. Billee yiğitliğe varan bir korkuyla, vahşi çemberi yarıp fırladı ve buzun üzerinden ötelere kaçtı. Pike ve Dub takımın geri kalanlarını peşlerine takıp onun izinden gittiler. Buck da onların arkasından fırlamak için kendini toplarken, göz ucuyla Spitz'in onu devirmek niyetiyle üstüne geldiğini gördü. Bir kere ayağı yerden kesilip de o vahşi köpek kitlesinin altında kaldı mı, kurtuluş umudu yoktu. Spitz'in vuruşunu yere yıkılmadan savuşturup, gölün üzerinden kaçanlara katıldı. Daha sonra takımın dokuz köpeği bir araya gelip ormanda barınacak bir yer aradılar. Kimse peşlerinden gelmiyordu ama onlar yinede telaşlı bir kaçış içindeydiler. İçlerinde dört ya da beşten az yara alan yoktu. Kimilerinin durumu ise bayağı tehlikeliydi. Dub'ın arka ayaklarından biri kötü sakatlanmıştı. Takıma Dyea'da en son katılan kızak köpeği Dolly'nin boğazı parçalanmıştı; Joe gözünün birini kaybetmişti; bir kulağı dişlenip, paramparça edilmiş olan iyi huylu Billee ise bütün gece boyunca ağlayıp sızlandı. Gün ışıırken bitkin bir hâlde topallayarak kampa döndüler. Yağmacılar gitmişlerdi. Perrault ile François'yı öfke içinde buldular. Yiyeceklerinin neredeyse yarısı gitmişti. Köpekler kızıağın kayışlarını ve çadır bezinden

yapılma siperliği bile dişleyip paramparça etmişlerdi. Kısaca, yenilecek, yenilmeyecek ne varsa, hiçbirini kurtulamamıştı ellerinden. Perrault'nun bir çift makosenini yemişler, deri koşumlardan parçalar koparmışlar, hatta François'nın kamçısının ucundan yarım metre götürmüşlerdi. François kendini kamçının üzüntüsünden sıyırıp, yaralı köpeklerine bakmaya kalktı.

– Ah, dostlarım! dedi yumuşak bir sesle. Belki bu ısırıklar sizi kudurtur. Belki hepsi de kuduz köpeklerdi; Tanrı kahretsin! Sen ne dersin, ha Perrault?

Kurye kararsız bir şekilde başını salladı. Dawson'a ulaşmak için daha dört yüz millik bir yol varken, köpeklerinin arasında kuduz salgını hiç de işine gelmezdi. İki saat süren küfürler ve çabalar sonunda koşunları düzene sokuldu ve yaralı takım, o güne kadar aşmışları ve Dawson'a kadar aşacakları yolun en zorlu bölümünde ilerlemeye koyuldu.

Thirty Mile ırmağı oldukça genişti. Azgın sular dona meydan okuyordu; ancak suyun durgun olduğu yerlerde ırmak buz tutmuştu. Bu korkunç otuz mili aşmak için altı günlük yorucu bir çalışma gerekiyordu. Gerçekten de korkunç bir otuz mildi bu; çünkü her adımı köpekler ve adamların yaşamları pahasına atılıyordu. Perrault el yordamı ile yol bulmaya çalışırken, belki on kere ince buz kırıp gömüldü ve elinden hiç eksik etmediği uzun sopası sayesinde kurtuldu. Ama dondurucu bir soğuk vardı; termometre sıfırın altında on dereceyi gösteriyordu ve her suya düşüşünde, sağ kalabilmek için bir ateş yakmak ve üstündekileri kurutmak zorunda kalıyordu.

Onu hiçbir şey yıldırıyordu. Hiçbir şey yıldırmadığı içindir ki, hükümet kuryesi olarak seçilmişti. Ufacık çarpık suratını ayaza verip, sabahın kör karanlığından, akşamın zifiri karanlığına kadar uğraşarak her türlü tehlikeye göğüs geriyordu. Ayakları altında çatlayıp kırılan, üstünde bir an bile

durmaya cesaret edemedikleri ince buz üstünde kıyıları boyunca gitti. Bir keresinde, Dave ve Buck'la birlikte kızak, kırılan buzun içine gömüldü; sürüklenip dışarı çıkarıldıklarında yarı donmuş ve neredeyse boğulacak hâldeydiler. Onları kurtarmak için, âdet hâline gelen ateşin yakılması gerekti. Baştan ayağa buza bulanmışlardı. Adamlar onları ateşin çevresinde koşturarak, terletip buzlarını erittiler. Ateşin o denli yakınından geçiyorlardı ki neredeyse alevlerin üstüne basacaklardı.

Bir başka sefer de Spitz gömüldü buza ve ardından bütün takımı da sürükledi. Sadece Buck her yanına ok gibi batıp ısırarak buzun kaygan kenarına ön pençelerini dayayarak var gücüyle direndi. Buck'ın arkasında da kendisi gibi geriye doğru direnen Dave ve kızağın gerisinde de kaslarını gerip çatırdatıncaya kadar kayışlara asılan François vardı. Buzlar bir kez daha hem arkalarında hem de önlerinde kırılmıştı. Yamaca tırmanmaktan başka çareleri yoktu. Perrault ancak bir mucize sayesinde kurtulabileceklerini düşünürken, François o mucizenin olması için dua ediyordu. Kızağın bütün kayışları, kösele şeritleri ve koşum takımının son parçaları da kullanılarak yapılan uzun bir iple köpeklerle bir bir yamacın tepesine çekildiler. François en son kızakla yüklerin ardından geldi. Sonra aşağıya inebilecekleri uygun bir yer aramaya başladılar. Tabii aşağıya inmeyi de ipleri sayesinde başarabileceklerdi ve gece, onları gün boyunca sadece bir çeyrek mil yol almış olarak, yine ırmağın üstünde yakaladı. Hootalinqua'ya, sert buza ulaştıkları zaman Buck bitkindi. Geri kalan köpekler de aynı durumdaydılar; ama Perrault kaybedilen zamanı kapatmak için onları erkenden yola koşuyor ve geç saatlere kadar mola vermiyordu. Birinci gün otuz beş mil yapıp Big Salmon'a vardılar, ikinci gün bir otuz beş mil

daha aşıp Little Salmon’u buldular, üçüncü gün onları ta Five Fingers’a ulaştıran bir kırk mil yaptılar. Buck diğer kızak köpeklerinden oldukça farklıydı. Ayakları onlarınki kadar sıkı ve sert değildi. Bir ilkel adam ya da medeni bir insan tarafından evcilleştirilen ve bugüne kadar gelen kuşağın en son örneğiydi o. Yorucu geçen günler ve kavga onun yumuşacık ayaklarını iyice yıpratmıştı. Topallıyordu. Mola onun için tam bir kurtuluş olmuştu. Bitkince uzandı yere. Açlığına rağmen, balıktan payına düşeni almak için bile yerinden kımıldayacak hâli yoktu. Sonunda yemeğini François getirmek zorunda kaldı. Köpek sürücüsü her akşam yemekten sonra da yarım saat Buck’ın ayaklarını ovuyordu; kendi ayakkabılarını gözden çıkarıp, pabuçların derisinden Buck’a dört tane ayakkabı yaptı. Büyük rahatlığı bu. Hatta bir sabah, François ayakkabıları giydirmeyi unutup, Buck sırtüstü yatıp dört ayağını havada yalvarırcasına sallayarak yalın ayak yola çıkmayı reddettiği zaman, Perrault’nun çarpık suratı sırttı. Yol ayaklarını gittikçe sertleştirdi ve eskiyen ayakkabılar kaldırılıp atıldı. Bir sabah, Pelly’de koşumlara bağlanırlarken, o güne kadar göze batan hiçbir şey yapmamış olan Dolly birden kudurdu. Köpeklerden her birinin tüylerini diken diken eden, acı verici uzun bir kurt ulumasıyla kudurduğunu açığa vurdu ve sonra doğruca Buck’ın üzerine atıldı. Buck daha önce hiç kudurmuş köpek görmemişti, kudurganlıktan korkması için bir sebep de yoktu ama yine de bunda korkunç bir şey olduğunu anlayıp, panik içinde kaçtı. Buck önde, nefes nefese soluyup ağzı köpürerek bir adım gerisinden gelen Dolly peşinde, fırlayıp gittiler. Buck öylesine korkmuş ve hızlı koşuyordu ki Dolly arayı kapatamıyordu. Adacığın ortasındaki ağaçlığa daldı, öteki uca kadar koştu, kalın bir buz tabakasıyla kaplı bir ara kanaldan ikinci ve sonra bir üçüncü adacığa atladı. Geri dönüp

ırmağa geldi ve çaresizlik içinde karşıya geçmeye başladı. Bütün bu süre boyunca arkasına bakmadığı hâlde, Dolly'nin hırıltısını hemen bir adım gerisinde duyuyordu. François bir çeyrek mil öteden seslendi; Buck hâlâ bir adım önde, nefes alabilmek için zorlukla soluyarak ve bütün umudunu François'nın kendisini kurtaracağına bağlayarak geri döndü. Köpek sürücüsü elindeki baltayı havaya kaldırmış duruyordu ve Buck şimşek gibi önünden geçer geçmez, balta olanca hızıyla kudurmuş Dolly'nin kafasına indi. Buck sendeleyerek çaresizlik içinde, soluk soluğa kendini kızığın üstüne attı. Bu Spitz'in eline geçecek en büyük fırsattı. Buck'ın üstüne saldırdı, dişlerini iki kez hiç karşı koyamayan düşmanına geçirdi ve etini parçalayarak kemiğe kadar inen bir yara açtı. Sonra François'nın kırbacı sırtına indi ve Buck mutluluk içinde onun takımdaki köpeklerden hiç birinin tatmadığı bir dayağı yemesini seyretti mutlulukla.

- Canavarın teki bu Spitz, dedi Perrault.
- Öldürecek Buck'ı günün birinde.
- Buck onun gibi kaç canavarı cebinden çıkarır, diye cevapladı François. Buck'a her bakışında kesinlikle anlıyorum bunu. Bak, bu sözümü unutma: Günün birinde bu, canavar gibi kudurup Spitz'i paramparça edecek, sonra da karın üstüne tükürüp atacak. Bilirim ben.

Ondan sonra aralarında savaş başladı. Lider köpek ve takımın kabul edilmiş önderi olarak Spitz, üstünlüğünün bu garip Southland köpeğinin tehdidi altında olduğunu seziyordu. Gerçekten de Buck onun için garip bir köpekti. Çünkü o zamana dek tanıdığı bütün Southland'li köpeklerin içinde bir teki bile ne kampta ne kızakta değerli bir yaratık olarak dikkatini çekmemişti. Hepsisi yumuşacık, çalışmaktan, donmaktan ve açlıktan ölüp giden köpeklerdi. Buck onların hiçbirine benzemiyordu. Yalnız o dayanmış, gelişmiş, güçte,

vahşilikte ve sinsilikte Eskimo köpeği ile boy ölçüşebilmişti. Öyleyse önder olabilecek bir köpekti ve onu asıl tehlikeli yapan, kırmızı kazaklı adamın elindeki sopanın körü körüne bir yiğitliği, önder olma isteğindeki aceleciliği söküp atmış olmasıydı. Olağanüstü bir kurnazlığa sahipti ve ilkelikten öte olmayan bir sabırla uygun zamanı bekliyordu.

Liderlik kavgasının başlaması kaçınılmazdı. Buck istiyordu bunu. Yapısı böyle olduğu için, köpekleri son nefeslerine dek çalıştıran koşum takımlarının içinde mutlulukla ölmelerine neden olan, takımdan çıkartıldıklarında kalplerini kıran o adsız, anlaşılmaz kızak gururuna yakalandığı için istiyordu bunu. Dave'in bir kızak köpeği olarak duyduğu, Solleks'in kızıağı bütün gücüyle çekerken içinde taşıdığı gururdu bu. Kamp toplandığı zaman onları avucuna alan, huysuz, ters birer hayvan olmaktan çıkarıp gayretli, hevesli, hırslı yaratıklar hâline getiren gururdu bu. Bütün gün onları mahmuzlayıp ileri süren ve geceleri mola verilince, elemli huzursuzluklarına ve hoşnutsuzluklarına kapılıp kendini koyuveren gururdu bu. Spitz'i ayakta tutan, yolda hatalı iş yapanı ya da işten kaytaranları dövmesine, sabahları koşumlar bağlanırken kaçıp saklananları yola getirmesine sebep olan, bu gururdu. Spitz'in, Buck'tan muhtemel bir öncü köpek olarak korkması da yine bu gururdandı. Ve bu, Buck'ın da gururuydu.

Açıkça Spitz'in liderliği tehdit altındaydı. Onunla cezalandırılması gerekirken, işten kaçanların arasına giriyordu. Ve bunu bile bile yapıyordu. Bir gece tipi hâlinde kar yağmıştı. Ertesi sabah hastalık hastası Pike etrafta görünmedi. Otuz santim kalınlığındaki karın altında, yattığı çukurda güvenle saklanmıştı. François onu çağırırdı, aradı ama boşuna. Spitz öfkeden köpürüyordu. Gizlenilebilecek her yeri koklayıp kazarak bütün kampı öfkeyle aradı. Öylesine korkunç

homurdanıyordu ki, Pike onun sesini duyunca saklandığı yerde titredi.

Fakat sonunda Pike toprak üstüne çıkarıldığı ve Spitz cezalandırmak için üstüne atladığı zaman, Buck onunkine eş bir öfkeyle fırlatarak araya girdi. Bu öylesine beklenmedik ve öylesine kurnazca olmuştu ki Spitz'in ayakları yerden kesilip, arkaya yuvarlandı. Sefil bir hâlde titremekte olan Pike bu belirgin baş kaldırma karşısında yüreklendi ve yere yıkılmış liderinin üstüne atıldı. Dövüşte eşitlik ve dürüstlük, Buck için unutulmuş bir yasaydı; o da atıldı Spitz'in üstüne ama François bir yandan olanlara kıkırdarak gülerken, yine de adalet dağıtımında haksızlığa sapmayıp kamçısını bütün gücüyle Buck'a indirdi. Bu, Buck'ı yere yıkılmış rakibinden söküp almaya yaramadı. O zaman kamçının sapı işe karıştı. Vuruştan sersemleyen Buck geriye yıkıldı ve Spitz bir yandan suçlu Pike'ı şiddetle cezalandırırken, öte yandan da kırbaç Buck'ın üstünde şaklayıp durdu.

Sonraki günlerde, Dawson gittikçe yakınlaştıkça, Buck lider Spitz'le suçluların arasına girmeye yine devam etti ama bunu kurnazca, François ortalıkta olmadığı zaman yapıyordu. Buck'ın gizli isyanıyla, genel bir isyan baş gösterdi ve bütün takıma yayıldı. Dave ve Solleks değişmediler ama takımın geri kalanları kötüleştikçe kötüleşti. İşler artık düzenli gitmiyordu. Sürekli bir çekişme ve kavga vardı. Bela her zaman hazırды ve bunun altında Buck yatıyordu. François'yı oyalıyordu; çünkü köpek sürücüsü, ikisi arasında er geç patlak vereceğini bildiği ölüm kalım savaşının endişesi içindeydi sürekli ve çok geceler, başka köpekler arasındaki kavga ve çekişme sesleri, Buck'la Spitz'in kavgaya tutuşmuş olacağı korkusuyla uyku tulumundan dışarı fırlatıyordu onu.

Ama bu beklenen fırsat bir türlü ele geçmedi ve insanın içine sıkıntı veren bir öğle sonu, o büyük dövüşü yapmamış,

yapamamış olarak Dawson'a girdiler. Burada bir sürü insan ve sayısız köpek vardı; Buck hepsini de çalışıyor buldu. Köpeklerin işe koşulması, ilahî bir takdir gibi görünüyordu. Gün boyunca uzun takımlar hâlinde ana caddeden bir aşağı, bir yukarı kayıyorlar ve geceleri boyunlarındaki çingirakların sesleri hâlâ duyulabiliyordu. Kulübe kalaslarını ve ateş yakmak için kullanılan tahta parçalarını madenlere kadar çekiyorlar, Santa Clara Vadisi'nde atların yaptığı bütün işleri yapıyorlardı. Buck arada bir Güney'li köpeklere rastlıyordu ama çoğunlukla bunlar vahşi, kurt, Eskimo karışımı köpeklerdi. Her gece düzenli olarak saat dokuzda, on ikide ve üçte bir akşam şarkısına başlıyorlardı. Bu sırlarla dolu, büyümlü nağmelere büyük bir mutlulukla katılıyordu Buck. Başlarının üstünde renkli ışıklar yanar, yıldızlar kayar ve kadifeden bir tabut örtüsü gibi üstünü kaplayan karın altında toprak duygusuz ve kaskatı kesilirken kızak köpeklerinin bu şarkısı yaşamın bir meydan okuyuşu sayılabilirdi. Yalnız bu, uzun süreli feryatlar ve kesik hıçkırıqlarla dolu, yüksek perdeden bir şarkıydı ve daha çok hayatın yakarışı, varoluş acısının dile getirilişiydi. Eski bir şarkıydı bu. Şarkıların hüznü olduğu bir zamanın, dünyanın gençlik devrinin ilk şarkılarından biri. Buck'a anlamadığı bir hüznü veren bu ağıt sayısız kuşakların küme küme acısını yüklenmişti. Bu şarkıda vahşi atalarının çilesi, eskiden kalma yaşama acısı ve atalarına ürkütücü, esrarlı gelen soğuk ve karanlığın korkusuyla inleyip hıçkırıyordu. Ve şarkının dokunaklılığı ateş karşısında ve dam altında geçirilen devirlerden geriye, uluma çağlarındaki hayatın başlangıcına, çiğ et yendiği zamanlara uzanan havlayışının o esrarlı güzelliğini anlatıyordu. Kızıağı Dawson'a çektiklerinden yedi gün sonra, Barracks'ın yanındaki dik yamaçtan Yukon Irmağı'na indiler, Dyea'ya ve tuzlu suya doğru ilerlediler. Perrault postayı getirdiklerinden

daha da aceleymiş gibi bir hızla götürüyordu; üstelik yolculuk gururu onu da yakalamıştı. Amacı o yılın hız rekorunu kırmaktı. Bunun için birkaç nedeni vardı. Bir haftalık dinlenme köpeklere güçlerini yeniden kazandırmış, onları baştan ayağa düzene sokmuştu. Gelirken açtıkları yol kendilerinden sonra gelenler tarafından iyice düzelmişti. Üstelik polis iki üç yerde köpekler ve insanlar için yiyecekler hazırladığından daha hafif yolculuk yapma olanağını bulmuştu.

İlk gün, elli millik uzaklıktaki Sixty Mile'a ulaştılar. İkinci gün, onları Yukon üzerinde hızla Pelly'ye doğru ilerlerken yakaladı. Ama bu mükemmel koşu büyük bela çıkmadan ve François öfkelenmeden tamamlanamadı. Buck'ın yönettiği sinsi isyan takımının beraberliğini bozmuştu. Eskisi gibi, sanki koşan tek bir köpekmişçesine olan birlik yoktu artık. Buck'ın isyancılara verdiği cesaret onları çeşit çeşit küçük suçlara yönlendiriyordu. Spitz artık çok korkulacak bir lider olmaktan çıkmıştı. Eski korku gitti ve onun otoritesine karşı çıkacak bir ortam doğdu. Bir gece, Pike yarım balığını yürütüp, Buck'ın himayesi altında mideye indirdi. Bir başka gece Dub'la Joe, Spitz'le boğuşup hak ettikleri cezayı vermekten vazgeçirdiler onu. Ve hatta Billee, o iyi huylu Billee daha az iyi huylu oldu ve eski günlerdeki yatıştırıcılığını hemen hemen unutturan bir tonda sızlanmaya başladı. Buck hırlayıp, korkutucu bir şekilde tüylerini kabartmadan hiç yanaşmıyordu Spitz'in yanına. Aslında tavırları daha çok bir kabadayıninkileri andıran Spitz'in burnunun dibinde kasıla kasıla bir aşağı, bir yukarı yürüyordu.

Disiplinin bozulması aynı ölçüde, köpeklerin birbirleriyle olan ilişkilerini de etkiledi. Aralarında eskisinden de sık dövüş ve kavga çıkıyor, bazen kamp yeri ulumalarla dolu bir tımarhane hâline gelinceye kadar sürüyordu bu çekişmeler. Sonu gelmez kavgalar sınırlarını bozduğu hâlde, değişmeyen yalnız Dave ve

Solleks'ti. François yakası aılmadık küfürler ediyor, müthiş bir öfkeyle karların üstünde tepinip, saçını başını yoluyordu. Kamısı köpeklerin arasında sürekli ıslık alıyor ama bu da pek işe yaramıyordu. Arkasını döner dönmez yeniden başlıyorlardı. Buck takımın geri kalanlarını korurken, o da kamçısıyla Spitz'e arka ıktı. François bütün kargaşalıkların arkasında Buck'ın yattığını, Buck da onun bunu bildiğini biliyordu. Ama Buck bir kez daha suçüstü yakalanmayacak kadar kurnazdı. Koşum takımlarının içinde bağlılıkla, canla başla çalışıyordu. Bu işi yapmak artık onun için mutluluk kaynağıydı. Yine de sinsice arkadaşlarının arkasında bir kavga çıkartmaktan ve kayışları dolandırmaktan daha büyük bir zevk alıyordu.

Bir gece yemekten sonra, Tahkeena Boğazı'nın ağzında Dub bir kutup tavşanının yolunu kesti ama budalaca elinden kaçırdı. Bir anda, bütün takım havlayarak avın peşine düştü.  yüz metre ilerde Kuzeybatı Polis Karakolu vardı. Karakolun hepsi de kızak köpeği olan elli köpeği de bu kovalamaya katıldılar. Tavşan hızla ırmağın aşağılarına koştu, ufak bir dereye sapıp donmuş dere yatağından yukarı durmadan yoluna devam etti. Köpekler güçlükle yol açıp ilerlerken, tavşan karın üstünde kuş gibi gidiyordu. Güçlü kuvvetli altmış köpeklik sürünün başında Buck dönemeçten dönemece koşuyor ama arayı kapatamıyordu. Yere değecek kadar alçaktan heyecanla soluyarak koşuyor, enfes vücudu her adımda solgun ay ışığında ileri atılan bir şimşek gibi parıldayarak yol arıyordu. Ve nde kutup tavşanı ölümün habercisi soluk bir hayalet gibi her adımda daha da ileri fırlıyordu.

Belirli zamanlarda, insan eliyle yapılmış kurşunlarla, samalarla bir şeyler öldürmek için, insanları toplum kurallarıyla dolu kentlerden söküp dağlara, ormanlara iten o eski iğdlerin canlanması, kana susamışlık, öldürme zevki,

hepsi, hepsi vardı Buck'ta. Yalnız onun duyguları kesinlikle çok daha içtendi ve derindeydi. Sürünün başında gidiyor, kendi dişleriyle öldürmek ve yüzünü gözünü ılık kanla yıkamak için yabani avının, soluyan etin peşinden koşuyordu.

Yaşamın doruğunu belirleyen ve artık onun ötesinde yaşamın daha da yükselmeyeceği bir kendinden geçme vardı. Bu kendinden geçme kişinin en canlı olduğu andı. Bu kendini kaybetme, bu yaşantı unutkanlığı benliğinden sıyrılıp bir alev tabakasına dalan sanatçıya; bombalanmış bir alanda savaş çılgınlığına kapılan ve düşmana aman vermeyen askere gelir. İşte Buck'a, sürünün başını çeken, eski kurt feryadını haykıran, ay ışığında hızla önünden kaçan ve canlı olan yiyeceğin peşinden koşan Buck'a da geldi bu unutkanlık. Varlığının derinlerinden, varlığının kendinden de öte derinliklerinden, zamanın döllendiği yere kadar uzanan derinliklerden gelen sesi haykırıyordu. Onu yöneten, yaşamın ileri atılan dalgası, varoluşun önüne geçilmez yükselişiydi. Onu yöneten, bütün kaslarının, eklemlerinin ve sinirlerinin ayrı ayrı duydukları önüne geçilmez mutluluktu. Onu yöneten, hareket içinde anlamını bulan, yıldızların altında ve kıpırdamayan ölü toprağın üstünde uçarcasına giden parlak, şahlanmış ve içinde ölüm olmayan her şeydi.

Ama en aşırı duygularında bile soğuk ve hesaplı olan Spitz sürüden ayrılmış, derenin uzun bir dönemeç yaptığı yerde dar bir boğazdan, kestirmeden gitmişti. Buck bunu bilmiyordu. Hâlâ önünde kuş gibi uçan bir tavşanın soğuk, ölüm habercisi hayaleti olduğu hâlde dönemeci kıvrılırken, bir başka ve daha büyük hayaletin, üstlerinde yükselen yamaçtan aşağı tavşanın üzerine atladığını gördü. Spitz'di bu. Tavşan dönemedi ve beyaz dişler daha havadayken etine geçip bel kemiğini kırarken, vurulmuş bir adamın çıkarabileceği kadar yüksek bir sesle haykırdı. Ölümün kavrayışıyla, yaşamın doruğundan

aşağı yuvarlanan, yaşamın haykırışı üzerine, Buck'ın peşindeki bütün sürüden bir cehennem korosunun umutlu şarkısı yükseldi.

Buck sesini çıkarmamıştı. Kendini tutamayıp Spitz'e yaklaştı ve omuz omuz geldi ama öylesine sert çarpışmışlardı ki boynunu ıska geçti. Bembeyaz karların üstünde yuvarlandılar. Spitz sanki hiç yuvarlanmamış gibi hemen ayağa kalktı. Buck'ın omzunu ısırıp geri sıçradı. Kıvrılan ve hırıldayan etsiz dudaklarıyla ayağını yere daha sağlam basmak için gerilerken, bir kapanın çelik dişleri gibi birbirine çarptı dişleri. Bir anda anladı Buck. Zaman gelmişti. Ölümdü bunun sonu. Kulakları geri yatmış, bütün dikkatiyle fırsat kollayıp, hırlayarak dönerlerken, bu sahne çok bildik bir seziyle canlandı Buck'ın kafasında. Bütün bunları hatırlıyor gibiydi. Bembeyaz ormanı ve toprağı ve ay ışığını ve savaş heyecanını. Beyazlığın ve sessizliğin üzerine bir ölüm sessizliği yayıldı. En ufak bir rüzgâr fısıltısı yoktu, hiçbir şey kıvıldamıyor, yaprak bile oynamıyordu. Köpeklerin soğukta duman hâlinde nefesleri yavaşça yükseliyor ve buzlu havada takılıp kalıyordu. Yaban tavşanının işini çabuk bitirmişlerdi ve doğru dürüst ehlileşmemiş kurtlar olan bu köpekler, şimdi bir bekleyiş halkası hâlinde çevrelenmişlerdi Buck'la Spitz'in etrafına. Sadece gözleri parlayıp, nefesleri ürkek ürkek yükselirken, onlar da sessizdi. Bu eskiden kalma sahne Buck'a yeni, başka bir deyişle tuhaf gelmiyordu. Sanki hep olagelmiş, sanki alışılmış bir şeydi bu.

Spitz usta bir dövüşçüydü. Spitzbergen'den Kutup üzerinden Kanada'ya ve Barrens'e kadar her çeşit köpeğin üstesinden gelmiş ve onlara hâkim olmuştu. Acı bir hiddetti onunki ama asla kör bir öfke değildi. Parçalamak ve yok etmek arzusu içindeydi. Düşmanın da kendisi gibi aynı duygular içinde olduğunu hiç unutmuyordu. Bir saldırıya hazır olmadan asla

saldırılmıyor, bir atağa karşı kendini güvene almadan düşmanın üstüne atılmıyordu.

Büyük beyaz köpeğin boynuna dişlerini geçirmeye boşuna uğraştı Buck. Dişleri ne zaman yumuşak ete doğru dalsa, Spitz'in dişleriyle karşılaşılıyordu. Diş dişle geldiler, dudaklar kesilip kanamaya başladı ama Buck düşmanın savunusunu yırtıp geçemedi. Sonra kızıştı ve Spitz'i bir atak girdabı içine aldı. Zaman zaman yaşamın yüzeye yakın bir yerde fokur fokur kaynadığı o kar beyazı boyna uzanmaya çalıştı ama her seferinde Spitz onun saldırısını etkisiz bırakıp geri çekildi. Buck tekrar saldırıya geçti ve gırtlığına atlayacakmış gibi yapıp, birden başını arkaya atarak yandan dolandı ve Spitz'e kafa vurup yere yıkmak için omuz omuza geldi. Ama tersine, her seferinde de Spitz sıçrayıp uzaklaşırken Buck'ın omzu paralanıyordu.

Suluk soluğa kalan Buck'tan oluk gibi kan boşanırken Spitz tek bir yara bile almamıştı. Dövüş gittikçe korkunçlaşıyordu. Bütün bu süre boyunca kurtları andıran köpeklerden oluşan sekiz çember, yere düşen köpeğin işini bitirmek için bekliyordu. Buck'ın soluğu kesildikçe Spitz saldırıyor ve onu sendeletiyordu. Buck bir defasında düştü ve bütün o altmış köpeklik halka ayağa dikildi ama daha havadayken kendini topladı ve halka yeniden olduğu yere çöküp bekledi.

Ama Buck'ın kudret için biçilmiş bir özelliği vardı. Hayal gücü. İçgüdüleriyle dövüşüyordu. Aynı şekilde kafasını kullanarak da dövüşebilirdi. Eski omuz numarasını yapacakmış gibi atıldı ama son anda kara sürtünürcesine eğilip daldı.

Dişleri Spitz'in sol ön ayağına gömüldü. Spitz'in ayağının kırılan kemiklerinin çatırtısı duyuldu. Beyaz köpek üç ayakla dikildi karşısına. Üç kere onu yere yıkmaya çalıştı, sonra aynı oyunu tekrarlayıp sağ ön ayağını kırdı. Acıya ve çaresizliğe rağmen, Spitz ayakta kalabilmek için çılgınca boğuştu. Alev

alev yanan gözleri, dışarı sarkmış dilleri ve yükselen gümüşü nefesleri ile sessiz halkanın eskiden gördüğü, buna benzer halkalar hâlinde, yenilen düşmanın üzerine kapanışı gibi, kendi üzerine kapandığını gördü. Bu sefer yenilen kendisiydi. Onun için hiçbir umut kalmamıştı. Buck acımıyordu. Acıma güney bölgelerine yakışır bir şeydi. Son saldırı için hazırlandı. Çember öylesine daralmıştı ki Eskimo köpeklerinin soluklarını böğründe duyabiliyordu. Spitz yere düşmesini bekleyen düşmanlarının arkasında ve her iki yanda, gözleri üstünde sabitlemiş, sıçramaya hazırlanarak yarı çökmüş bir hâlde durduklarını görebiliyordu. Ortalığa bir hareketsizlik çökmüştü. Taşlaşmışlar gibi bütün hayvanlar durgundu. Yalnızca, Spitz sanki yaklaşan ölümü korkutmak istiyormuşçasına korkunç bir tehditle homurdanarak, sendeleye sendeleye bir öne bir arkaya giderken tüyleri dimdik olmuş, tir tir titriyordu. Sonra Buck atlayıp geri çekildi; ama atladığında omzu sonunda düşmanın omzunu bulmuştu. Spitz gözden kaybolurken karanlık çember ay ışığına gömülmüş karların üstünde bir nokta hâlini almıştı. Başarılı şampiyon, öldüren ve yaptığı işi beğenen o hâkim canavar Buck, olduğu yerde durup onları seyretti.

Dördüncü Bölüm

LİDERLİĞİ KİM KAZANDI

– Ee? Ne demiştim? Şu Buck iki şeytana bedel derken haklıymışım.

Bunları François soyledi ertesini sabah, Spitz'in ortalıkta gorunmediğini ve Buck'ın yara bere içinde olduğunu gornce. Onu ateşin yanına çekip, alevlerin ışığında yaralarını gosterdi. Perrault koparılıp parçalanmış yaraları gözden geçirirken,

– Bu Spitz canavar gibi dvşyyor, dedi.

– Buck da ondan aşağı mı sanki? diye cevap verdi François. Artık hızla yol alırız. Spitz gitti, kavga bitti...

Perrault kamp eşyasını toplayıp kızığı yüklerken, sürücü de köpekleri kızığa koşuyordu. Buck lider olarak Spitz'in bulunacağı yere doğru koştu; ama François ona aldırış bile etmedi. Gz dikilen yere Solleks'i getirdi. Onun düşüncesine göre gerideki köpeklerin içinde nclğe en uygun olanıydı. Buck fke içinde Solleks'in üzerine atlayıp, onu geriye sürdü ve yerine geçti.

François bacaklarına keyifli keyifli vurarak,

– Hop! Hop! dedi. şu Buck'a bak. Spitz'i öldürdü ya, yerini de alacağını sanıyordun.

– Defol bakayım, diye bağırdı ama Buck hiç oralı olmadı.

Buck'ın etrafına korku saçan hırlamalarına rağmen, onu ensesinden yakaladığı gibi bir kenara sürükledi ve yerine Solleks'i geçirdi. Yaşlı köpek bundan hoşlanmadı ve Buck'tan korktuğunu açıkça gösterdi. François verdiği karardan dneceğe pek benzemiyordu. Ama o arkasını döner dönmez, Buck yerinden edilmesine hiç ses çıkarmayan Solleks'in yerine geçti yine.

François kızmıştı.

– Tanrı'nın belası, ben seni şimdi hizaya getiririm! diye bağırarak elindeki ağır sopayla dikildi Buck'ın başına.

Buck o anda kırmızı kazaklı adamı hatırladı. Yavaşca geri çekildi. Solleks yeniden ne geçirildiği zaman da atılmaya kalkmadı. Acı ve öfkeyle hırlayarak, sopanın erişemeyeceği bir yere dolandı. Dönerken bir yandan da François'nın elinden ne

zaman fırlayacağı belli olmayan sopayı kolluyordu. Sopa işlerinde akıllanmıştı artık.

Sürücü işine devam etti ve Buck'ı Dave'in önündeki eski yerine bağlamaya hazır olunca seslendi. Buck iki üç adım geriledi. François yaklaştı, o yine geri çekildi. Bu, birkaç sefer tekrarlanınca, François Buck'ın dayaktan çekindiğini düşünerek sopayı elinden attı ama Buck açık açık baş kaldırıyordu. O sopalanmaktan kaçmak değil liderliği elde etmek istiyordu. Bu onun hakkıydı. Liderliği kazanmıştı ve daha aزیyla yetinmeyecekti.

Perrault da yardıma koştı. Bir saate yakın bir süre boyunca, Perrault'dan François'ya, François'dan Perrault'ya doğru koşup durdu. Üstüne sopalar fırlattılar. Yana kaçıp kurtuldu. Yüzüne karşı ona, anasına, babasına, vücudundaki her kıla, kanındaki son damlaya kadar her şeyine küfrettiler. O bu küfürleri homurdanarak yanıtladı ve erişemeyecekleri kadar uzakta durdu onlardan. Kaçıp gitmiyor, kampın çevresinde dönüyor, isteği yerine geldiği takdirde yanlarına gelip bağlılıkla çalışacağını açıkça belli ediyordu.

François oturup başını kaşımaya başladı.

Perrault saatine bakıp küfretti. Zaman uçup gidiyordu. Bir saat önce yola çıkmış olmaları gerekirdi. François yine başını kaşdı. Kafasını sallayarak, koyun gibi anlamsız bir sırtımayla kuryeye baktı. Perrault yenilgiyi kabullenmekten başka çare olmadığını ifade eden bir şekilde omuz silkti. O zaman François, Solleks'in yanına gidip Buck'a seslendi. Buck güldü, köpek gibi güldü. Yine de uzak durdu. François, Solleks'in koşumlarını çözüp onu yine eski yerine bağladı. Takım yola çıkmaya hazır bir dizi hâlinde kızağa koşulmuş bekliyordu. Buck için en öne geçmekten başka yapacak şey kalmamıştı. François bir kere daha seslendi. Buck bir kere daha güldü ve yine yaklaşmadı. Perrault,

– Sopyayı at elinden, diye emretti.

François sopyayı attı. Bunun üzerine, Buck zafer kazanmışçasına bir gülüşle koşarak geldi, dönüp takımın başındaki yerini aldı. Koşumları bağlandı. İki adamı da yanı sıra koşturarak, kızak nehir yolunda ilerlemeye koyuldu. Kızak sürücüsü iki şeytana bedel dediği Buck’a daha günün ilk saatlerinde, ona yine de hak ettiği değeri vermemiş olduğunu fark etti. Buck göz açıp kapayıncaya kadar liderlik görevlerini benimsedi. Bir karar verilmesi, çabuk düşünülmesi ve hızla harekete geçilmesi gereken yerlerde, François’ın eşini bile görmediği Spitz’den de üstün olduğunu ortaya koyuyordu. Buck’ın en büyük üstünlüğü, yasa koymak ve arkadaşlarını bu yasaya uydurmaktı. Dave ve Solleks liderlikteki bu değişmeye hiç aldırmadılar. Onları ilgilendirmeyen bir konuydu bu. Görevleri çalışmak, kayışların içinde hiç durmadan bütün güçleri ile didinmekti. Kimse onları rahatsız etmediği sürece olup bitenle ilgilenmiyorlardı. İsterse, iyi huylu Billee başa geçsin, düzeni bozmadıkça onlara göre hava hoştu. Fakat takımın gerisi, Spitz’in son günlerinde iyiden iyiye gemi azıya almıştı. Buck onları yola getirmeye başlayınca büyük bir şaşkınlık yaşadılar.

Buck’ın hemen arkasındaki Pike hiçbir zaman gerektiğinden bir milim hızla asılmamıştı kayışlara. Oysa şimdi arka arkaya ve hızla çekiştirilip, yüklenmeye zorlanıyordu. Daha ilk gün sona ermeden, hayatında hiç yaşamadığı bir hızla kızağı çekmeye başladı. İlk gece, mola verdikleri zaman, asık suratlı Joe bir güzel dayak yiyip cezasını aldı. Spitz bunu hiç başaramamıştı. Buck sadece iriliğinin verdiği bir üstünlükle onu ezip, üstüne çıkarak nefesini kesti ve Joe diş atmaktan vazgeçip, merhamet dilenmeye başlayıncaya kadar paralayıp durdu.

Takımın genel havası bir anda değişmişti. Eski bağlılıkları yerine gelmiş, bir kez daha köpekler kayışlar içinde tek bir köpek varmışçasına koşmaya başlamışlardı. Rink Rapids'te iki yerli kızak köpeği daha, Teek'le Koona takıma katıldılar. Buck'ın onları yola getirişindeki hız, François'yı bile şaşkına çevirdi.

– Ömrümdede hiç bu Buck gibi köpek görmemiştim! diye haykırdı. Hayır, asla! Tanrı aşkına tam bin dolar eder bu köpek. Haksız mıyım, Perrault?

Perrault başını sallayarak onayladı onu. Kırmayı düşündüğü rekoru çoktan aşmıştı. Günden güne de hız kazanıyordu. Yol mükemmeldi, iyice basılmış, sertleşmişti. Onları uğraştıracak yeni kar birikintileri de yoktu. Hava dayanılamayacak kadar soğuk değildi. Isı sıfırın altında yirmi dereceye düşmüş ve bütün yolculuk boyunca hep bu derecede kalmıştı. Adamlar sırayla kızağa biniyorlar, köpekler seyrek molalarla devamlı koşturuluyordu.

Thirty Mile ırmağı dönüşlerinde iyice buz tutmuştu. Giderken on günde aldıkları yolu, dönüşte bir günde kapatıyorlardı. Le Barge Gölü'nden White Horse Rapids'e kadar hiç durmadan altmış mil yaptılar. Marsh, Tagish ve Bennett'ten (yetmiş mil süren göller dizisi) öylesine bir hızla uçarak geçtiler ki adamlardan yürüme sırası gelen, kızağa bağlı bir iple arkadan sürükleniyordu. Ve ikinci haftanın son akşamı White Pass'a ulaşıp, Skaguay'ın ilk ışıklarıyla, ayaklarının dibinde uzanan denize doğru inmeye başladılar.

Bu, rekor bir koşuydu. On dört gün süreyle her Allahın günü ortalama kırk mil yapmışlardı. Perrault'yla François tam üç gün Skaguay'ın ana caddesinde koltuklarını kabarta kabarta dolaşıp, ikram edilen içkilerin içinde boğuldular. Bu arada, hayvan terbiyecilerinden oluşan bir kalabalık, takımın çevresini sarmış, saygı ile onlara bakıyorlardı. Sonra şehri

yağmalamaya niyetlenen batılı üç dört adam kurşunlarla delik deşik edilip kötülüklerinin cezasını gördüler. Ve halkın ilgisi bu sefer de bunları öldüren kahramanlara yöneldi. Daha sonra ise resmî emirler geldi. François, Buck'ı çağırdı. Ona sarılıp uzun uzun ağladı. Ve bu, Buck'ın François ile Perrault'yu son görüşü oldu. Tıpkı başkaları gibi, onlar da Buck'ın hayatından temelli çıkıp gittiler.

Yarı melez bir İskoç onunla arkadaşlarını satın aldı ve bir düzine kadar başka köpek takımlarıyla Dawson'a doğru, o yorucu yoldan geriye dönmeye başladı. Bu seferki yolculuk ne kuş gibi hafifti, ne de rekordu. Her gün ölesiye çalışıyorlardı; çünkü bu seferki posta katarıydı; dünyanın dört bir yanından, kutup karanlığında altın arayanlara gelen mektupları taşıyorlardı.

Buck hiç hoşlanmadı bu işten. Ama baktı ki Dave ve Solleks de sevseler de sevmeseler de üstlerine düşen görevi yapıyorlar, o da bunu bir gurur meselesi yapıp işe dayandı. Tekdüze, tıkr tıkr saat gibi işleyen bir hayattı bu. Her gün bir öncekinin aynıydı. Sabahları belirli bir saatte açılar ortaya çıkıyor, ateşler yakılıp kahvaltı ediliyordu. Sonra, bir kısmı kampı toplarken, bir kısmı köpekleri koşuyor ve sabahın ilk ışıkları görünmeden bir saat önce yola düşüyorlardı. Geceleri kamp kuruluyordu. Birkaçı çadırları kurarken, ötekiler yatak yapmak için ağaç kesiyorlar ya da çam dalları topluyorlar, birkaç kişi de açılara su ve buz taşıyordu. Bu arada köpeklerin yiyeceği de veriliyordu. Balıklarını yedikten sonra yüzden fazla sayıdaki öteki köpeklerle gezip dolaşmak iyi oluyordu. Ama günün en önemli olayı akşam yemeğiydi. Öteki köpeklerin arasında amansız dövüşçüler vardı. Ama bunlardan en başa çıkılmaz üç tanesiyle yaptığı dövüşler, Buck'ı kayıtsız şartsız krallık tahtına oturttu. Artık ne zaman tüylerini kabartıp dişlerini gösterse, ötekiler hemen yolundan çekiliyorlardı.

Ateşin karşısında uzanıp yatmak Kral Buck'ın en büyük tutkusuydu artık. Arka ayaklarını altına alıp, ön ayaklarını ileri uzatarak, başı havada, gözleri alevlere dalıp gidiyordu. Arada bir, güneşli Santa Clara Vadisi'ndeki Yargıç Miller'ın evini, büyük yüzme havuzunu ve tüysüz Meksikalı Ysabel'le Japon finosu Toots'u düşünüyordu. Ama kırmızı kazaklı adamı, Curly'nin ölümünü, Spitz'le büyük dövüşünü ve yediği ve yemek istediği lezzetli şeyleri daha sık düşünüyordu. Sıla özlemi duymuyordu. Güneş Ülkesi çok uzaklarda, çok silik kalmıştı. Bu anıların onun üstünde hiç etkisi olmuyordu artık. Daha önce hiç görmediği şeylere bir tanışıklık kazandıran türünün anıları çok daha güçlüydü; son günlerde onda uyanan içgüdüler -bunlar alışkanlıklar hâline gelmiş atalarının anılarından başka bir şey değildi- hızlanmış ve yeniden canlanmıştı.

Oturup dalgın dalgın alevlere bakarken, bazen bu alevler bir başka ateşin alevleriymiş gibi geliyordu ona. Kendini o öteki ateşin karşısında oturur bulduğu zaman da yanındaki kampın melez açsısı değilmiş de bir başkasıymiş gibi geliyordu. O başkası daha kısa bacaklı, daha uzun kolluydu. O başkasının yuvarlak şişkin olmayan, uzun uzun, düğüm düğüm kasları vardı. Saçları uzun, keçe gibiydi; bu adamın uzun saçları kaykık suratını ta gözlerine kadar kaplardı. Garip sesler çıkarır, karanlıktan korkuyor gibi görünürdü. Dizi ile ayaklarının arasında bir yere uzanan elinde ucuna ağır bir taş bağlanmış sopasını tutarak gözlerini karanlığa diker kalırdı. Belinden aşağı doğru sallanan, orası burası yanmış, parça parça bir hayvan derisinden başka şey yoktu üstünde. Vücudu çok kıllıydı. Hele göğsünü ve omuzlarını, kollarını ve bacaklarını, neredeyse kalın bir post gibi sarıyordu. Dimdik durmaz, dizlerini büküp, kalça hizasından öne eğilerek yürürdü. Vücudunda tuhaf bir esneklik vardı; yay gibi, kedi gibiydi

sanki. Bildiği ve bilmediği şeylerin sürekli korkusu içinde yaşayanlara özgü bir çevikliği vardı. Başka zamanlar bu kıllı adam başını bacaklarının arasına alıp ateşin kenarına çöküyor ve uyuyordu. Bu durumlarda dirsekleri dizlerine değiyor, sanki kıllı kollarıyla yağın yağmurdan korunmak istercesine elleri başının üstünde kenetleniyordu. Ve bu ateşin ötesinde, çevrelerini saran karanlığın içinde, daima ikişer ikişer yanan kor parçaları görürdü Buck. Bu ışı ışı ışı kor parçalarının yırtıcı canavarların gözleri olduğunu bilirdi. Gövdelerinin çalılara sürtünüşü ve gecenin içinde çıkardıkları sesleri duyardı. Yukon kıyısında gözlerini tembel tembel ateşe dikip düş gördüğü zaman, bu başka dünyanın sesleri ve görüntüleri sırtı boyunca, omuzları ve boynuna kadar bütün tüylerini ayağa diker, bastırmaya çalıştığı kesik bir hıçkırığa ya da alçak sesle hırlamasına kadar tüyleri diken diken kalakalırdı. O zaman, melez aşçı “Hey! Buck kalk artık” diye bağırınca dek ezilircesine ürperir ve yumuşak bir sesle homurdanırdı. Bu sesle birlikte öteki dünya dağılıp gider, gerçek dünya gözlerinin önüne serilirdi. Sonra ayağa kalkar, sanki yeni uyanmışçasına esneyip gerinirdi. Çetin bir yolculuktan bu. Arkalarındaki posta katarı ve işin ağırlığı tüketiyordu onları. Dawson’a vardıklarında zayıflamışlardı. Berbat bir durumdaydılar. En azından on günlük ya da hiç değılse bir haftalık dinlenmeye ihtiyaçları vardı. Ama iki gün sonra, dışarı gidecek mektuplarla yüklü olarak Barracks’tan aşağı, Yukon kıyısına indiler. Köpekler yorulmuş, sürücüler homurdanmaya başlamışlardı. Üstelik işleri daha da kötüleştirmek istercesine her gün kar yağıyordu. Bu, yolun yumuşaması, kızakların daha büyük bir sürtünmeye girmesi ve köpeklerin daha büyük güçle kayışlara asılması demektir. Yine de sürücüler acıdılar, hayvanları fazla yıpratmamak için ellerinden geleni yaptılar.

Her gece ilk iş köpeklerin bakımındı. Yemeklerini sürücülerden önce yiyorlar ve tek bir sürücü bile kızığa bağlı köpeklerin ayaklarını gözden geçirmeden uyku tulumuna girmiyordu. Her şeye rağmen güçten, kuvvetten düşüyorlardı boyuna. Kışın başından beri, tam bin sekiz yüz mil yapmışlardı. Kızaklara asılmakla geçen bin sekiz yüz yorucu mil. En dayanıklı olanlar bile kalkamazdı bu yükün altından. Buck dayandı. Kendisi de çok yorgun olduğu hâlde, arkadaşlarını gayrete getirip ve düzeni koruyup görevini hakkıyla yaptı. Billee her gece ağlayıp sızlanıyordu. Joe her zamankinden daha asık suratlı olmuştu. Solleks'e ise yaklaşmanın imkânı yoktu, ne kör yanından, ne bakar yanından.

En çok acı çeken Dave'di. Ona bir şeyler olmuştu. Eskisinden huysuz, eskisinden aksiydi. Mola verilir verilmez hemen çukurunu kazıyor, sürücüsü onu orada doyuruyordu. Bir kere koşumdan çözülüp de yere çöktü mü, ertesi sabah yeniden koşuluncaya kadar bir daha yerinden kıpırdamıyordu. Bazen yolda, kızığın ani bir duruşuyla geriye zorlandığı ya da kızığın hareketi için kayışlar gerildiği zaman acıyla haykırıyordu. Sürücü onu kontrol etti, hiçbir şey bulamadı. Bütün sürücüler onun durumuyla ilgilenir oldular. Bu konuyu yemekte ve yatmadan önce tüttürdükleri son pipolarını içip otururlarken konuştular. Bir gece onu birlikte incelemeye karar verdiler. Çukurundan çıkartılıp ateşin yanına getirildi ve çığlık çığlığa kalana dek her bir yanı bastırılıp dürtüklendi. İçinde bir yerde bir derdi vardı. Ama ne kırık bir kemik buldular, ne de hastalığın kaynağını anlayabildiler.

Cassiar Bar'a ulaştıkları zaman öylesine zayıf düşmüştü ki, koşumda ha bire yıkılıp kalıyordu. Melez İskoçyalı kızığı durdurdu. Onu takımdan çıkarıp, onun önündeki köpeği, Solleks'i kızığa bağladı. Niyeti, Dave'i kızığın arkasından

serbestçe koşturup dinlendirmektir. Dave bütün o hastalığına, hâlsizliğine rağmen takımdan çıkarılışına gücendi. Koşumlar çözüldükten havladı, hırladı durdu. Hele Solleks'in o kadar zaman emek verdiği yere geçirildiğini görünce kalbi kırılmış gibi ağlamaya başladı; çünkü onda koşum ve kızak gururu vardı ve öleceğini bilse, bir başka köpeğin kendi yerini almasına dayanamazdı.

Kızak yeniden hareket edince, sıklaşmış yolun kıyısındaki yumuşak karların üstünde takımın yanı sıra koştu. Dişleri ile Solleks'e saldırıyor, onu itip öte yandaki yumuşak karların üstüne düşürmeye çalışıyordu. Üzüntü ve acı ile havlayıp haykırırken, kayışların arasına girmeye Solleks ile kızak arasındaki yerini almaya çalışıyordu. Melez adam onu kamçıyla uzaklaştırmaya çalıştı ama o kamçıya aldırış etmedi; adam da daha sert vurmaya kıyamadı. Dave kızığın arkasından, rahatça yürünebilecek yoldan gitmeyip, yorgunluktan yıkılıncaya kadar kızığın yanında, yumuşak karın içinde debelenip koşmaya çalıştı. Sonra düştü ve düştüğü yerde kaldı. Upuzun kızak katarı önünden kayıp gittiği sürece acıyla uludu.

Son gücüyle, katar duraklayıncaya dek arkalarından gidebildi, kendi kızığına yaklaştı ve Solleks'in yanında durdu. Sürücü piposunu yakmak istedi; arkadaki adamdan ateş almak için bir an duraklamıştı. Sonra dönüp kızığı hareket ettirdi. Köpekler apaçık bir isteksizlikle, huzursuzca yola koyuldular ve şaşkınlıkla durdular. Sürücü de afallamıştı; kızak hareket etmiyordu. Durumu gelip görmeleri için arkadaşlarını çağırdı. Dave Solleks'in kayışlarının ikisini de dişleri ile koparmış, kızığın hemen önünde eski yerini almıştı.

Orada kalabilmek için bakışlarıyla yalvarıyordu; sürücü şaşkına dönmüştü. Arkadaşları, bir köpeğin ölüm pahasına dahi olsa işinden uzaklaştırılmasına nasıl yanıp yakıldığını

anlattılar ona. Görüp duydukları olaylardan örnekler verdiler. Kızağa koşulamayacak kadar yaşlı ya da sakat köpeklerin koşumdan çözüldükleri için nasıl öldüğünü anlattılar. Dave nasıl olsa ölecekti. Hiç değilse koşumdayken, gönlü rahat, gözü arkada kalmadan ölsün dediler. Böylece yeniden kızağa koşuldu. Ve her defasında içindeki o anlaşılmaz derdin sızısından kendini tutamayıp bağırmasına rağmen, koşumlara eski günlerdeki gibi gururla asıldı. Birkaç kere düşüp, koşumlara asılı sürüklendi. Bir keresinde kızağın altında kaldı. Ondan sonra da arka ayaklarından biri topallayıp durdu. Canını dişine takarak mola verilinceye kadar dayandı. Sürücüsü ona ateşin yanında bir yer hazırladı. Sabahleyin yola çıkamayacak kadar güçsüzdü. Koşumlar hazırlanırken sürüklenerek sürücüsüne doğru emeklemeye çalıştı. Son bir gayretle, ayakları üzerinde doğruldu, sendeledi, düştü. Sonra ağır ağır arkadaşlarının koşumlara takıldığı yere gitti. Ön ayaklarını oynatıyor ve vücudunun geri kalan kısmını sürüklüyordu. Sonra yeniden ön ayaklarını uzatıyor, gövdesini yeniden çekiyordu. Milim milim, santim santim. Gücü kesildi. Ve arkadaşları onu son defa, soluk soluğa karın üstüne yatmış, özlemle kendilerine bakarken gördüler. Kızak bir ağaçlığın arkasında gözden kayboluncaya kadar Dave'in acı acı uluduğunu duydular.

Katar burada durdu. Melez İskoç ağır adımlarla az önce bıraktıkları kamp yerine gitti. Adamlar susmuşlardı. Bir tabanca sesi işitildi. Ve melez aceleyle döndü. Kırbaçlar şakladı, çingiraklar neşe ile çınladı, kızaklar yola koyuldu. Buck ve bütün diğer köpekler ırmak kıyısındaki ağaçların ardında ne olduğunu çok iyi biliyorlardı.

Beşinci Bölüm

KOŞUM VE KIZAĞIN DAYANILMAZ YÜKÜ

Salt Water Postası Dawson'dan çıktıktan otuz gün sonra, önde Buck ve arkadaşları Skaguay'a vardı. Perişan bir durumdaydılar. Tükenmiş, çökmüş... Yetmiş kiloluk koca Buck erimiş, elli kiloya düşmüştü. Geri kalan arkadaşları ondan hafif olmalarına rağmen daha çok kilo vermişlerdi. Hırsız Pike yalanlarla dolu hayatı boyunca pek başarılı topallama numaraları yapmıştı. Şimdi gerçekten topallıyordu. Solleks aksıyordu. Dub ise ezilmiş omuz kemiğinin acısından duramıyordu.

Yürümekten ayakları tutmaz hâle gelmişti. Can kalmamıştı bacaklarında. Rastgele yere basıyorlar, gövdelerini sarsarak, bütün ağırlığı ayaklarına yükleyip yol yorgunluğunu iki misli arttırıyorlardı. Ölesiye yorgun olmalarından öte hiçbir sorunları yoktu. Kısa ve aşırı çabadan ileri gelen ölesiye bir yorgunluk değildi bu. Öyle olsaydı birkaç saatlik bir dinlenme ile atlatabilirlerdi. Ama onlarınki yavaş, aylarca süren, uzun ve tüketici bir çalışmanın getirdiği ölesiye yorgunluktu. Kendine gelmek için başvurabilecekleri hiçbir güçleri kalmamıştı. Kaslarının her biri, liflerinin her biri ve hücrelerinin her biri yorgundu. Ölesiye yorgun. Sebepsiz de değildi. Beş aydan daha kısa bir sürede iki bin beş yüz mil yürümüşlerdi. Hele bunun son bin sekiz yüz mili boyunca sadece ve sadece beş gün dinlenmişlerdi. Skaguay'a vardıklarında artık son güçleriyle ayakta durabiliyorlardı. Koşumları güçlkle gergin tutabiliyorlar ve yokuş aşağı inerken, kızıağın altına girmekten kıl payı kurtuluyorlardı.

Skaguay'ın ana caddesinden geçerken, sürücü:

– Yürüyün bakalım, benim zavallı topalcıklarım, diye onlara gayret veriyordu. Bu son artık... Şimdi bir güzel dinleneceğiz, ha? Uzun boylu dinleneceğiz.

Sürücüler uzun bir mola verebileceklerine içtenlikle inanıyorlardı. Onlar da yalnızca iki günlük bir dinlenme ile bin iki yüz mil katetmişlerdi. Mantık ve adalet yasalarına göre uzun bir dinlenmeyi hak etmişlerdi. Ama Klondike'a doluşan öylesine çok adam vardı ki. Ve Klondike'a onlarla beraber gelmemiş öylesine çok sevgili, eş, çocuk ve soy sop vardı ki... Birikmiş mektuplar dağlar gibi yığılmıştı. Üstelik iletilmesi gereken resmî yazışmalar da vardı. Hudson Körfezi köpeklerinden genç ve dinç bir sürü, yolculuğa gelemeyecek kadar yorgun olanların yerini alacaktı. Değeri düşmüş olanlar elden çıkarılacak, dolara kıyasla bir köpeğin fazla önemi olmadığı için satılacaklardı.

Üç gün geçmiş ve bu süre içinde Buck ve arkadaşları gerçekte ne denli yorgun ve zayıf olduklarını anlamışlardı. Sonra dördüncü günün sabahında Amerika'dan iki adam geldi ve yok pahasına kayışlarla birlikte hepsini satın aldı. Adamlar birbirlerini “Hall” ve “Charles” diye çağırıyorlardı. Charles orta yaşlı, zayıf, sulu gözlü, öfke ve heyecanla yukarı kıvrılarak altında gizlediği dudağı hafifçe sarkıtan bir bıyığı olan, açık tenli bir adamdı. Hall on dokuz yirmi yaşlarında bir gençti. Kocaman bir Colt tabancası ve fişekliklerle dolu kemerine asılı bir avcı bıçağı vardı. En göz alıcı, en dikkat çekici yeri de bu kemerdirdi. Oğlan akıllı bir karış havada, tam bir toydu. Kelimelerle anlatılamayacak mutlak bir toyluk. İkisi de buraların adamı değildi. Kuzey'de ne gibi bir macera peşinde olduklarını da anlamak imkânsızdı.

Buck pazarlığı duydu. Adamla hükümet memuru arasında paranın el değiştirdiğini gördü. Ve melez İskoçyalı ile posta

katarı sürücülerinin de tıpkı Perrault ve François ve onlardan da öncekiler gibi hayatından geçip gitmekte olduğunu anladı. Arkadaşlarıyla birlikte, yeni sahiplerinin kampına götürüldüğü zaman, Buck büyük bir dağınıklık ve pislikle karşılaştı. Çadır doğru dürüst toplanmamış, bulaşıklar yıkanmamıştı. Her şey darmadağınaktı. Bir de kadın vardı. Adamlar “Mercedes” diyorlardı ona. Charles’ın karısı, Hall’ın ablasıydı. Mutlu bir aile tablosu...

Çadırı söküp kızağa yüklerlerken Buck onları kaygıyla seyretti. Tavırlarında büyük bir gayret görünüyor ama işe yarar hiçbir yöntem görünmüyordu. Çadır gerektiğinden üç kat daha büyük, biçimsiz bir bohça hâline getirilmişti. Teneke kaplar yıkanmadan kaldırılmıştı. Mercedes sürekli erkeğinin önünde dolanıyor, çenesini hiç kapatmadan ya yakınıyor ya da öğüt veriyordu. Elbise torbasını kızıağın ön tarafına koyduklarında, onun arkada durması gerektiğini önerdi. Adamlar torbayı alıp arka tarafa yerleştirdiler, üzerine de başka eşyalar koydular. Tam o sırada, Mercedes dışarıda kaldı ve ancak çamaşır torbasına konulabilecek bir şeyler buldu. Haydi bakalım, bu sefer yeniden bütün eşya indirildi.

Yakındaki çadırların birinden üç adam geldi. Sırıtıp birbirlerine göz kırparak, kızıağın yüklenişini seyre koyuldular. Biri:

– Bir hayli yükünüz var, dedi. Akıl öğretmek gibi olmasın ama sizin yerinizde olsam bir de bu çadırı yanımda yük etmez, sürüklemezdim.

Mercedes pek temiz, pek titizmiş gibi, dehşet içinde ellerini açarak,

– İmkânsız! diye haykırdı. Çadırsız dünyada yapamam!

– Bahar geldi. Bundan sonra soğuk olmaz, sıkma canını, diye cevap verdi adam.

Mercedes başını sallayarak kesinlikle reddetti bu teklifi. Charles ve Hall da son pılı pırtıyı dağ gibi yükün üzerine yerleştirdiler.

Adamlardan biri:

– Kızak hareket eder mi dersiniz? diye sordu.

Charles:

– Neden etmesin? diye kesti attı.

Adam yatıştırıcı bir tonda:

– Peki canım, peki, diye atıldı. Bana biraz fazla havaleli geldi de onun için söyledim.

Charles arkasını döndü. Kayışları elinden geldiğince iyi düğümleyip bağladı. Ama bu iş hiç de elinden gelmiyordu.

İkincisi adam:

– Peşlerinde bu hafif yük varken, köpekler de bütün gün iyi yol teperler hani, dedi.

Nazik olmaya çalışan buz gibi bir ifadeyle,

– Pek tabii, diye cevap verdi Hall. Sırığımı bir eline, kamçısını öteki eline aldı.

– Yürüyün! diye bağırdı. Asılın bakalım!

Köpekler göğüslerindeki kayışlara rağmen fırladılar, bir iki kere bütün güçleri ile asıldılar, sonra vazgeçtiler. Kızağı hareket ettirememişlerdi.

– Miskin hayvanlar, ne olacak, dedi Hall. Ben şimdi gösteririm size. Kamçıyı indirmeye hazırlandı.

Ama Mercedes haykırarak atıldı:

– Ah, yapma Hall! Yapma! diyerek kamçıyı oğlanın elinden çekip aldı. Zavallı tontonlar! Söz ver bana. Yol boyunca onlara hiç haşın davranmayacağına söz ver. Yoksa şuradan şuraya adımımı atmam.

Kardeşi:

– Köpekten de amma iyi anlıyorsun ha! diye alay etti. Hadi, kes dirdırı şimdi. Tembel bunlar. Bir iş yaptırabilmek için

indireceksin kırbacı. Bundan anlarlar ancak. İstersen şuradakilere sor.

Güzel yüzünde acıya dayanamayan bir ifadeyle, yalvarırcasına adamlara baktı Mercedes.

Adamların biri:

– Mademki ısrar ediyorsunuz, söyleyeyim, dedi. Cıcığı çıkmış bunların. Yorgunluktan pelte gibi olmuşlar. Dinlenmeleri gerek.

Hall bıyıksız dudaklarının arasında:

– Şuna bak! Cıcıkları çıkmışmış. Canları çıksın, dedi.

Bu sözler Mercedes’in kalbini kırmış gibiydi. Acı ve üzüntüyle derin bir “Ahh!” çekti. Ama hayvan sevgisi kadar, ailesine düşkünlüğü de fazlaydı. Hemen kardeşinin yardımına koştu.

Manalı manalı,

– Sen o adama aldırma, canım, dedi. Sürdüğün köpekler bizim malımız. Seversin de, döversin de...

Hall’in kırbacı bir daha köpeklerin üstünde şakladı. Onlar da yeniden göğüslerindeki kayışlara asıldılar, sıkı karları ayakları ile kazıldılar, içine çöktüler ve bütün güçlerini öne doğru verdiler. Kızak demir atmış gibi duruyordu yerinde. İkinci denemeden sonra soluk soluğa oldukları yerde durdular.

Kırbaç vahşice bir ıslık çaldığında, Mercedes dayanamayıp yine işe karıştı. Gözlerinde yaşlarla, Buck’ın önünde diz çökerek kollarını boynuna doladı.

– Zavallı, zavallı tontonlar, diye ağlayarak, neden kuvvetli çekmiyorsunuz? O zaman, kırbaçlanmazsınız, dedi.

Buck kadından hiç hoşlanmadı. Ama ona karşı koyamayacak kadar perişan hissediyordu kendini. Kadının sözlerine de o günkü rezilliklerin bir parçası diye katlandı.

O zamana kadar, ana avrat sövmemek için dişlerini sıkıp susan adamlardan biri sonunda dayanamadı:

– Size ne olacağı zerre kadar umurumda değil. Ama köpeklerin hatırı için söylüyorum; kızağı yerinden oynatıp biraz yardımcı olun onlara. Kızağın altı tamamen donup yapışmış. Sırığı sağa sola kanırtıp, kızağı oynatın yerinden.

Bir üçüncü defa atıldılar. Bu sefer Hall adamın öğüdünü tutup, kara yapışmış kızağı yerinden söktü. Buck ve arkadaşları kamçı sağanağı altında, çılgınca ölüm kalım savaşı verirken, fazlasıyla yüklü ve acemice idare edilen kızak ileri fırladı. Birkaç yüz metre ilerde patika kıvrılıyor ve dik bir yokuşla ana yola iniyordu.

Tepeleme dolu kızağı devirmeden indirebilmek için adamakıllı tecrübeli biri gerekti. Hall hiç de tecrübeli değildi. Dönemeci kıvrılırken, kızak yana devrildi. İyice sıkıştırılmamış kayışların arasından, yükün yarısı yere saçıldı. Köpekler hiç durmadılar. Hafiflemiş olan kızak yan yatmış hâlde peşlerinden kayıp gitti. Gördükleri kötü muameleye ve sırtlarına bindirilmiş insafsız yüke öfkelenmişlerdi. Buck öfkeden kuduruyordu. Hızlı bir koşu tutturmuş gidiyor, bütün takım da peşinden geliyordu.

– Duur! Duur! diye bağırdı Hall ama aldırmadılar. Hall sendeledi ve yere düştü. Devrilmiş kızak üstünden geçti ve köpekler yüklerinin geri kalanını da dört bir yana saçarak ve Skaguay’ın neşesine neşe katarak hızla ilerlediler.

İyi kalpli vatandaşlar köpekleri tutup, dağılan öteberiyi topladılar. Bir de öğüt verdiler acemi maceracılara. Dawson’a ulaşmak istiyorlarsa, yükü yarıya indirmeli, köpekleri de iki misline çıkarmalıydılar. Hall, kız kardeşi ve eniştesi istemeye istemeye dinlediler onları. Çadırlarını kurdular ve eşyalarını boşalttılar. Konserveler etraftakileri kahkahalarla güldürmüştü. Çünkü uzun yolculukta konserve, ancak düşte görülecek bir şeydi.

– Bunun yarısı bile çok fazla. Atın şu çadırı ve bütün bu kap kacağı bırakın. Zaten kim yıkayacak onları. Aman Tanrım, pulmanla yolculuk ettiğinizi mi sanıyorsunuz. Ve fazlalıkların acımasızca ayıklanması, böylece sürüp gitti. Çamaşır torbası yere dökülüp de içindekiler bir bir atıldığı zaman Mercedes gözyaşlarını tutamadı. Genel olarak bütün atılanlara ağlıyor, her bir parça için de özel olarak, ayrı ayrı gözyaşı döküyordu. Ellerini dizlerinin üstünde kavuşturup, büyük bir acı içinde öne arkaya sallanmaya, sızlanmaya başladı. Bir değil ya, bir düzine Charles olsa, hiç birinin hatırı için bir adım daha atmayacağına yeminler etti. Herkese ve her şeye beddua etti. Sonra gözlerini kuruladı. Kalkıp, en gerekli giyim eşyalarını bile fırlatıp atmaya girişti. O kızgınlıkla, kendininkiler bitince, adamların eşyalarına saldırdı ve onları da darmadağın etti.

Bu işi bittikten sonra yarıya kadar azalmasına rağmen eşyalar hâlâ ağır bir yük oluşturuyordu. Charles ile Hall akşam gidip altı yan köpeği aldılar. Rekor koşuda Rink Rapids'te alınan Eskimo köpekleri Teek Kona ile birlikte, takımdaki altı köpeğe bunlarda katılınca takımın sayısı on dörde çıkmıştı.

Doğduklarından beri alışmış olmalarına rağmen bu yan köpeklerde fazla iş yoktu. Üçü kısa tüylü av köpeği idi. Biri Newfoundland'den gelmişti. Öteki ikisinin ise soyu karışıktı. Bu yeni gelenler dünyadan habersiz görünüyorlardı. Buck ve arkadaşları onlara küçümseyerek baktılar. Buck onlara yerlerini çarçabuk öğretti. Ama ne yapmaları gerektiğini bir türlü öğretilmedi. Kızak ve koşuma kolay alışamadılar. O iki soyu karışığın dışındakiler, içinde buldukları bu yabancı, bu vahşi çevreden şaşkına dönmüşlerdi. Gördükleri kötü davranış da morallerini bozmuştu. İki soyu karışığın ise zaten morali bozuktu. Onların olsa olsa kemikleri kırılabilirdi.

Yeni gelenlerin bu umutsuz ve çaresiz hâli, eski takımın sürekli iki bin beş yüz millik yorgunluğuyla birleşince, durum parlak olmaktan çoktan çıkmıştı. Ama adamlar bütün bunlara rağmen oldukça neşeliydi. Üstelik gururluydular. On dört köpekle her şeyi yolunca yapıyorlardı. Geçitten Dawson'a doğru yola çıkan ya da Dawson'a varan başka bir sürü kızak görmüşlerdi. Ama hiçbirinde on dört köpek yoktu. Kutup yolculuklarının yapısında kızığa on dört köpeğin çekmemesinin bir nedeni vardı; çünkü kızak on dört köpeklik yiyeceği taşıyamazdı. Ama Charles'la Hall bunu bilmiyorlardı. Ellerine birer kalem alıp hesaplamışlardı. Bir köpeğe günde şu kadar yiyecek. Şu kadar köpeğe şu kadar yiyecek. Eldeki stok şu kadar gün yeter. İşte o kadar. Mercedes onların omuzları üstünden bu planı izlemiş, başını büyük bir bilgçlikle sallayarak onaylamıştı. Bu kadar basitti işte. Ertesi sabah geç saatlerde, Buck uzun dizinin başını çekip, yoldan yukarı sürdü. Hâllerinde hiç de canlılık yoktu. Ne Buck'ta ne de arkadaşlarında hırs ve heves kalmamıştı. Ölesiye yorgun bir hâlde yola çıkıyorlardı. Buck, Salt Water'la Dawson arasındaki yolu dört defa aşmıştı. Ve böylesine yorgun, bitkin bir hâlde aynı yolu bir defa daha tepeceğini bilmek Buck'ı büsbütün perişan ediyordu. Kendini işe veremiyordu. Öteki köpekler de öyle. Yan köpekler şaşırmış ve ürkmüşlerdi. Eskiler ise sahiplerine güvenemiyorlardı. Buck belli belirsiz bir şekilde bu iki adamla kadına hiçbir şekilde güvenilmeyeceğini seziyordu. Hiçbir şey yapmasını bilmiyorlar, günler geçtikçe de öğrenemeyecekleri ortaya çıkıyordu. Bütün davranışlarında düzensiz, disiplinsiz ve gevşektiler. Dağınık bir kamp kurmaları gece yarısına dek sürüyor, sabahları kampı dağıtıp kızığa yüklemeleri öğleyi buluyordu. Üstelik bu işi de öylesine sersemce yapıyorlardı ki günün geri kalanı, ha bire duraklayıp yükü yeniden

düzenlemekle geçiyordu. Kimi günler on mil bile yol alamıyorlardı. Hatta yola hiç çıkamadıkları günler bile oluyordu. Tek bir gün bile, köpek yiyeceği esasına dayanarak öbür sürücülere yapılan mesafe ölçüsünün yarısından fazlasını aşamamışlardı.

Köpek yiyeceklerinin yetişmeyeceği ortadaydı ama onlar köpekleri gerektiğinden de fazla doyurarak, açlığın başlayacağı günü daha da yakınlaştırdılar. Yan köpekler kronik açlığa alışık değildiler. Bu yüzden de sindirim sistemleri az gıdadan, çok enerji çıkaracak şekilde gelişmemişti. Doymak bilmez bir iştahları vardı. Üstelik yorgunluktan bitkin düşmüşlerdi. Kızak köpekleri artık kayışlara kuvvetle asılamadıkları zaman, Hall her zaman verilen yemek payının yetmediğine karar verdi, yiyeceği iki katına çıkardı. Bütün bunların üstüne tüy dikercesine, Mercedes yaşlı gözleri ve titrek sesiyle, kardeşini köpeklere daha çok yemek vermeye kandıramadığı zaman, balık çalıp gizlice yediriyordu. Ama Buck ve öteki kızak köpeklerinin ihtiyacı yemek değil, dinlenmekti. Fazla yol alamıyorlarsa da, çektikleri ağır yük onların bütün gücünü kuvvetini eritip bitiriyordu.

Sonra yetersiz yemek verme zamanı geldi. Hall bir gün uyandı ve köpeklerin yiyeceğinin yarıya inmiş olduğunu fark etti. Oysa yolun daha dörtte birini ancak tamamlamışlardı. Üstelik ne şefkat ne de para yeni yiyecek sağlayamazdı. Gün gün verilen payı azalttı. Günde alınması gerekli mesafeyi de arttırdı. Ablasıyla eniştesi de ona yardım etmeye çalıştılar. Ama ağır yük ve beceriksizlikleri yüzünden bütün çabaları boşunaydı. Köpeklere daha az yiyecek vermek kolaydı. Ama onları daha hızlı koşturmak imkânsızdı. Sabahları erken yola çıkamamaları da yolculuk süresini kısaltıyordu. Köpeklerin çalıştırılmasını bir yana, kendileri de çalışmayı bilmiyorlardı.

İlk giden Dub oldu. Her zaman yakalanıp cezalandırılan, beceriksiz bir hırsız olmasına rağmen gene de güvenilir bir işçi olmuştu. Tedavi edilmeyen burkulmuş omuz kemiği gittikçe kötüleşti. Sonunda Hall büyük Colt tabancası ile onu vurmaya zorunda kaldı. Bir yan köpeğinin bir Eskimo köpeğinin yiyeceği ile açlıktan öleceği söylenirdi. Buck'ın yönetimindeki altı yan köpeğin yarım Eskimo köpeği yiyeceği ile ölmekten başka yapacak bir şeyleri yoktu. Önce Kuzeyli gitti. Onu üç kısa tüylü puanter izledi. İki melez daha inatla yaşama sarılmışlardı ama onların da sonları yaklaşıyordu.

Bu arada, Güney'in bütün o tatlılığı, o inceliği, o kibarlığı karlar içindeki bu üç kişinin üstünden sıyrılmıştı. Büyüsünü, romantizmini kaybeden kutup yolculuğu ise erkeklikleri ve kadınlıkları için fazlasıyla katı bir gerçek hâline gelmişti. Mercedes önce köpeklere ağlamayı bir yana bıraktı. Kendisi için üzülüp ağlamaktan, kardeşiyle, kocasıyla kavga etmekten, köpeklere kederlenip ağlayacak ne hâli, ne de zamanı vardı. İş kavgaya gelince, yorgunluklarını unutuveriyorlardı. Sinirli hâlleri, içinde buldukları perişanlıktan doğuyor, bu perişanlıkla büsbütün artıyor, perişanlıklarının da ötesine gidiyordu. Ağır iş görüp, ağır, sızı çeken ama yine de tatlı dilini, yine de iyi kalpliliğini kaybetmeyen kişilere gelen yolculuk sabrı, bu iki adamda ve kadında yoktu. Böyle bir sabrın belirtisi bile görünmüyordu onlarda. Kaskatıydılar. Acı çekiyorlardı. Hatta kalpleri sızlıyordu. Bu yüzden de konuşmaları gittikçe sertleşiyor, kabalaşyordu. Sabah gözlerini açtıkları zaman ilk sözleri küfür, akşam yatarken son sözleri yine küfür oluyordu.

Mercedes ne zaman onlara bir fırsat verse Charles ile Hall bunu kaçırmayıp kavga ediyorlardı. İkisi de paylarına düşenden daha fazla iş yaptıkları inancındaydılar. Her fırsatta da bunu belirtmekten kaçınıyorlardı. Mercedes kimi zaman

kocasından, kimi zaman kardeşinden yana çıkıyordu. Sonuç bitmez tükenmez enfes bir aile kavgasına dönüşüyordu. Ateş için birkaç parça odunu hangisinin keseceği konusunda bir kavgadan başlayarak -yalnız Charles ile Hall'ı ilgilendiren bir kavgaydı bu- işi ailenin öteki bireyelerine, babalara, analara, amcalara, kuzenlere, binlerce mil ötedeki insanlara, hatta ölülere dek götürüyorlardı. Ne Hall'ın sanat konusundaki görüşlerinin saçmalığı kalıyordu verip veriştirilmedik, ne de anasının kardeşinin sosyete oyunları yazdığı. Bütün bunların odun kırmakla ne ilgisi vardı? Orası bilinmiyordu. Ama kavga eninde sonunda ya bu yana çekiliyor, ya da Charles'ın politik görüşlerine kadar dayanıyordu. Charles'ın kız kardeşinin dedikoduculuğuyla, Yukon kıyısında ateş yakmak arasında ne gibi bir ilişki olabilirdi. Onun orasını ancak Mercedes biliyordu, çünkü bu konunun her açılışında ve ucu kocasının ailesine dokunan her tartışmada atıp tutuyor, içini boşaltıyordu. Bu arada ise ateş yakılmadan, çadır kurulmadan ve köpekler doyurulmadan kalıyordu.

Mercedes'in daha başka ve daha özel bir derdi vardı: Seks. Güzeldi, narindi, nazlıydı, nazenindi. Bütün hayatı boyunca asil davranışlar görmüştü. Ama kocasının ve kardeşinin şimdiki tutumları, asil olmaktan çok uzaktı. Çaresizlik onun için bir alışkanlık, ikinci bir huy hâlindeydi. Adamlar da bundan şikâyetçiydiler. Kadınlığının kaçınılmaz bir ayrıcalığı olarak kabul ettiği bu çaresizliğe dil uzatıldığı zaman, adamları doğduklarına doğacaklarına pişman ediyordu. Artık köpeklere acıdığı, onları umursadığı yoktu. Yorgundu. Ayakları sızlıyor, her yanı ağrıyordu. Ve kızığa binmekte ısrar ediyordu. Güzeldi, narindi, nazlıydı, nazenindi ama altmış kiloydu. Güçsüz, açlıktan ölmek üzere olan hayvanların çektiği dağlar gibi yükü taşıran altmış kiloluk bir son damlaydı. Günlerce kızakta gitti. Hayvanlar koşumların içinde yıkılıp kızak durana

kadar inmedi. Charles ve Hall inip yürümesini rica ettiler, olmadı. Yalvardılar, olmadı. Yakardılar, olmadı. Bu arada o boyuna ağlıyor, Tanrıya yakarıyor, adamların ne kadar canavar, nasıl hayvan olduklarını dile getirip, boş yere Tanrının da başını şişiriyordu.

Bir keresinde onu zorla kızaktan indirdiler ama bunu bir daha asla denemediler. Bir çocuk gibi yolun üstüne oturup kaldı. Ötekiler yollarına devam ederken hiç kıınıldamadı. Üç mil gittikten sonra kızıağı boşalttılar onu almak için geri döndüler ve zorla yeniden kızıağı oturtular.

Kendi perişanlıklarının büyüklüğü karşısında, hayvanların çektiğı acıya duygusuz kalıyorlardı. Hall'in ötekilere inandırmaya çalıştığı bir düşüncesi vardı: "İnsan katılaşmak zorundadır." Ablasıyla eniştesine vaaz verir gibi bunu söyleyip duruyordu. Onlara kabul ettiremeyince, bu düşüncesini köpeklerin kafasına sopayla soktu. Five Fingers'da köpeklerin yiyeceğı tükendi. Ağzında dişi kalmamış yaşlı bir Kızılderili kadın Hall'in kalçasının üzerinde duran Colt marka tabanca ve büyük av bıçağı ile bir kaç kilo dondurulmuş at etini takas etmeyi önerdi. Oldukça kötü bir besindi bu et. Altı ay önce öküz sürülerini getiren adamların aç atlarından elde edilmişti. Donmuş hâli ile daha çok galvanizli demir çubuklara benziyorlardı. Bir köpek onu midesine indirdiğinde sindirilmiyor, incecik derimsi iplere ve bir saç kümesi hâline dönüşüyordu.

İşte bütün bunların içinde Buck takımının başında bir kâbustaymışçasına zorlukla yürüyordu. Gücü yettiğinde kayışlara asılıyor, artık çekemeyecek duruma gelince kırbaç ya da sopa darbeleri onu yeniden ayağı kaldırana dek yere düşüp yatıyordu. Güzel, tüylü postunun bütün parlaklığı ve sertliğı gitmişti. Tüylei ince ince ve pislik içinde sarkıyor ya da Hall'in sopasının indiğı yerde kurumuş kanla karışarak

arapsaçına dönüyordu. Kasları düğümlü ipliklere benziyordu. Etleri eriyip kaybolmuş, iskeletini oluşturan her kemik boşluktan oluşan kıvrımlarda kırışmış, gevşek derisi altında rahatlıkla seçilebilir duruma gelmişti. Yürek parçalayıcı bir durumdu bu. Ama Buck'ın yüreği parçalanmazdı. Kırmızı kazaklı adam kanıtlamıştı bunu.

Buck bu hâldeydi. Öteki arkadaşlarının da ondan geri kalır tarafı yoktu. Birer canlı cenazeydiler sanki. Buck dâhil hepsi yedi taneydiler. O müthiş perişanlıkları içinde kamçının acısını, sopanın sızısını duymaz olmuşlardı. Dayağın acısı artık bir şey ifade etmiyordu. Onların çok dışındaydı. Tıpkı gözleriyle gördükleri, kulaklarıyla duydukları şeylerin silik ve onların dışında oluşu gibi. Yarı ölü gibi değil, çeyrek ölü gibi bile değildiler. Yer yer sönük hayat kıvılcımlarının titrestiği birer kemik çuvalıydılar artık. Mola verildiği zaman, koşumların içine ayrı ayrı köpek leşi hâlinde yığıyorlar, o titrek hayat kıvılcımı da azalıp solarak sönecek gibi oluyordu. Ve sopa ya da kamçı üzerlerine indiği zaman, kıvılcım titreyerek canlanır gibi oluyor, güçlkle ayakları üstünde doğrulup, sendeleyerek yola düzülüyorlardı.

Günlerden bir gün, iyi huylu Billee düştü ve kalkamadı. Hall tabancasını satmıştı. Baltayı aldı. Kayışların arasında yatan Billee'nin kafasına indirdi. Sonra leşi koşumdan kesip çıkararak bir kenara sürükledi. Buck gördü bunu. Arkadaşları da gördü. Ve bunun pek yakında kendi başlarına da geleceğini anladılar. Ertesi gün Koona da gitti. Sadece beşi kaldı. Huysuzluk edemeyecek kadar bitkin Joe, aksayıp topallayan ve yarı kendinden geçmiş, hırsızlık yapamayacak kadar kendinden geçmiş Pike, kızak ve koşuma hâlâ sadık ve kuvvetle çekecek gücü kalmadığına üzülen tek gözlü Solleks. O kış ötekiler kadar uzun yolculuk yapmamış ve yorgunluğa alışmamış olduğu için ötekilerden daha bitkin Teek. Ve Buck.

Hâlâ takımın başını çeken Buck. Evet, Buck hâlâ takımı çekip götürüyordu. Ama artık eskisi gibi düzeni sürdürmek için arkadaşlarını zorlamıyor, zorlamaya çalışmıyordu. Zaman zaman güçsüzlükten gözleri görmez oluyordu. Yolu hayal meyal seçebiliyor, ayak yordamıyla ilerliyordu.

Enfes bir bahar havası vardı ama ne köpekler ne de insanlar bunun farkındaydılar. Her gün güneş biraz daha erken doğuyor ve biraz daha geç batıyordu. Sabahın üçünde şafak söküyor, ancak gece dokuzda karanlık basıyordu. Bütün gün pırıl pırıl bir güneş ışığında geçiyordu. Ölümçül kış, yerini uyanan yaşamın o büyük bahar mırıltısına bırakmıştı. Bu mırıltı yaşam mutluluğu ile dolarak, toprağın dört bir yanından yükseliyordu. Yeniden yaşayan ve hareket eden uzun bir zamandan beri ölü olan ve don aylarında hiç kıvıldamamış olan şeylerden geliyordu. Fidanlar yeşeriyor, uzuyorlardı. Söğütler yeniden yeşile bürünüyorlardı. Geceleri ağustos böcekleri şarkı söylüyor, gündüzleri her türlü sürüngen Güneş'e doğru fırlıyordu sanki. Ormanda keklikler çığlık çığlığa uçuşuyor, ağaçkakanlar etrafı taktaklara boğuyordu. Sincaplar zevzeklik ediyor, kuşlar şarkılar söylüyordu. Hünerli bir bıçak gibi havayı yarıp güneyden akın eden yaban ördeklerinin sesleri duyuluyordu.

Her tepenin yamacından şıp şıp damlayan suların çağıltısı, görünmez pınarların eşsiz müziği geliyordu. Her şey eriyor, eğilip bükülüyor, çatırdayıp geriniyordu. Yukon ırmağı kendini kapayıp hapseden buzu kırmaya çabalıyordu. İrmak alttan yiyip bitiriyordu buzu, güneş üstten. Göz göz kabardı buzun üstü. Sık sık ve derin yarıklar hâlinde yarıldı, ayrıldı. İnce buz tabakaları oldukları gibi ırmağın dibine indiler. Ve uyanan hayatın bütün bu fişkırması, kendini tutan bütün bu bağları koparıp atması, yüreğinin çarpması ortasında iki adam ve kadın ve köpekler sendeleyerek ilerliyordu. Ve alev alev

güneşin altında iki adam ve kadın ve köpekler düşe kalka yürüyorlardı. Ve bir soluk gibi hafif esintilere karşı iki adam ve kadın ve köpekler varacakları yere ulaşmaya çalışıyordu. Tıpkı ölüm yolcuları gibiydiler... İki adam ve kadın ve köpekler.

Köpekler düşer, Mercedes kızağın üstünde ağlar, Hall durmadan küfür eder, Charles'ın gözleri dalgın dalgın sulanırken White River'ın ağzındaki John Thornton'un kampına yaklaştılar. Mercedes gözlerini kurulayıp John Thornton'a baktı. Charles dinlenmek için bir kütüğün üstüne oturdu. Kazık gibi kaskatı kesildiğinden yavaşça ve acı içinde oturmuştu. Konuşmayı Hall sürdürüyordu. John Thornton huş ağacının gövdesinden yaptığı bir balta sapına son şeklini vermekteydi. Bir yandan bıçakla yontarken, bir yandan da karşısındakini dinliyor kısa kısa yanıtlar veriyor, sorulduğunda da öğütlerde bulunuyordu. Karşısındakilerin ne türden olduklarını iyi biliyordu. Söylediklerinin yerine getirilmeyeceğinden kesinlikle emindi.

Thornton çürük buzun üzerinden gidip, tehlikeye girmekten kaçınmaları gerektiğini söyledi. Hall,

– Orada da karların eridiğini, yolun altının yumuşamaya başladığını söylediler. En iyisi, burada mola verin dediler, diye devam etti. White River'a ulaşamayacağımızı söylediler ama görüyorsunuz ya, ulaştık işte!

– Doğru söylemişler, diye cevap verdi John Thornton. Buzun altı her an eriyip dibe çökmek üzere. Bunu göze almak için deli olmak gerek. Ancak gözü kara bir deli, delilere özgü o kör talihle bu yoldan geçebilirdi. Açıkça söyleyeyim, Alaska'daki altının tümü için bile bu buzun üstünde canımı tehlikeye atmam. Hall:

– Herhâlde gözü kara bir deli değilsiniz, dedi. Ama ne olursa olsun, biz gideceğiz Dawson'a.

Eline doladığı kamçıyı çözdü.

– Kalk bakalım, Buck! Hey! Kalk hadi! Yürü bakalım!
Thornton balta sapını yontmaya devam etti. Biliyordu. Bir deli ile deliliği arasına girmek boşunaydı. Hem iki üç deli, ha eksik, ha fazla, ne fark ederdi ki...

Takım bu emri duyunca ayağa kalkmadı, ancak şiddetin, sopanın, kamçının onları ayağa kaldırabileceği bir devreye girmişlerdi çoktan. Kamçı oradan oraya şaklayıp koşturdu, acımasızca görevini yerine getirdi. John Thornton dudaklarını sıkı. Sendeleyerek doğrulan ilk Solleks oldu. Onu Teek izledi. Arkadan, acıdan haykırarak Joe. Pike debelenerek doğrulmaya çabaladı. Yarıya kadar doğrulmuşken, iki kere yana devrildi. Üçüncüde kalkabildi. Buck hiçbir çaba göstermedi. Düştüğü yerde sessizce yatmaya devam etti. Kamçı üstüne indi ha indi, indi ha indi. Ama o ne sızlandı, ne de karşı koymaya çalıştı. Thornton birkaç kere konuşacakmış gibi ileri atıldı. Sonra vazgeçti. Gözleri doldu. Kamçı havada şaklarken ayağa kalktı, kararsız adımlarla, düşünceli düşünceli bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı.

Bu Buck'ın ilk kez başarısızlığa uğrayışıydı. Ve Hall'ı kudurtmak için yeterli bir nedendi. Kırbacı bırakan Hall eline sopayı aldı. Buck sırtına inen bu daha sert darbeler altında hareket etmeye karşı çıkıyordu. Arkadaşları gibi zorlukla kalkabilirdi ama onların tersine ayağa kalkmamaya karar vermişti. Belli belirsiz bir biçimde yaklaşan yazgıyı sezebiliyordu. Durduklarında bu duygu onu sarmış ve bir daha ondan kurtulamamıştı. Bütün gün ayağının altında duyduğu ince ve eriyen buzla birlikte yaklaşmakta olan felaketi ta içinde hissediyordu. İlerde, efendisinin onu götürmek istediği buzun üstündeydi bu felaket. Öylesine çok acı çekmiş, ıstırabı o denli artmıştı ki yediği sopalar artık canını yakmıyordu. Ve darbeler inmeye devam ederken içindeki yaşam kıvılcımı büsbütün

sönmüştü. Tuhaf bir uyuşukluk kaplamıştı her yanını. Çok çok uzaklardan duyulan bir his gibi, dövüldüğünü şöyle böyle fark edebiliyordu. Son acı duyusu da tükendi. Artık hiçbir şey duymuyordu. Sadece sopanın gövdesine indiği zamanki sesini işitiyordu derinden derine. Ama bu artık onun gövdesi değildi. Öylesine uzak, öylesine yabancıydı ki...

Ve sonra birdenbire anlaşılmaz, daha çok bir hayvaninkini andıran bir haykırıyla John Thornton sopalı adamın üstüne atıldı. Hall sanki üstüne bir ağaç düşmüş gibi geri sıçradı. Mercedes bir çığlık attı. Charles merakla baktı, sulu gözlerini ovuşturdu ama her yanı kaskatı kesilmiş olduğu için ayağa kalkamadı.

John Thornton kendini kontrol etmeye çalışarak, Buck'ın başında durdu, öfkeden konuşamıyordu. Sonunda, boğulur gibi bir sesle:

– Bu köpeğe bir daha vurursan, öldürürüm seni! diyebilirdi.

Kalkıp gelirken ağzından akan kanı silen Hall,

– Köpek benim köpeğim, diye cevap verdi. Çekil yolumdan, yoksa haklarım. Ben Dawson'a gideceğim, işte o kadar.

Thornton onunla Buck'ın arasında durdu ve yoldan çekilmeye hiç de niyetli olmadığını gösterdi. Hall uzun avcı bıçağını çekti. Mercedes haykırdı. Ağladı. Güldü. İsterinin gürül gürül boşanmasını, kapıp koyverilmişliğini gösterdi büsbütün.

Thornton balta sapını Hall'ın parmaklarına indirdi. Bıçak yere düştü. Bıçağı almaya çalışırken yeniden vurdu. Sonra durdu. Bıçağı kendisi aldı ve iki vuruşta Buck'ın koşum kayışlarını kesti.

Hall'ın dövüşecek gücü kalmamıştı, üstelik elleri, daha doğrusu kolları kız kardeşini tutmakla meşguldü. Zaten Buck artık kızıağı çekmek için kullanılmayacak kadar ölgün bir durumdaydı. Birkaç dakika sonra kıyıdan ayrılıp ırmak boyunca yola koyuldular. Buck onların seslerini işitip

gidişlerini görmek için başını kaldırdı. Lider Pike'dı, Solleks kızakta Joe ile Teek'in arasındaydı. Topallıyor, sendeliyorlardı. Mercedes yüklü kızağın üstündeydi. Hall dümeni idare ediyor, Charles geriden düşe kalka ilerlemeye çalışıyordu.

Buck onları seyrederken, Thornton yanı başına diz çöktü. Sert, nasırlı ama iyilik dolu elleriyle kırık çıkık var mı diye yokladı. Bir sürü bere ve müthiş bir açlığı ortaya koyan kontrolü sona erdiği zaman, kızak bir çeyrek mil ötedeydi. Köpek ve adam, kızağın buzun üstünde sürünüşünü seyrettiler. Birden, arka ucunun bir çukura girer gibi aşağı kaydığını gördüler. Dümen sırtığı ve sırtığa yapışmış olan Hall havaya fırladılar.

Mercedes'in çılgılığı geldi kulaklarına. Charles geriye dönüp bir adım attı ve sonra koca bir buz parçası içeri çöktü. Köpeklerle birlikte insanlar gözden silindiler. Ortalıkta yalnızca esneyen delik görünüyordu. Buz parçası, kızağın altında kaybolmuştu. John Thornton'la Buck bir birlerine baktılar.

– Seni zavallı şeytan, dedi John Thornton. Buck da onun elini yaladı minnetle.

Altıncı Bölüm

BİR İNSAN SEVGİSİ UĞRUNA

John Thornton'un ayağı aralık ayında donup kaldığı zaman, arkadaşları onu tedavi etmişler ve iyileşmesi için orada bırakarak gitmişlerdi. Kütüklerden bir sal yapıp ırmaktan yukarı, Dawson'a gideceklerdi. John Thornton Buck'ı

kurtardığı sıralarda hâlâ hafiften aksıyordu. Ama havaların sürekli sıcak gitmesiyle bu belli belirsiz topallama da kayboldu. Uzun bahar günleri boyunca ırmağın kıyısına uzanıp yattı Buck. Dalga dalga kabarıp akan suyu seyretti. Tembel tembel kuşların şarkılarını, doğanın müziğini dinledi. Yavaş yavaş eski gücünü kazandı.

Üç bin mil yol teptikten sonra, dinlenmek gerçekten iyi gelmişti ona. Bu arada söylemeli ki Buck da işi iyice tembelliğe vurdu. Yan gelip yattıkça yaraları iyileşti. Kasları dolup gerildi. Kemiklerinin üstü yeniden et bağladı. Aslında, hepsi de ense yapıyorlardı. Buck, John Thornton, Skeet ve Nig. Onları Dawson'a götürecek salın gelmesini bekleyerek aylıklık edip duruyorlardı. Skeet bir İrlanda seteriydi. Ölüm döşeğinde onun ilk yaklaşımlarına karşı koymayan Buck'la hemen dost olmuştu. Bazı köpeklerin sahip olduğu doktorluk özelliği vardı onda. Yavrularını yıkayan bir ana kedi gibi Buck'ın yaralarını yalayıp temizledi. Düzenli bir biçimde, her sabah kahvaltısını bitirdikten sonra, üstlendiği bu görevi yerine getirirdi. Öyle ki Buck tıpkı Thornton'un şefkatini ve ilgisini aradığı gibi, onun bu davranışlarını da arar olmuştu.

Yakınlığını Skeet ölçüsünde göstermese bile, Nig de aynı ölçüde dostça davranıyordu. Kocaman, siyah bir köpekti. İki ayrı cins tazı meleziydi. Gözlerinin içi gülerdi. Sınırsız iyilik dolu bir huyu vardı.

Buck'ı şaşırtsan, bu köpeklerin ona karşı hiç kıskançlık göstermemesi oldu. John Thornton'un iyi kalpliliğini, cömertliğini onunla paylaşıyor gibiydiler. Buck'ın gücü kuvveti yerine geldikçe, onu baştan çıkarıp türlü maskaralıklara sürüklediler. John Thornton da kendini tutamayıp bu oyunlara katılıyordu. Buck böylece oynaya sıçraya iyileşme süresini geçirdi ve yepyeni bir yaşantıya girdi. Sevgiyi bulmuştu ilk defa. Gerçek, candan, içten sevgiyi.

Güneşli Santa Clara vadisindeki Yargıç Miller’ın evinde bile görmemişti böyle bir sevgi. Yargıcın oğullarıyla dolaşması, avlanması bir iş arkadaşlığı olmuştu. Yargıcın torunlarıyla olan ilişkisinde azametli ve tantanalı bir dostluğu vardı. Ama yakıp kavuran aşk, tapınma ölçüsündeki sevgi, çılgınlık noktasındaki sevgi ancak John Thornton’la su yüzüne çıkmıştı.

Bu adam onun hayatını kurtarmıştı; bu önemliydi. Ama daha da önemlisi, gerçekten iyi bir adamdı. Öteki insanlar bir görev duygusu ile karşılığında bir iş bekledikleri için köpeklerinin rahatına dikkat ederlerdi. Oysa Thornton onlara kendi çocukları gibi bakıyordu. Başka türlü davranmak elinde değildi. Bakmaktan da öte, hiç bir zaman dostça selamlamayı ya da gönül alıcı bir şeyler söylemeyi ihmal etmiyordu.

Onlarla oturur uzun uzun konuşurdu. Bu konuşmalara “havadan sudan” derdi ve en az onlar kadar mutluluk duyardı. Buck’ın başını hoyratça ellerinin arasına bir alıştı, kendi başını onun başına bir dayayışı vardı ki... Bunu yaparken bir yandan da Buck için sevgi ve şefkat belirtisi olan küfürler savururdu. Buck’a sarılır, ileri geri sarsardı. Buck bu hoyrat kucaklamalardan, bu mırıldanan küfürlerden duyduğu mutluluğu hiçbir zaman duymamıştı. Ve her ileri geri silkelenişinde yüreği göğsünü delip fırlayacakmış gibi olurdu. Öylesine büyük bir mutluluk, öylesine sınırsız bir kendinden geçmeydi ki bu... Thornton onu bıraktığı zaman ayaklarının üzerinde dikilir, bütün dişlerini göstererek gülüp, bir şeyler söylercesine gözlerini adama diker, kelime hâline getiremediği sesler gırtlığında düğümleir, öylece kıpırdamadan hazır beklerdi. John Thornton büyük bir huzur içinde haykırırdı: – Tanrım, sanki konuşuyorsun!

Buck’ın karşısındakine daha çok acı veren bir sevgi gösterisi vardı. Çoğu kez Thornton’un elini ağzına alıp öylesine güçle sıkıyordu ki dişlerinin izi adamın elinde uzun bir süre

kalıyordu. Tıpkı Buck'ın o küfürleri sevgi dolu sözler olarak anlaması gibi, adamda bu yalandan ısırsışı bir okşayış olarak kabul ediyordu.

Ama çoğu zaman, Buck'ın sevgisi bir tapınma şeklinde ifadesini bulurdu. Thornton onu okşadığı ya da onunla konuştuğu zaman sevinçten çıldırdığı hâlde, bu sevgi dolu yaklaşımlara pek önem vermedi. Burnunu Thornton'un elinin altına sokup okşanincaya kadar dürtükleyip duran Skeet ve azametli azametli yaklaşım koca kafasını Thornton'un dizlerine dayayan Nig'in aksine, Buck uzaktan uzağa tapınmayla yetinirdi. İstekle, hevesle saatlerce Thornton'un ayağının dibinde uzanırdı. Başını kaldırıp adamın yüzüne bakar, gözünü ayırmadan bu suratı büyük bir dikkatle inceler, yüzünün aldığı ifadeleri, her çizgisinin hareketini ve değişmesini inceden inceye izlerdi. Ya da bazen daha uzakta, yanda veya arkada yatar, adamın dış çizgilerini, vücudunun seyrek kıvılcıklarını seyredirdi. Ve öylesine bir birlik ve beraberlik içinde yaşarlardı ki çoğu zaman Buck'ın bakışlarının gücü Thornton'un başını arkaya çevirirdi. O da tıpkı Buck'ın sevgisinin gözlerinden parlayıp taşması gibi, sevgi dolu bakardı ona.

Kurtuluşundan sonra Buck uzun bir süre, Thornton'un gözünün önünden uzaklaşmasından hoşlanmadı. Çadırdan çıktığı andan, yeniden içeri girene dek Buck onun ayaklarının dibinden ayrılmıyordu. Kuzey'e geldiğinden beri bütün geçici sahipleri onda hiçbir efendinin sürekli olmayacağı gibi bir korku uyandırmışlardı. Perrault, François ve yarı melezi İskoç gibi Thornton'un da gelip geçici olmasından korkuyordu. Geceleri bile, düşlerinde hep bu korku vardı. Bu anlarda sıçrayarak uyanır, soğuşu yarararak çadırın kapısına yaklaşır, orada durup efendisinin soluk alıp verişlerini dinlerdi.

Uygarlaşma, yumuşama belirtisi gibi görünen bu büyük sevgiye rağmen, Kuzey ülkesinin ta derinlerden dürtükleyip canlandırdığı ilkelin zorlaması, bütün canlılığı, bütün baskısıyla sürdü. Sadakat ve bağlılık. Ateş karşısında ve dam altında geçirilen sayısız yüzyılların ortaya getirdiği bu iki özellik vardı onda. Ama vahşilik ve hilekârlık da vardı. O, ılık Güney ülkesinin köpeği değildi artık. Kuşaklar boyunca uygarlığın içini dışını kapladığı bir köpek değildi artık. Vahşete ait bir şeydi. O vahşetin içinden gelip, John Thornton'un ateşinin başına oturmuştu. Bu adama karşı beslediği büyük sevgi yüzünden hırsızlık yapmıyordu. Ama bir başka kampta, bir başka adamın malı için gözünü bile kırpmıyordu. Hırsızlıktaki ustalığı yakalanmasına da engel oluyordu.

Suratı ve gövdesi sayısını şimdi kendisinin de unuttuğu köpeklerin diş izleriyle doluydu. Her zamankinden daha yırtıcı, her zamankinden daha akıllıca dövüşüyordu. Skeet ve Nig kavga edilmeyecek kadar iyi huyluydular. Üstelik John Thornton'un köpekleriydiler. Ama yabancı köpekler, cinsleri ne olursa olsun, yiğitlik dereceleri ne olursa olsun, Buck'ı görür görmez ona baş eğiyorlardı. Ya da bu insafsız rakip karşısında çaresiz bir ölüm kalım savaşına giriyorlardı. Buck amansızdı. Buck sopaya sopa, dişe diş kanununu çok iyi öğrenmişti. Ne bir fırsat kaçırıyor, ne de ölüm yolculuğuna başlattığı bir düşmanından o aman vermez pençesini çekiyordu. Spitz'den dersini almıştı. Polis köpeklerinden ve posta köpeklerinden dersini almıştı, ikisinin ortası olmazdı. Ya efendilik edecekti, ya kölelik. Merhamet ise sadece güçsüzlük belirtisiydi. İlkel hayatta, çok, çok eskilerde atalarının hayatında acımanın yeri yoktu. Merhamet yanlış anlaşılır, korku sanılırdı ve böyle bir yanlış anlama ise ölüm demektir. Ya öleceksin, ya öldüreceksin. Ya yiyeceksin, ya yenileceksin.

Kanun buydu. Ve zamanın derinliklerinden gelen bu emre bütün azgınlığı, bütün benliğiyle uyuyordu. Gördüğü günlerden, aldığı soluklardan daha yaşlıydı o. Geçmiş yaşadığı güne bağlıyor, arkasındaki sonsuzluk Buck'ın içinde güçlü bir ritimle çarpıyor; o da dalgalar ya da mevsimler gibi bu ritimle sallanıp duruyordu. John Thornton'un ateşinin başında oturan geniş göğüslü, beyaz dişli, uzun tüylü bir köpekti o; ama arkasında yediği etin tadını tadan, içtiği su için susayan onunla birlikte rüzgârı koklayan, onunla dinleyen ve ormandaki vahşi yaşamın seslerini ona anlatan ruh durumunu oluşturan, hareketlerini yöneten, yattığında onunla yatan ve onunla birlikte ve onun ötesinde düşler gören, düşlerini dolduran, aceleci ve ezici yarı kurt ya da vahşi her tür köpeğin gölgesi vardı. Bu hayaletler öylesine inatla çağırıyorlardı ki Buck'ı insanlar ve insanlarla ilgili her şey günden güne ondan sıyrılıp uzaklaşıyordu. Ormanın ta derinlerinden bir çağrı duyuluyordu. Bu çağrıyı, bu esrarlı bir şekilde heyecan veren, kendini büyüleyen çağrıyı duyduğu her sefer, ateşe ve onu çevreleyen ezilmiş topraklara arkasını dönmek, ormana dalmak, gitmek, gitmek istiyordu. Nereye ve niçin olduğunu bilmiyordu. Ormanın derinliklerinden gelen bu güçlü çağrının da nereden ve neden geldiğini merak etmiyordu ama ayak basılmamış yumuşak toprağa, yeşil gölgelere her yaklaşmasında, John Thornton'a duyduğu sevgi onu tekrar geriye, ateşin başına döndürüyordu. Onu bağlayan yalnızca Thornton'du. İnsanlığın geri kalanı önemsizdi. Gelip geçenler onu övüp, okşayabilirlerdi; ama bütün bunlar karşısında buz gibi duruyor, gösteriyi fazla uzatan birinin yanından ise kalkıp uzaklaşıyordu. Thornton'un ortakları Hans ile Pete uzun zamandan beri beklenen salla birlikte döndüklerinde, Thornton'un çok yakını olduklarını

öğrenene dek onları önemsemedi, Buck. Sonraları dayanılmaz bir tavırla onlara yakınlık göstermeye başladı. Verdikleri şeyleri kabul etmek onlara gösterdiği bir lütuftu sanki. Thornton'un cinsinden, iri yarı, toprağa bağlı, basit düşünen, ileriye sezen adamlardı. Salı, Dawson'daki bıçkı fabrikasının önüne yanaştırmadan çok önce Buck'ı ve huylarını öğrendiler. Skeet ve Nig'le oldukları gibi yüz göz olmaya kalkışmadılar onunla.

Her geçen gün, Thornton'a olan sevgisi arttıkça arttı. Yaz yolculukları boyunca, adamların içinde sadece o Buck'ın sırtına yük yükleyebiliyordu. Thornton istedi mi, Buck için yapılmayacak şey yoktu. Salı sonradan almak üzere Dawson'da bırakmışlar, Tanaue pınarlarına doğru yola koyulmuşlardı. Bir gün adamlarla köpekler bir uçurumun kenarında oturuyorlardı. Uçurum yüz metre aşağıdaki çıplak kayalara doğru, gözün alabildiğine dik iniyordu. John Thornton hemen kenardaydı. Buck da yanı başında. Düşüncesiz bir hevese kapıldı. Aklından geçirdiği denemeyi Hans ve Pete'ye göstermek istedi. Kolunu uçuruma doğru uzatarak,

– Atla Buck! diye emretti. Bir an sonra uçurumun tam kenarında yetişip kucaklayabildi Buck'ı. Hans'la Pete onları çekip kurtardılar.

Bunlar olup bittikten ve konuşabilecek kadar nefes aldıktan sonra Pete:

– İnanılır şey değil, dedi.

Thornton başını salladı.

– Hayır, muhteşem, müthiş bir şey. Biliyor musun, bu beni ürkütüyor bazen.

Pete başıyla Buck'ı işaret ederek,

– Bu ortalardayken sana el sürmeye kalkan adamın yerinde olmak istemem, dedi. Hans:

– Al benden de o kadar, diye bu görüşe katıldı. Circle City’de daha yıl sona ermeden Pete’nin kehaneti gerçekleşti. Meyhanenin birinde, “Kara Burton” diye nam salmış kötü kalpli ve kötü niyetli biri, sertliğe pek alışkın olmayan bir yabancıyla kavgaya tutuşmuştu. Thornton bütün iyilikseverliğiyle araya girdi. Buck âdeti olduğu üzere bir köşeye çekilmiş, başı pençelerinin üstüne uzanmış, efendisinin hareketlerini kolluyordu. Burton hiç bekletmeden, omuz hizasından yumruğu indirdi. Thornton olduğu yerde döndü, sendeledi, barın korkuluğuna tutunarak düşmekten kurtuldu. Kavgaya seyirci olanlar ne hırlamaya ne de havlamaya benzeyen, ancak kükreme olarak tanımlanabilecek bir ses duydular. Buck’ın Burton’nın gırtlığına sarılmak üzere yerinden doğrulduğunu ve bütün gövdesiyle havaya fırladığını gördüler. Adam içgüdüsel bir hareketle kolunu öne uzatarak canını kurtardı. Arkaya yere yıkıldı. Buck olanca ağırlığıyla üzerindeydi. Buck dişlerini adamın kolundan söküp yeniden boğazına hamle etti. Adam bu sefer ancak yarı yarıya engelleyebildi onu ve gırtlığı bir baştan bir başa yırtıldı. O zaman kalabalık Buck’ın üstüne geldi. Onu çekip uzaklaştırdılar. Doktor yarayı muayene ettiği sırada Buck korkunç hırlamalarla bir aşağı bir yukarı dolaşıp, dalmak için fırsat kolladı. Ama düşmanca sallanan sopalar tarafından durduruldu. Olay yerinde hemen bir madenciler toplantısı yapıldı. Köpeğin yeterince kışkırtıldığına karar verildi ve Buck salıverildi. Ama bu olay ona yeterince ün kazandırmıştı. O günden sonra adı Alaska’daki bütün kamplara yayıldı. Daha sonraları, o yılın sonbaharında John Thornton’un hayatını bir başka şekilde kurtardı. Üç ortak sıırıkla yürütülen sandallarını Forty Mile koyundaki hızlı bir akıntı şeridinden geçiriyorlardı. Hans ile Pete kıyıda gidiyorlar, ağaçtan ağaca ince bir Manila ipiyle sandalın hızını kesmeye çalışıyorlardı.

Bu arada Thornton salın içinde bir sılıkla onu aşağı indirmeye yardım ediyor, kıyıdaakilere emirler yağdırıyordu. Buck kıyıda telaş içinde sandalı izliyor gözlerini bir an efendisinden ayırmıyordu.

Belalı bir noktada, yüzeye pek yakın bir kaya dizisinin ırmağın içine doğru sokulduğu bir noktada Hans ipi bırakıverdi.

Thornton sırtının yardımıyla açılmaya çalıştı. Bu arada Hans elinde ipin ucu, kıyı boyunca koşuyor, sandal kayalıktan sıyrıldığı zaman kıyıya doğru çekmeye hazırlanıyordu. Sandal kayalığı sıyırdı ve bir değirmen çarkı gibi hızla akan suya kapılıp sürüklenmeye başladı. Hans ipe asıldı. Çok hızlı asıldı. Kayık alabora oldu ve kıyıya yanaştı. Thornton kayıktan fırlamıştı. Akıntının en kötü yerine, benim diyen yüzücülerin bile kurtulamayacakları deli sulara doğru sürüklendi.

Buck sandalın devrildiği anda suya atlamıştı. Yüz metre sonra, suyun delice bir girdap hâlinde döndüğü yerde Thornton'a yetişti. Onun kuyruğunu yakaladığını hissedince Buck kıyıya yöneldi ve o büyük gücünün hepsini kullanarak yüzmeye çalıştı. Kıyaya yavaş yavaş yaklaşmalarına rağmen akıntı hâlâ korkunç bir hızla sürüklüyordu onları. Vahşi akıntının daha da çılginlaştığı ve kocaman bir tarağın dişlerini andıran kayaların arasından parçalanarak geçtiği daha aşağılardan korkunç bir gürültü geliyordu. Son dik yokuşun başlangıcında suyun çekişi öylesine güçlüydü ki Thornton kıyıya ulaşmanın imkânsızlığını anladı. Fena hâlde sürtünerek bir kayanın üstünden geçti. Bir ikincisi onu sıyırıp yaraladı. Öldürücü bir güçle üçüncüsüne çarptı. Kayanın kaygan ucuna iki eliyle sarıldı. Buck'ı bıraktı. Çağıldayan suyun kükreyişini bastırarak haykırdı:

– Git Buck, git!

Buck olduğu yerde tutunamıyordu. Aşağı doğru sürüklendi. Dehşet içinde çabaladı. Ama geri gelemiyordu. Thornton'un

emrini tekrarladığını duyunca yarı yarıya sudan fırladı. Başını alabildiğine uzatıp, son bir defa daha görmek istercesine efendisine baktı. Sonra emre uyup kıyıya yöneldi. Bütün gücüyle yüzdü. Yüzmenin imkânsızlaştığı ve ölümün başladığı anda Pete ve Hans onu çekip kıyıya çıkardılar.

O çılgin akıntıda bir insanın ancak birkaç dakika kaygan bir kayaya tutunabileceğini biliyorlardı. Thornton'un tutunduğu noktadan oldukça uzakta bir noktaya bütün hızlarıyla koştular. Sandalı çekmek için kullandıkları ipi hayvanı boğmayacak ve yüzmesini engellemeyecek bir biçimde Buck'ın boynuna ve omuzlarına geçirdiler. Sonrada onu ırmağa attılar. Buck ırmağa cesurca atıldı ama yeterince düz atlayamamıştı. Yaptığı yanlışın farkına vardığında artık çok geçti. Hiçbir şey yapamadan geçip giderken Thornton onunla aynı doğrultuda ancak beş altı kulaç ötedeydi. Çaresizlik içinde sürüklenip geçti.

Hans hemen ipe asıldı. Akıntının ortasında ip böyle geriliverince, Buck sanki sandalmış gibi suyun altına çekildi. Ve gövdesi karaya ulaşır da dışarı çekilinceye kadar suyun altında kaldı. Boğulmak üzereydi. Hans ve Pete kendilerini onun üstüne attılar. Soluk aldırmaya ve yuttuğu suları çıkartmaya çalıştılar. Sendeleyerek doğruldu. Yere yıkıldı. Thornton'un sesi çok uzaklardan duyuldu. Ne dediğini anlayamadılar. Ama son anlarını yaşadığını biliyorlardı. Efendisinin sesini duyunca Buck şöyle bir silkelendi, ayağa fırladı. Adamların önünden koşarak az önce suya daldığı yere geldi.

İp yeniden bağlandı. Yeniden suya bırakıldı. Yeniden ileri atıldı. Ama bu sefer iyice açıldı. Bir keresinde yanlış hesaplamıştı. Aynı hataya ikinci defa düşmeyecekti. Hans gevşetmeden ipi koyuveriyor, Pete dolaşmamasına çalışıyordu. Buck Thornton'un tam hizasına gelinceye kadar açılmaya

devam etti. Sonra döndü. Bir ekspres hızıyla ona doğru yollandı. Thornton onun geldiğini gördü ve Buck bir balyoz gibi ona tosladığı zaman, arkasındaki akıntının bütün gücüyle uzandı, iki kolunu birden bu tüylü boyuna doladı. Hans ipi ağaca dolayıp çekti. Buck'la Thornton suya gömüldüler. Boğulacak hâle gelip, bir suyun üstüne çıkarak, bir dibe batarak, dipte diş diş uzanan kayalara sürtünüp, köklere çarparak kıyıyı buldular.

Thornton kendine geldiği zaman, suların sürükleyip getirdiği bir kütük üzerinde yüzükoyun yatıyordu. Hans ile Pete'nin uzattıkları bir ağaç gövdesine tutunarak yukarı çıktı. Gözleri ilk anda Buck'ı aradı. Nig onun zayıf ve hareketsiz vücudunun başında gelip uluyor; Skeet ıslak yüzünü ve kapalı gözlerini yalıyordu. Thornton yara bere içinde olmasına rağmen Buck'ın vücudunu dikkatle inceledi. Sonuçta, üç kırık kaburga kemiği bulmuştu.

– Bu iş bu kadar beyler, dedi. Burada mola veriyoruz. Ve Buck'ın kemikleri kaynayıp, yola çıkacak duruma gelinceye kadar orada kamp kurdular.

Buck o kış Dawson'da unutulmaz bir iş daha yaptı. Belki Thornton'un hayatını kurtarması kadar kahramanca bir iş değil ama adını Alaska'nın şöhretler toteminin tepesine kadar çıkarmaya yetti de arttı bile. Hem bu sefer yaptığı üç dostunun çok işine yaradı; çünkü o olayın sonunda elde ettikleri, onlara gerekli araç gereçleri sağladı. Onların uzun süredir yapmayı istedikleri bir yolculuğu gerçekleştirdi. Altın arayıcılarının henüz boy göstermediği doğudaki bakir topraklara yolculuk. Olay Eldorado meyhanesindeki bir konuşmayla patlak verdi. Adamlar burada oturur, gözde köpekleriyle övünüp caka satarlardı. Erişilmez rekorları yüzünden bu adamların konuşmalarındaki en büyük hedef Buck'tı. Thornton da onu savunma durumuna düşmüştü. Konuşma başladıktan yarım

saat sonra adamlardan biri, kendi köpeğinin iki yüz elli kiloluk yük taşıyan bir kızıağı yerinden oynatıp yürütebileceğini iddia etti. Bir başkası kendi köpeğinin üç yüz kilo taşıyabileceğini söyledi. Bir üçüncüsü üç yüz elli kilo dedi.

– Tüh! Tüh! O da bir şey mi? dedi John Thornton. Buck beş yüz kilo kaldırır!

Altın krallarından biri olan, kendi köpeği için üç yüz elli kiloya iddiaya giren Matthewson,

– Kızıağı yerinden oynatacak ha? Yirmi beş metre çekebilecek ha? diye kızıştırdı.

John Thornton soğuk bir tavırla,

– Evet, kızıağı yerinden oynatacak ve yirmi beş metre çekecek! dedi.

Matthewson herkesin duyabilmesi için ağır ağır konuşup kelimelerin üstüne basa basa:

– Demek öyle, dedi. Ben de yapamayacağına bahse girerim. Benden bin dolar çalışır. İşte, para da burada! Böyle diyerek, kalın bir sucuk şeklindeki altın tozu torbasını barın üstüne baş aşağı devirdi.

Kimsede çıt yoktu. Thornton'un blöfü –eğer blöfse– görülmüştü. Thornton sıcak bir kan dalgasının alev alev yüzüne yayıldığını duydu. Dilinin kurbanı olmuştu. Buck'ın beş yüz kilo kaldırıp kaldıramayacağını bilmiyordu. Yarım ton bu! Dile kolay! Yükün ağırlığı ürküttü onu. Buck'ın gücüne büyük güveni vardı. Çok kere oturup düşünmüş, Buck'ın bu kadar kiloyu kaldırabileceğine iyice kanaat getirmişti. Ama şimdi bu imkânın gerçekleşmesiyle, denenmesiyle yüz yüze gelmemişti. Çevresindeki bir düzine adamın gözü üstündeydi. Nefeslerini kesmiş bekliyordardı. Üstelik bin doları da yoktu... Hans'ın da, Pete'nin de...

Matthewson acımasız bir tonda devam etti.

– Dışarıda kızığım duruyor. Üstünde de tam yirmi tane yirmi beş kiloluk un çuvalı var. Yükü nerden bulacağız diye tasalanma.

Thornton cevap vermedi. Ne diyeceğini bilmiyordu. Düşünme yeteneğini kaybetmiş bir adam gibi, bu yeteneği harekete geçirecek bir işaret arar gibi, dalgın dalgın adamların yüzlerine baktı teker teker. Gözü eski bir dosta, altın krallardan Jim O'brien'nin yüzüne takıldı. Yapmayı aklından bile geçiremeyeceği şeyi göze alabilmesi için uğurlu bir işaret saydı bu yüzü. Neredeyse fısıltıyla,

– Bana bin dolar verebilir misin? diye sordu O'brien.

– Tabii, diyerek, Matthewson'ınkinin yanına tıka basa dolu bir torba koydu.

– Doğrusu, hayvanın bu ustalığı gösterebileceğine pek de inanmıyorum John, dedi.

Eldorado'nun müşterileri sokağa döküldü. Yapılacak denemeyi seyre hazırlandılar. Masalar boşaldı. Kumarcılar ve kumarbazlar bahsin nasıl gelişeceğini görmek ve para bastırmak için dışarı çıktılar. Kürkler içinde, yün eldivenler içinde kaybolmuş birkaç yüz kişi kızığın çevresinde sıralandılar. Matthewson'ın beş yüz kilo un yüklü kızığı birkaç saattir orada duruyordu. Dondurucu bir ayaz vardı. Sıfırın altında altmış derecedeydi. Kızığın tabanı donmuş, kara yapışmış, buz tutmuştu. Buck'ın kızığı hareket ettiremeyeceğine bire iki bahse giriyorlardı. “Harekete geçirmenin” ne olduğu konusunda bir kavga çıktı. O'brien kızak ayaklarını sökmenin Thornton'un hakkı olduğunu, Buck'ın kızığa durağan bir durumdan hareket geçirmesinin yeterli olduğunu belirtti. Matthewson o deyimden kızak ayaklarını karın içinden kurtarılmasını da içerdiği konusunda ısrar etti. İddianın oluşumunu izleyen adamların çoğu onun

lehinde tanıklık edince Buck'ın aleyhine olan bahis bire üç yükseldi.

Kimse bahse tutuşmaya yanaşmıyordu. Kimse Buck'ın bunu becerebileceğine inanmıyordu. Thornton elinde olmadan hiç beklenmedik bir şekilde girmişti iddiaya. Şüphe içindeydi. Kızağı somut bir gerçek olarak önünde koşulu on köpeklik takımıyla karların içinde kıvrılmış yatar görünce işin imkânsızlığını iyice anladı.

Matthewson pek keyifliydi:

– Bire üç! diye bağırırdı. Kabul edersen bin dolar daha yatırıyorum. Ne dersin?

Thornton'un şüphesi yüzünden okunuyordu. Ama mücadelecî yanı ayaklanmıştı. İmkânlarının üstünde atıp tutan, imkânsızı göremeyen, kavganın çekiciliğinden başka her şeye kulaklarını tıkayan kumarbaz ruhu şahlanmıştı. Hans ve Pete'yi yanına çağırırdı. Onların cepleri de pek dolu değildi. Kendisinin de dâhil üç ortak anca iki yüz dolar çıkarabilmişlerdi. Talihlerinin son deminde bu para bütün sermayeleriydi; ama yine de hiç duraksamadan Matthewson'ın altı yüz dolarına karşılık koydular iki yüz dolarlarını.

On köpeklik takım kızaktan çözüldü. Buck kendi kayışlarıyla kızağa koşuldu. Heyecan dalgasını fark etmişti. Garip bir sezgiyle John Thornton için çok büyük bir iş yapması gerektiğini anlıyordu. Onun o muhteşem görünüşü karşısında hayranlık mırıltıları yükseldi. Tam formundaydı. Bir dirhem fazlalık yoktu gövdesinde. Yetmiş beş kilosunun yetmiş beşi de taş gibiydi. Yiğitlik, mertlik doluydu her yanı. Tüyleri ipek gibi parlıyordu. Boynunda ve omuzlarında bir yele gibi uzanan tüyleri hafiften kabarmıştı. Gövdesinin en ufak bir hareketiyle dikiliyor, sanki enerjisinin fazlalığı tüyelerini teker teker canlandırıyor, harekete geçiriyordu. Derinin altından, sımsıkı kümeler gibi görünen kaslarıyla geniş göğsü ve iri ön ayakları

da bu gövdenin mükemmelliğine uygundu. Adamlar bu kasları yokladılar. Demir gibi sert olduğunu gördüler. İddialar bire üçten, bire karşı ikiye düştü.

Skookum Bench'te altın bulmuş yeni para babalarından biri:
– Aman efendim! Aman efendim! diye kekeledi. Sekiz yüz dolar veririm buna bayım. Hem de denemeye girmeden. Şu hâliyle sekiz yüz dolar veririm bayım!

Thornton olmaz anlamında başını sallayarak Buck'ın yanına gitti.

Matthewson çıktı.

– Uzak dur. Oyunbozanlık yok. Hayvan serbest kalsın.

Kalabalığın sesi soluğu kesildi. Sadece, bire iki diye boyuna müşteri kızıştırmaya çalışan kumarbazların sesi duyuluyordu. Doğru, Buck muhteşem olmasına muhteşemdi. Ama elli tane yirmi beş kiloluk un çuvalı gözlerinde öylesine büyüyordu ki kimsenin eli para kesesine gitmiyordu.

Thornton Buck'ın yanına diz çöktü. Başını elleri arasına alıp yanağını yanağına dayadı. Her zaman yaptığı gibi onu oyun oynarcasına sallayıp, yumuşak, sevgi dolu sözler mırıldanmadı ona.

– Beni sevdiğin için, Buck. Beni sevdiğin için! diye fısıldadı kulağına.

Buck bastırılmış bir heyecanla ürperdi.

Kalabalık merakla seyrediyordu. İş esrarengiz bir havaya bürünüyordu. Thornton'un yaptıklarına bir sihirbazlık, bir büyü gözüyle bakıyorlardı. Thornton ayağa kalkarken, Buck onun eldivenli elini ağzına aldı. Dişlerini geçirdi. Yavaşça, istemeye istemeye koyuverdi. Bu, onun kelimelerle değil sevgiyle verilmiş cevabıydı. Thornton iyice geriye çekildi.

– Hadi Buck, dedi.

Buck kayışları gerdi. Sonra birkaç santim gevşetecek şekilde geriledi. Böyle öğrenmişti.

Sessizliğin içinde Thornton'un sesi cınladı.

– Sağa! Yallah!

Buck sağa kaykıldı. Sonra birden daldı. Kayışlar geriliverdi ve yetmiş beş kilosunun olanca ağırlığıyla yüklendi. Yük olduğu yerde sallandı. Kızağın ayaklarının altında çatlayan buzun sesi duyuldu.

Thornton:

– Sola dön! diye emretti.

Buck aynı hareketi, bu sefer sola doğru tekrarladı. Buzun çatırtısı kırılma hâlini aldı. Kızak durduğu yerde bir ileri bir geri sallandı. Ayaklar kaydı, gıcırdayarak birkaç santim yana döndü. Kızak yerinden oynamıştı. Adamlar nefeslerini kestiler. Akılları almıyordu.

– Haydi, ileri!

Thornton'un emri bir tabanca sesi gibi patladı. Buck sarsıcı bir hamle ile kayışları gererek kendini ileri doğru attı. Bütün vücudu bu büyük çabayı gerçekleştirmek için sıkı sıkıya bir araya gelmiş, kasları kıvrılarak canlı bir yaratık gibi ipeğimsi kürkünün altında belirmişlerdi. Geniş göğsü neredeyse yere degecekti. Başı ileri çıkmış ve hafifçe aşağı eğilmişti.

Pençeleri sıkıca ezilip donmuş karın üstünde birbirine paralel çizgiler kazıyordu. Kızak sallandı, sarsıldı. Buck'ın bir ayağı kaydı. Bir adam kakhahayla güldü. Sonra kızak küçük sıçrayışlar hâlinde ilerlemeye başladı. Sürekli yol almıyor ama hiçbir zaman da tam durmuyordu... Bir santim... İki santim daha... Beş santim daha... Sıçramalar giderek azaldı. Kızak hız aldı, kayışların çekişine ayak uydurdu, yola koyuldu.

Adamlar iç çekip yeniden soluk almaya başladılar. Bir an nefeslerinin kesilmiş olduğunu fark etmemişlerdi. Thornton kızığın arkasından koşuyor, tek heceli, tatlı sözlerle Buck'a cesaret veriyordu. Gidilecek yol önceden ölçülmüştü. Yirmi beş metrenin sona erdiğini gösteren odun yığınağına

yaklaşırken gitgide artan bir alkış tufanı başladı. Odunları geçip Thornton'un emriyle durduğu zaman bu alkış sesleri bir gümbürtü hâline geldi. Herkes sevinçle üstünü başını yoluyordu. Matthewson bile. Havada kasketler, eldivenler uçuşuyordu. Herkes, karşısındakinin kim olduğuna aldırmadan birbiriyle el sıkışıyordu. Kopuk kopuk sözler, anlamlı anlamsız kelimeler ortalığı curcunaya çevirmişti.

Thornton Buck'ın yanında diz çöktü, başını başına dayadı. Onu ileri geri sarsmaya başladı. Yanlarına koşanlar onun küfrettiğini duydular. Uzun uzun küfretti. Hararetle küfretti. Okşarcasına küfretti. Sevgiyle küfretti.

Skookum Bench'te zengin olan para babası:

– Aman efendim! Aman efendim! diye kekeleyerek koştu. Bin dolar veririm buna bayım. Bin dolar... Bin iki yüz dolar bayım! Thornton ayağa kalktı, gözleri yaşlıydı. Gözyaşları yanaklarından aşağı açık açık dökülüyordu.

– Beyefendi, dedi Skookum Bench'in kralına, hayır beyefendi, cehenneme kadar yolunuz var beyefendi. Sizin için elimden ancak bu gelir.

Buck dişleriyle Thornton'un elini yakaladı. Thornton onu ileri geri sarstı. Seyredenler ortak bir güdüyle harekete geçirilmişler gibi, saygıyla gerilediler. Bir daha da onların arasına girmek küstahlığında bulunmadılar.

Yedinci Bölüm

ÇAĞRI'NIN YANSIMASI

Buck beş dakika içinde John Thornton için bin altı yüz dolar kazandığında efendisine, bazı borçlarını ödeyip tarihi en az ülkenin tarihi kadar eski olan, dillere destan, yitik bir madene üç ortağıyla birlikte doğuya bir yolculuk yapabileceğini sağlamıştı. Birçok insan aramıştı bu madeni; birkaçı bulmuştu; birçoğu da bu serüvenden hiçbir zaman geri dönmemişlerdi. Bu yitik maden trajediye bulanmış, esrarlara bürünmüştü. İlk adamı tanıyan yoktu. En eskisi bile ona kadar varamıyordu. Başlangıçtan beri orda eski ve yıkık bir kulübe vardı. Birçokları son soluklarını verirken onun yerini belirlediği madenin varlığına yemin etmişler, tanıklıklarını, Kuzey’de hiç bulunmayan ayarda altın külçeleriyle pekiştirmişlerdi. Hiçbir canlıya bu hazineyi yağmalama fırsatı kısımet olmamıştı. Kısımet olanlarsa ölmüştü, ölenle ölmemez ya! İşte John Thornton, Pete ve Hans, bir de Buck ve yarım düzine köpek oraya gidiyorlardı. Doğuya yönelmişler, bilinmeyen bir yolda, kendileri kadar güçlü insanların ve köpeklerin başaramadığı şeyi başarmak için gidiyorlardı. Yukon’dan yukarı yetmiş mil gittiler. Sola, Stewart ırmağına döndüler. Mayo ve Mc Question’ı geçtiler. Stewart küçük bir dere hâline gelinceye kadar ilerlediler. Dere buradan sonra, kıtanın bel kemiği olan tepelere doğru bir şerit gibi uzanıp gidiyordu. John Thornton ne insanlardan, ne doğadan fazla bir şey beklemezdi. Vahşetten korkmazdı. Bir avuç dolusu tuzla bir tüfek alır o vahşiliğin ortasına dalarlardı. Canı nereye isterse gider, canı ne kadar isterse dolaşırdı. Acele etmezdi. Yiyeceğini yerliler gibi, günlük gezintisi sırasında avlardı. Eğer ava rastlamazsa, yerliler gibi yoluna devam ederdi. Bilirdi ki er geç avını bulacaktı. Doğu yönündeki bu büyük yolculukta da yemek listesi et, yine et ve katıksız etti. Kızığın başlıca yükü av araçları ve cephaneydi. Zaman kısıtlaması yoktu. Sonsuz geleceğe kadar uzanıp gidiyordu yolları.

Buck için bu sınırsız bir mutluluktur. Bu avlanma, bu balık tutma ve bilinmeyen yerlerdeki bu alabildiğine geziler. Bazen haftalarca yola devam ediyorlardı. Günden güne, günden güne kayıp gidiyorlardı. Bazen de haftalarca mola veriyorlardı. Orada burada kamp kuruyorlardı. Köpekler yan gelip yatıyordu. Adamlar donmuş kumu ya da çamuru kazıp içinde ateş yakıyor, ateşin başında oturup yığınlar hâlinde birikmiş bulaşıkları ve çamaşırları yıkıyorlardı. Bazen aç kalıyorlar, bazen tıka basa doyuyorlardı. Bütün iş avın bolluğunda ve şanslarının yaver gitmesindeydi. Yaz geldi. Adamlar ve köpekler eşyayı sırtlarına yüklediler. Lacivert dağ göllerini sallarla geçtiler. Ormandan kestikleri ağaçlardan yapılmış, ince uzun sandallarla bilinmeyen nehirlerden yukarı, ya da aşağı süzöldüler.

Aylar gelip geçti. Haritası bile yapılmamış bu geniş, bu alabildiğince uzayıp giden topraklarda bir ileri, bir geri dolanıp durdular. Buralara kimse ayak basmamıştı ama “Kayıp Kulübe” hikâyesi doğruysa, ayak basan birileri olmuştu mutlak. Yağmur sularını iki yana akıtan yamaçlardan geçtiler. Yaz tipisine tutuldular. Ötesinde ağaç yetişmeyen yerlerle, sonsuz karlar arasındaki çıplak tepelerde, gece yarısı güneşinin altında titreştiler. Sivrisineklerle, tatarcıklarla dolu sıcak vadilere indiler. Buzulların gölgesinde, güney ülkelerindekileri kışkandıracak kadar olgun ve güzel çilekler, çiçekler topladılar.

O yılın sonbaharında bir göller bölgesine girdiler. Şaşkınlık veren bir yerdi burası. Sessiz ve mahzun. Bir zamanlar buralarda yaban kuşları uçmuştu. Şimdi ne hayat vardı, ne de bir kıpırtı. Sadece soğuk esen rüzgâr, kuytuları kaplayan buz ve ıssız sahillere vuran dalgaların melankolisi.

Ve bir ikinci kış boyunca, kendilerinden öncekilerin silinmiş izlerin üzerinde dolaştılar. Bir keresinde ormanın içerlerine

doğru açılmış bir patikaya geldiler. Eski bir patikaydı bu. Kayıp Kulübe hemen oracıktaıdı sanki. Ama patikanın ne başı belliydi, ne de sonu. Bir sır olarak kaldı. Onu açan adamın bir gizem olduğu gibi. Neden ve niçin açtığı bir esrar olduğu gibi. Bir başka sefer zamanın aşındırdığı bir avcı kulübesine, köhne, viran bir kulübeye geldiler. John Thornton çürümüş battaniyelerin paramparça katları arasında uzun namlulu bir filinta buldu. Kuzeydoğunun gençlik çağlarında, Hudson körfezindeki firmalardan biri satardı bunları. O zamanlar böyle bir tüfek, ağırlığınca ayı postu ederdi. John Thornton bunları biliyordu ama sadece bunları biliyordu. Uzak bir günde bu kulübeden çıkıp giden, tüfeği battaniyelerin arasında bırakan adamı bilmiyordu.

Bir kere daha bahar geldi ve bütün o dolaşmalarının sonunda geniş bir vadinin tabanına suların sürüklediği, kumla, çakılla karışık sığ bir altın tozu birikintisi buldular. Bulaşık tasının dibine yayılan sarı yağ tabakası gibi vadiye yayılmıştı altın. Daha ileri gitmediler. Her çalıştıkları gün onlara binlerce dolarlık altın tozu kazandırıyordu. Ve her gün olanca güçleriyle çalışıyorlardı. Altını geyik derisinden torbalara dolduruyorlardı. Yirmi beşer kiloluk torbalara. Ve torbalar çam dallarından yaptıkları kulübenin dışında, bir odun yığını gibi istifleniyordu. Yorulmak bilmeden çalışıyorlardı! Günler birbirini kovalıyor, düşler gibi hızla geçiyordu. Altını yığıkça yığıyorlardı adamlar.

Zaman zaman Thornton'un avladığı hayvanların etini taşımaktan başka köpekler için yapacak bir iş olmuyor, Buck ateşin başında yatarak uzun saatler geçiriyordu. Artık çok az çalışması gerektiğinden, kısa bacaklı, kıllı adamın hayali gözlerinin önüne daha sık geliyordu ve sık sık ateşin başında yarı kapalı gözlerle yatarken, Buck anımsadığı öteki dünyada bu adamla birlikte dolaşıyordu.

Bu öteki dünyanın en göze çarpıcı yanı korkuydu. Kılı adamı başı dizlerinin arasında, elleri tepesinde kenetli, ateşin başında uyurken seyrediyordu. Adamın huzursuz bir uykusu vardı. İkide bir sıcıyor, uyanıyordu. Uyandığı zamanlar korkuyla karanlığa bakıyor, sonra ateşe daha çok, daha çok odun atıyordu. Deniz kıyısında dolaşırken, adam bir yandan kabuklu deniz hayvanlarını topluyor, bir yandan yiyordu. Bu arada gözlerini devirerek dört bir yanı kolluyor, gizli bir tehlike araştırıyordu. Böyle bir tehlike ortaya çıktığı anda rüzgâr hızıyla kaçıp kurtulmak için de bacakları daima koşmaya hazır duruyordu. Ormanda hiç ses çıkarmadan, sürünerek ilerliyorlardı. Kılı adam önde, Buck onun peşinde. İkisi de her an uyanık, her an tetikteydiler. Kulakları dikiliyor, burun kanatları titriyordu. Adam da Buck kadar keskin koku alıyor, Buck kadar iyi duyuyordu. Kılı adam için bu yürüyüş bir çocuk oyuncağıydı. Ağaçlara bir cambaz gibi tırmanan bu adam için yerde yürümek o kadar kolaydı ki... Dallara tutunup kendini salar, daldan dala, daldan dala, bazen metrelerce aralıkla dallara atlardı. Kendini boşluğa koyuverir, tutunduğu dalı bırakır ve aynı anda bir sonraki dalı yakalardı. Tuta bıraka, tuta bıraka dallar boyunca ilerlerdi hiç düşmeden. Yakaladığı dalı hiç elinden kaçırmadan. Aslına bakılırsa, ağaçların arasındayken yerde olduğundan daha rahat hareket ediyordu. Buck ağaçların dibinde nöbet tuttuğu geceleri hatırlıyordu. Adam ağaçta tüneyip uyuyor, uykusunda bile sıkıca kavradığı dalı elinden bırakmıyordu.

Kılı adamın hayallerine çok yakın bir biçimde, çağrı ormanının derinliklerinde yankılanıyordu. Bu ses Buck'ın içini büyük bir huzursuzluk ve garip isteklerle dolduruyor ama aynı zamanda belli belirsiz, tatlı bir hoşnutluk duymasına neden oluyordu. Tanımadığı, bilmediği şeyler için duyduğu vahşi emellerin ve coşkuların farkındaydı. Kimi zaman çağrısı

ormanın içine dek izliyor, sanki dokunulur bir şeymişçesine onu arıyordu. İçinde bulunduğu ruh durumuna göre yumuşak bir sesle ya da küstahça havlıyordu. Ağaçların dibindeki serin yosuna burnunu daldırır ya da çimenlerin uzayıp gittiği kapkara, yumuşak toprağa gömerdi. Şişkin topraktan yükselen kokuları horuldayarak içine çekerdi. Bazen saklanır gibi üzerleri mantarlarla kaplanmış, devrik ağaç gövdelerinin arkasına çöker kalırdı. Saatler ve saatler boyu. Gözlerini, kulaklarını dört açar, çevresindeki her kıpırtıyı, her sesi kollardı. Belki de böyle yatıp gizlenerek, anlayamadığı, tanımlayamadığı o çağrıyı yakalayacağını sanıyordu. Ama bütün bunları neden yaptığını bilmiyordu. İçinden gelen bir sesle bunlara sürükleniyor, nedenini, niçinini de araştırmaya kalkmıyordu.

Dayanılmaz dürtüler sarmıştı dört bir yanını. Kampta günün sıcaklığı altında yarı kendinden geçmiş bir durumda yatarken, birden başı kalkıyor, kulakları dikiliyor, dikkat kesilip çevreyi dinliyor ve ayağa fırlayarak saatlerce, hiç durmadan ormandaki patikalarda, fundalıkların kümelendiği açık düzlüklerde koşuyor, koşuyordu. Akarsular boyunca gitmeye ve ormandaki kış yaşamının içine sinsice girmeye bayılıyordu. Bazen bütün bir gün ağaçların altındaki sık otlar arasına uzanır, kekliklerin kanatlarını çırparak, böbürlene böbürlene yürümelerini seyrederdi. Ama en sevdiği, yaz gecelerinin yarı karanlığında koşmak, ormanın kısık, uykulu mırıltılarını dinlemektir. Görüntüleri ve sesleri okurdu. Tıpkı insanların kitap okuduğu gibi. Ve onu çağıran, o gizemli şeyi aradı. Çağıran, durmadan, dinlenmeden çağıran, ister uykuda olsun ister uyanık hep onu çağıran o gizemli şeyi.

Bir gece sıçrayarak uykudan uyandı. Gözleri özlemle açılmıştı. Burun delikleri titriyor, koku almaya çalışıyordu. Yeleşi sürekli bir dalgalar dizisi hâlinde kabarıp duruyordu. Çağrının

sesi geliyordu ormandan. Daha doğrusu sesin biri. Çünkü çok sesli bir çağrıydı bu. O güne kadar hiç olmadığı şekilde açık ve belirgin bir çağrı. Uzun, upuzun bir uluma. Kızak köpeklerinin sesine benzeyen ve onlardan farklı, çok farklı bir uluma. Ve Buck tanıdı bu sesi. Sanki kırk yıldır bildiği, tanıdığı bir şeymiş gibi. Daha önce duyduğu bir sesmiş gibi. Uyuyan kampın içinden koşarak fırladı. Büyük bir sessizlik içinde ormana daldı. Sese yaklaştıkça adımları ağırlaştı. Her adımını dikkatle, yavaş yavaş atıyordu. Sonunda ağaçların arasındaki bir boşluğa çıktı. Ve ileride, ön ayaklarını yere dayayıp, arka ayaklarının üzerine oturmuş boz bir kurt gördü. Dimdik duran, burnu havaya dikilmiş. İnce, uzun bir bozkurt.

Buck sesini hiç çıkarmamıştı ama o havlamasını kesip, Buck'ın varlığını hissetmeye çalıştı. Buck yarı sürünür durumda, vücudu kaskatı kesilmiş, kuyruğu dümdüz, ayaklarını alışılmamış bir dikkatle yere basarak düzlüğe çıktı. Her hareketinde ürktütücü bir korkuyla, aşırı bir dostluk karışımının belirtisi vardı. Yırtıcı ve vahşi hayvanların karşılaşmasındaki korku dolu sessizlikti bu. Kurt onu görünce kaçtı. O peşinden gitti. Vahşi sıçramalarla, çılgın bir yakalama isteğiyle izledi kurdu. Kurt onu bir çıkmaza sürükledi. Dere yatağında yattılar. Devrilmiş bir kütük yollarını kesiyordu. Kurt rüzgâr gibi döndü arka ayaklarının üstünde. Tıpkı Joe'nun yaptığı gibi. Köşeye kısıtılmış her kızak köpeğinin yapacağı gibi. Hırılıyordu. Tüylerini kabartıyordu. Dişlerini sürekli bir takırdamayla birbirine vuruyordu.

Buck saldırmadı. Onun çevresini dolandı. Arada bir dostça yaklaşıyor, sonra yine dönüyordu. Kurt şüphelenmişti. Korkmuştu. Buck onun üç misli ağırdı. Oysa kendisi, Buck'ın omzuna bile gelmiyordu. Bir fırsatını buldu, fırlayıp kaçtı. Az önceki kovalamaca yeniden başladı. Üst üste, defalarca ve defalarca kısıtıldı. Defalarca ve defalarca kaçıp kovalamaca

tekrarlandı. Güçten düşmüştü. Yoksa Buck o kadar kolay yetişemezdi ona. Buck'ın başı yanı başında belirinceye kadar koşuyor, sonra olduğu yerde dönüyordu. İlk fırsatta da fırlayıp kaçıyordu.

Sonunda Buck ısrarının karşılığını aldı. Onun kötü bir niyeti olmadığını anlayan kurt yanaştı. Burnunu uzattı. Buck da uzattı. Koklaştılar. Sonra arkadaş oldular. Vahşi hayvanların vahşetlerini yalanlayan bir şekilde yarı çekingen, yarı sınırlı oynastılar. Bir süre sonra, kurt uzun ve rahat sıçramalarla uzaklaşmaya başladı. Besbelli, bir yere gittiğini göstermek istiyordu. Besbelli, Buck'ın da gelmesi gerektiğini belirtiyordu. Ve loş akşam karanlığında, yan yana koştular. Dere yatağından yukarı, derenin aşağı aktığı boğazdan, derenin tırmandığı çıplak yamaçtan geçtiler. Derenin karşısındaki bayırdan aşağı, düze indiler. Büyük ormanlar ve sayısız derecikler vardı burada. Uzayıp giden bu ağaçlıkların arasından durmadan koştular. Saatler saatleri kovaladı. Güneş yükseldikçe yükseldi. Ilık sığağa döndü. Buck vahşi bir mutluluk içindeydi. Biliyordu. Sonunda çağrıya cevap vermişti. Ormandan gelen bu kardeşi ile yan yana, kararlı ve dosdoğru çağrının geldiği yere koşarken, çağrıya karşılık verdiğini biliyordu. Eski anılar sarıyordu her yanını. Bu anılar onu duygulandırıyor. Anı olmayıp da gerçek oldukları eski günlerdeki gibi duygulandırıyor. O eski gerçeklerin hayalidir bu anılar. Bunu daha önce de yapmıştı. O öteki, o hayal meyal hatırlanan dünyada da yapmıştı. İşte şimdi de yapıyordu. Düzlukte serbestçe koşuyor, koşuyordu. Ayağının altında basılmamış yumuşak toprak. Başının üstünde uzanıp giden gökyüzü.

Su içmek için bir derenin kıyısında durduklarında Buck, John Thornton'u anımsadı. Oturdu. Kurt çağrının geldiği yere doğru gitmeye başlamış, sonra onu almak için geri dönmüştü;

burnunu koklayıp ona cesaret verici hareketler yapmaya başlamıştı. Ama Buck geri döndü, geri dönüp geldikleri yoldan ağır ağır ilerledi. Vahşi kardeşi yumuşak bir sesle inleyerek, bir saat kadar onun yanında koştu. Sonra oturdu, burnunu göğē dikti ve ulumaya başladı. Üzüntü veren bir ulumaydı bu. Buck hiç durmadan yoluna devam ederken, ses gittikçe zayıfladı, sonunda uzaklarda kalıp iyice işitilmez oldu.

Buck kendini kampa attığı zaman John Thornton yemek yiyordu. Buck bir sevgi krizi, bir sevgi çılgınlığı içinde onun üstüne atladı. Yere yıktı. Üstüne tırmandı. Yüzünü gözünü yaladı. Elini ısırdı. John Thornton'un deyimiyile "maskaralıklar" yaptı. Bu arada John Thornton onu ileri geri sarsıyor, sevgiyile küfrediyordu.

Buck iki gün iki gece kamptan dışarı adım atmadı, iki gün iki gece Thornton'u gözünden kaçırmadı. Çalışırken peşinden gidiyor, çevresinde dolaşıyordu. Yemek yerken oturup onu seyrediyordu. Akşamları yatağına kadar götürüyor, sabahları yatağında karşılıyordu. Ama iki gün sonra, ormandan gelen çağrı, eskisinden de üstün, daha keskin bir tonda çınlamaya başladı. Buck huzursuzlandı. Vahşi kardeşini hatırlıyor, yamacın ötesindeki yüze gülen toprakları, yaban ormanları arasından kurtla yan yana koştuklarını hatırlıyordu. Bu anılar onu rahatsız ediyor, huzursuzluk veriyordu. Bir kere daha ormana uzandı. Ama vahşi kardeşi bir daha görünmedi. Uzun uzun kulaklarını dikip dinledi. Ama o yaşlı uluma bir daha hiç duyulmadı.

Geceleri dışarıda geçirmeye başladı. Bazen günlerce kamptan uzak kaldığı oluyordu. Bir keresinde, derenin sonundaki yamacı geçti. Ağaçlar ve sular ülkesine indi. Oralarda bir hafta dolaştı durdu. Vahşi kardeşinin yeniden görünmesini bekledi boşuna. Onunla ilgili bir şey bulma ümidiyle boşuna arandı. Yol boyu, yiyeceğı eti canlıyken yakalayıp öldürüyor, o

yorulmak bilmez, rahat, uzun adımlarla koşuyordu. Bir yerlerde denize dökülen geniş bir ırmakta alabalık avladı. Onun gibi balık avlarken sineklerin sokmasıyla kör olmuş, çaresiz, perişan, öfkeyle ormanda dolaşan koca bir kara ayıyı da bu ırmağın kıyısında parladı. Ayının gözleri görmüyordu. Çaresizdi. Perişandı. Yine de zorlu bir dövüş oldu. Bu dövüş Buck'ın ta derinlerde çöreklenmiş vahşiliğini hepten ayaklandırdı. İki gün sonra ayının yanına döndü. Bir düzine porsuk leşin başında toplanmışlar, senindi benimdi kavgası yapıyorlardı. Onları çil yavrusu gibi dağıttı. Kaçanlar arkalarında bir daha kavga edemeyecek iki arkadaşlarını bıraktılar.

Kana susamışlık her zamankinden güçlü, her zamankinden etkin hâle gelmişti. Öldürücüydü. Yırtıcıydı. Yaşayanları yiyerek yaşıyordu. Tek başına, kimseden yardım görmeden, sadece kendi gücüyle, yiğitliğiyle, güçlülerden başkasına hayat hakkı olmayan bu düşman çevrede zaferden zafere koşarak yaşıyordu. Bütün bunlar onu gururlandırdı. Bu büyük gururun esiri oldu. Bu gurur onun gövdesine, eline, ayağına, her yanına bulaştı. Bütün hareketlerinde bu gurur vardı. Her kasının oynayışında bu gurur vardı. Böbürlene böbürlene yürüyüşünde bu gurur vardı. O muhteşem, o güzelim tüylerini daha da bir güzelleştirdi, daha da bir parlattı bu gurur. Burnuyla gözlerinin üstündeki sürüden ayrılmış o kahverengi lekelerle, göğsünün tam ortasından uzanan beyaz tüyler olmasa, pekâlâ kurt sanılabilirdi. Bir kurt azmanı. Tüm kurtların en irisinden de iri bir koca kurt. İriliğini ve ağırlığını Saint Bernard babasından almıştı. Ama bu iriliğe ve ağırlığa çoban köpeği olan anası biçim vermişti. Burnu uzun, kurt burnuydu. Tüm kurt burunlarının en irisinden de iri ve uzun bir kurt burnu. Kafası kurt kafasıydı. Tüm kurt kafalarının en irisinden de iri bir kurt kafası. Sinsiliği kurt sinsiliği, vahşi bir sinsilikti; zekâsı çoban

zekâsı ile Saint Bernard zekâsı karışımıydı. Ve bütün bunlarla birlikte okulların en vahşisinde edinilen deneyler onu vahşetin içinde yetişen herhangi bir hayvan kadar korkulu bir yaratık yapmıştı. Yalnızca et yiyerek yaşayan bir hayvan olarak gelişmişti. Yaşamının doruğunda, üstünden canlılık ve dinçlik akıyordu ve cesaret fıskırıyordu. Thornton elini sırtında gezdirip onu okşarken, elinin hareketini bir çıtırtı dizisi izliyordu. Elin dokunuşuyla, her bir tüy içinde kapalı kalmış mıknaş gücünü koyuveriyordu. Her yeri, beyni ve bedeni, sinirleri ve lifleri sımsıkı bağlıydı birbirine. Ve her yerinde mükemmel bir denge ya da birlik beraberlik vardı. Hareket gerektiren her görüntüde, her seste, her olayda şimşek hızıyla fırlardı yerinden. Kızak köpekleri ataktan korunmak ya da atak yapmak için hızla sıçarlarlardı. O sanki uçuyordu havada. Kıpırtıyı görür, ya da sesi işitir işitmez daha öteki köpekler ne olduğunu kavrayamadan, o harekete geçmiş olurdu. Aynı anda algılıyor, aynı anda kavıyor ve aynı anda karşılık veriyordu. Aslında bu üç hareket, algılama, kavrama ve karşılama birbirini izliyordu. Ama aralarında öylesine bölünmez, öylesine ufak zaman farkları vardı ki aynı anda oluyormuş gibi görünüyordu. Kasları hayat doluydu. Çelik yaylar gibi harekete geçiveriyorlardı. Hayat muhteşem bir sel gibi kabarıyordu içinde. Mutlu, doymuş, şahlanmış bir hayat. Öyle geliyordu ki ona, bu coşup taşan hayat onu kendinden geçirecek, parçalayıp dışarı çıkacak ve cömertçe bütün dünyaya boşalacaktı. Bir gün ortaklar oturmuşlar, Buck'ın kampın dışına doğru yürüyüşünü seyrediyorlardı.

John Thornton:

– Bunun gibi bir köpek daha gelmemiştir dünyaya, dedi.

Pete:

– Tanrı onu yarattıktan sonra, kalıbı kırmış olmalı, diye cevap verdi.

– Ben de öyle sanıyorum, diye bu düşünceye katıldı Hans. Onun kamptan çıkışını gördüler. Ama ormanın gizliliği içine girer girmez bir anda oluşan o korkunç değişimi görmediler. Artık yürümüyordu. Bir anda vahşete ait bir yaratık hâline girdi. Yavaşça kayıyor, yaban kedileri gibi sessiz ilerliyordu. Gölgeler arasından bir görünüp bir kayboluyor, yeniden görünüyor yeniden kayboluyordu. Gölgeler arasından geçen bir gölgeydi o. Hayvanların gizlendiği her çalılıktan nasibini almayı biliyordu. Yılan gibi karnının üzerinde sürünmeyi, yılan gibi sıçrayıp diş geçirmeyi biliyordu. Kekliği yuvasından çekip alabilirdi. Tavşanı uykudayken öldürebilirdi. Ağaca tırmanmakta bir an geciken sincapları yarı yolda dişleyebilirdi. Göllerde erişemeyeceği balık, setlerini onaran kunduzlar arasında gafil avlayamayacağı yoktu. Keyif için ya da alışkanlıktan öldürmüyordu. Karnını doyurmak için öldürüyordu. Ve kendi öldürdüğü şeyleri yemeyi tercih ediyordu. Pusu kurmak, bir yerde şaka hâline gelmişti onun için. Sincaplara pusu kuruyor, yakaladığı zaman koyuveriyor, onların ölüm korkusu içinde, çeneleri atarak ağaç tepelerine tırmanmalarını seyrediyordu. Bunlar büyük bir sevinç ve keyif veriyordu ona. O yılın sonbaharı yaklaşırken, yaban geyikleri gitgide daha sık görünmeye başladı. Ağır ağır yürüyor, kışı sert rüzgârların pek işlemediği alçak ve kuytu vadilerde karşılaşmaya gidiyorlardı. Buck sürüden ayrılmış bir yavruyu haklamıştı bu arada. Ama daha büyük, daha heybetli bir av peşindeydi. Bir gün, derenin sonundaki yamaçta, tam istediği gibi bir av buldu. Yirmi geyiklik bir sürü, ağaçlar ve sular ülkesinden çıkmış geliyorlardı. Başlarında kocaman bir erkek geyik vardı. Korkunç bir öfke içindeydi, iki metreye yaklaşan yüksekliğiyle, Buck'ın arayıp da bulamadığı heybette bir rakipti. On dört çatala ayrılan ve bir ucundan öbürüne iki metrelik bir genişliği kapsayan, parmaklarını açmış bir avuç

gibi yükselen boynuzlarını öne arkaya tosluyordu. Buck'ı görünce gözleri kötü ve keskin bir pırıltıyla yandı. Korkunç bir sesle kükredi.

Geyiğin yan tarafına, böğrünün hemen ortasına saplanmış duran ucu tüylü ok, vahşiliğini daha da belirginleştiriyordu. İlkel dünyanın eski av günlerinden gelen o içgüdü ile Buck geyiği sürüden ayırmaya çalıştı. Hiç de kolay bir iş değildi bu. Tek bir darbe ile yaşamına son verecek o korkunç meyilli kasnakların ve koca boynuzların uzanamayacağı bir mesafede durarak havlıyor ve geyiğin önünde dans ediyordu. Bu sivri dişli tehlikeye arkasını dönüp yoluna devam edemediği için, geyik sinir krizlerine tutuluyordu. Böyle anlarda Buck'a tos vurmak için fırlıyor ama Buck çevik bir hareketle bundan sıyrılıyordu. Sonra onu kaçınılması imkânsız bir şekilde kızıştırarak üzerine çekiyordu. Böylece arkadaşlarından ayrılmış oluyordu. Ama hemen erkek geyiklerden birkaçı Buck'ın üzerine yürüyor ve arkadaşlarının yeniden sürüye katılmasını sağlıyorlardı.

Vahşi dünyanın bir sabrı vardır. Yorulmak, bıkmak nedir bilmeyen bir sabır. Avının peşini bırakmayan bir sabır. Hayatın kendisi gibi ısrarlı, dirençli bir sabır. Örumceği saatler ve saatler boyu ağında kımıldamadan tutan işte bu sabırdır. Yılanı çöreklenip öyle oturtan bu sabırdır. Panteri kurduğu pusuda bekleten bu sabırdır. Bu sabır hayatın sabrıdır. Hem de görenleri şaşkırtan bir çelişkisi vardır. Hayat, hayat dolu varlıklara yine hayat dolu varlıkları avlamak için bu sabrı verir. Bu sabır Buck'ta da vardı. Sürünün yanından ayrılmıyordu. Yanlarında koşuyor, yürüyüşlerini aksatıyor, engelliyordu. Erkek geyikleri kızdırıyordu. Dişi geyikler yavrularını kollamaya çalışıp tedirgin oluyorlardı. En öndeki, yaralı geyik ise çaresizlik içinde çılgına dönüyordu. Bu böyle yarım gün sürdü. Sanki bir tane değil, yüzlerce, binlerce Buck

vardı. Sağdan saldırıyor, hışımla dönüp soldan saldırıyor, kurbanıyla sürünün arasına giriyor, yolunu kesiyordu. Nereye baksan Buck vardı. Sağda, solda, önde, arkada. Geyiklerin sabrı tükeniyordu. Vahşi dünyanın, yenmek, yutulmak için yaratılmış bu canlılarındaki sabır, yemek yutmak için yaratılmış canlılarındaki kadar güçlü ve sürekli olmuyordu. Gün ilerleyip güneş kuzeybatıya doğru gitgide yaklaştıkça karanlık geri gelmişti ve sonbahar geçeli altı saat olmuştu. Genç erkek geyikler kuşatılmış önderlerinin yardımına koşmak için adımlarını daha da isteksizce atmaya başladılar. Hızla yaklaşan kış onları engelleyen bu yorulmaz düşmandan asla kurtulamayacaklarını gösteriyordu. Üstelik tehlikede olan sürünün ya da genç erkek geyiklerin yaşamı değildi. İçlerinden yalnızca birinin canı isteniyordu. Bu kendi yaşam çıkarlarından hayli uzaktı ve sonunda geçiş vergisini vermeye razı oldular.

Akşamın alaca karanlığında, yaşlı geyik başını önüne eğdi, arkadaşlarının sönmekte olan günün son ışıklarında ayaklarını sürüye sürüye geçip gidişlerini seyretti. Bir zamanlar sevişmiş olduğu dişi geyikler, babalık ettiği yavrular, önderlik ettiği erkek geyikler, hepsi, hepsi başlarını bile çevirmeden geçip gittiler. Onların peşinden gidemedi. O amansız, o insafsız sivri dişli tehlike burnunun dibinde bitivermişti yine. Kaçacak yol yoktu. Yarım tondan da yüz elli kilo ağır çekiyordu geyik. Uzun bir hayat sürmüştü. Güçlü bir hayat. Dövüş ve kavga dolu bir hayat. Ve işte sonunda, başı, fırlak kemikli koca dizlerine kadar bile gelmeyen bir yaratığın dişlerinde geliyordu ölüm.

O andan sonra, gece gündüz Buck avının peşini asla bırakmadı, ona bir an bile dinlenme fırsatı vermedi, ağaçların yapraklarını ya da körpe huş ağaçlarının ve söğütlerin dallarını yemesini önledi. Geyiğin, yanlarından geçtikleri şırl şırl

akarsularda, bir alev gibi yanan boğazını saran susuzluğunu gidermesine izin vermedi. Geyik sık sık umutsuzlukla Buck'tan kurtulmak için bir anda fırlıyordu. Böyle zamanlarda Buck onu durdurmaya çalışmıyor, kolay adımlarla koşuyor, oyunun böylece sürmesinden mutluluk duyarak, geyik durduğunda yere yatıyor, yemek yemeye ya da su içmeye çalıştığında vahşice geyiğin üstüne atılıyordu. Bir ağacı andıran boynuzların altındaki o koca kafa gitgide aşağı düştü. O ayaklarını sürüye sürüye yürüyüşü gitgide daha da ağırlaştı. Sık sık ve uzun uzun durmaya başladı. Durduğu zamanlar burnu toprağa dikiliyor, kulakları düşüyordu. Bu arada, Buck su içip dinlenmek için bol bol zaman kazanıyordu. Kırmızı dili dışarı sarkmış, soluk soluğa koşan Buck her şeyde bir değişmenin başladığını görüyordu. Toprakta yeni bir kaynaşma, yeni bir kıvıltı seziyordu. Geyiklerin geldiği gibi, başka canlılar da yollara düşmüş geliyorlardı. Orman, su ve hava onların varlığıyla yeniden hayat buluyor, kalbi onlarla atıyor gibiydi. Bir şey görmedi. Duymadı. Koku almadı. Yine de bunun böyle olduğunu biliyordu. Bir başka sezgiyle, anlaşılmaz bir sezgiyle garip bir şeylerin olduğunu, bir şeyler döndüğünü fark ediyordu. Elindeki işi bitirir bitirmez bunu araştırıp, ne olduğunu öğrenmeye karar verdi. Dördüncü günün sonunda, koca geyiği yıktı yere. Bir gün bir gece avının başından ayrılmadı. Bir yiyor, bir uyuyor, yine yiyor, yine uyuyordu. Sonra dinlenmiş, güçlenmiş olarak kalktı. Kampa ve John Thornton'a yöneldi. O uzun, rahat adımlarla koşmaya başladı. Saatlerce ve saatlerce koştu. Karmakarışık ormanlar, sular arasından yolunu hiç kaybetmeden, bu yabancı topraklardan insanoğlunu ve onun pusulasını şaşkırtacak bir isabetle geçip evinin yolunu tuttu. İlerledikçe, topraktaki bu yeni kaynaşmayı daha da çok sezinlemeye başladı. İleride uzaklarda, bütün yaz olduğundan

çok daha başka bir hayat kımıltısı vardı. Bunu artık o garip, o anlaşılmaz sezgiyle anlamıyordu. Kuşlar şarkılarında bunu söylüyor, sincaplar bunun gevezeliğini yapıyor, rüzgâr bunu fısıldıyordu. Birkaç kere durdu. Temiz sabah havasını derin derin içine çekip kokladı. Aldığı solukta bile ona daha hızlı, daha daha hızlı gitmesini söyleyen bir şey vardı. Bir felaketin yaklaştığını, o ana kadar olmamışsa bile pek yakında bir felaket olacağını hissediyor, bu sezgiyle adımlarını sıklaştırıp hız alıyordu. Derenin sonundaki yamacı geçip de kampa doğru inmeye başladığı zaman adımlarını daha bir dikkatli, daha bir etrafi kollayarak atmaya başladı.

Üç mil ötede tüylerini dimdik yapan taze bir izle karşılaştı. Bu iz doğru kampa ve John Thornton'a gidiyordu. Bütün sinirleri gerilmiş durumda, sonucundan başka bütün yönleriyle öyküyü anlatan ayrıntıların çokluğunu gözden kaçırmadan hızla koştu Buck. Burnu, ardında koştuğu yaşamın bittiği konusunda türlü türlü bilgiler veriyordu ona. Ormanın felaket ve vahşiliklere gebe sessizliğine dikkat etti. Kuşlar kaçıp gitmişti. Sincaplar saklanıyordu. Yalnızca tek bir gri kuş gördü. Ölü bir dala öylesine tünemişti ki sanki onun bir parçası ağacın üstünde, ağacın bir çıkıntısı gibi duruyordu.

Buck kayıp giden bir gölgenin itişiyile koşarken, birden sanki biri tutup çevirmiş gibi burnu yana döndü. Yeni kokuyu izledi. Bir fundalığa geldi. Ve Nig'i buldu. Bir yanının üstüne devrilmiş yatıyordu. Buraya kadar sürüklenmiş, burada ölmüştü. Sapı tüylü bir ok, gövdesini delip geçmişti. Bir yanından okun ucu, bir yanından tüyler içindeki sapı görünüyordu.

Otuz metre kadar ilerde, Thornton'un Dawson'da aldığı kızak köpeklerinden birine rastladı. Tam yolun üstünde yatmış, can çekişiyordu. Buck onun yanında durmadan dolanıp yürüdü. Uzaktan uzağa sesler geliyordu kamptan. Düşme kalkma

sesleri, devrilen bir şeylerin çıkardığı sesler. Curcuna vardı sanki. Karnının üstünde sürünerek düzlüğe yanaştı. Hemen ağaçların bittiği yerde Hans'ı buldu. Yüzükoyun yatıyordu. Vücudundaki tüylü oklarla bir kirpiye dönmüştü. Buck onu gördüğü anda, çam dallarından yapılmış kulübenin olduğu yere baktı. Ve bakar bakmaz omuzlarındaki, boynundaki bütün tüyler dikiliverdi havaya. Önüne geçilmez bir öfke kasırgası sardı her yanını. Hırladığını hiç fark etmedi. Oysa kükrer gibi, korkunç bir hırlama tutturmuştu. Hayatında son defa, hırsın akıl ve kurnazlığa üstün gelmesine izin verdi. Aklı başından gitmişti. John Thornton'a olan o yüce sevgisi yüzünden aklı başından gitmişti.

Ürkütücü bir kükreme işitip, üstlerine daha önce benzerlerini hiç görmedikleri bir hayvanın saldırdığını gördüklerinde Yeehat'lar ladin dallarından yapılmış kulübenin kalıntıları çevresinde dans ediyorlardı. Mahvetme arzusuyla gözleri dönmüş bir öfke fırtınası gibi üstlerine atlayan Buck'tı. En öndeki adama doğru sıçradı. Yeehatların başkanıydı bu. Boynunu boydan boya yardı ve yaradan oluk gibi kanlar akmaya başladı. Kurbanın başında durup beklemedi. Atlayıp geçti. Bir ikincisinin boğazı yırtılıverdi aynı anda. Artık onun önüne geçmeye imkân yoktu. Adamların ortasına daldı. Yırtıyor, paralıyor, öldürüyor, yok ediyordu. Bir an durmuyor, bir an yavaşlamıyordu. Üzerine savrulan oklardan daha hızla dalıyordu. Hareketleri öylesine akıl almaz bir çabukluktaydı ve yerliler öylesine arapsaçı gibi olmuşlardı ki ona attıkları oklarla birbirlerini vuruyorlardı. Genç bir avcı Buck'a bir mızrak savurdu. Ama Buck mızraktan önce fırlamıştı yerinden. Mızrak gitti, bir başka avcının göğsüne saplandı. Ucu adamın sırtını delip öteye geçti. Yerliler paniğe kapıldılar. Dehşet içinde ağaçların arasına doğru kaçtılar. Bir yandan koşuyor, bir yandan Kötü Ruh'un baskınına uğradıklarını söylüyorlardı.

Ağaçların arasında bütün güçleriyle koşarken onların ardı sıra kudurmuşçasına koşan ve bir geyik gibi onları yerde sürükleyen Buck gerçekten hayvan kılığına bürünmüş bir şeytandı. Yeehatlar için bir kader günüydü. Bölgeden uzaklara iyice yayıldılar ve ancak bir hafta sonra geri kalanlar aşağı vadide bir araya gelebilip kayıplarını saydılar. Kovalamadan bıkan Buck ıssız kampa döndü. Pete ilk şaşkınlık anında, battaniyesinin içinde ölmüştü. Thornton'un umutsuz mücadelesi toprağa daha yeni yazılmıştı. Buck derin havuzun kenarına dek bütün ayrıntıları kokladı. Orada, başı ve ön ayakları suyun içinde, sonuna dek sadık kalan Skeet yatıyordu. Madeni yıkayıp ayırmak için yapılan kanaldan gelen sularla bulanık ve bir bataklık hâline gelen havuz içindekini gizliyordu ve içinde John Thornton'un cesedi vardı. Çünkü Buck onun izlerini suya kadar izlemişti. Ve sudan çıkan hiçbir iz yoktu ortalarda.

Bütün gün boyunca, Buck ya gölün kıyısında dalgın dalgın dolaştı ya da kampa koşup kükreyerek etrafı araştırdı. Ölümün bir hareketsizlik, yaşayanların hayatlarından çıkıp uzaklara gidiş olduğunu biliyordu. Ve John Thornton'un öldüğünü biliyordu. Bu onun içinde bir boşluk yarattı. Açlığa benzer bir boşluk. Ağrıyan, ağrıyan, hiç durmadan ağrıyan bir boşluk. Hiçbir yemeğin doyuramayacağı bir boşluk.

Arada bir, Yeehatların ölümlerine bakmak için durduğu zamanlar, bu boşluğun verdiği acıyı duymaz oluyor, unutuyordu. Ve o zaman içinden büyük bir gururun fişkırıldığını duyuyordu. O güne kadar bilip duyduğundan çok daha yüce, çok daha güçlü bir gurur; insan öldürmüştü. Avların en soylusunu. Ve sopaya sopa, dişe diş yasasına karşı çıkararak. Cesetleri merakla kokladı. Öyle kolay ölmüşlerdi ki! Bir kızak köpeğini öldürmek bile daha zordu. Onun dengi değildi insanlar. Okları ve mızrakları ve sopaları olmasa hiçbir işe

yaramazlardı. Bundan sonra onlardan korkmayacaktı. Ellerinde oklar ve mızraklar ve sopalar olmadığı zaman onlardan hiç mi hiç korkmayacaktı.

Gece geldi ve dolunaya, gökte ağaçların üstünde yükselerek hayalet dolu güne dek bölgeyi aydınlattı ve gecenin gelişi ile havuzun başında derin derin düşünüp kalan Buck, ormanda, Yeehatların yaptıklarından farklı, yeni bir yaşamın kıpırdanışını duydu. Kulaklarını dikip, koklayarak ayağa kalktı. Çok uzaklardan belirsiz, tiz bir havlama geliyor, bunu yanık tonda tiz havlamalardan oluşan bir koro izliyordu. Zaman geçtikçe havlamalar daha yükseldi ve yakından gelmeye başladı. Ve Buck bir kez daha bunların, anılarında yaşayan o öteki dünyada duyulan şeyler olduğunu anladı. Açıklığın ortasına gidip dinledi. Eskisinden çok daha çekici, çok daha buyurucu bir biçimde yankılanan o çok sesli çağrıydı bu. Ve daha önce hiç olmadığı gibi Buck boyun eğmeye razıydı. John Thornton ölmüştü. Son bağ da kopmuştu. İnsanlar ve onların arzuları artık onu bağlamıyordu. Yeehatların canlıları öldürdükleri gibi, yiyeceklerini yol boyu canlıyken öldüre öldüre, göçen yaban geyiklerini avlaya avlaya, ağaçlar ve sular ülkesinden geliyordu kurt sürüsü. Ağaçlar ve sular ülkesinden çıkıp, Buck'ın vadisine yayılıyordu kurt sürüsü. Ay ışığının yıkadığı düzlüğe gümüşü bir sel gibi boşandılar. Buck düzlüğün ortasında bir heykel gibi kımıldamadan durdu. Tıpkı bir heykel gibi onların gelmesini bekleyerek durdu. Kurtlar korktular. Öylesine kocaman, öylesine hareketsiz, soğuk ve duygusuzdu ki! Bu alışılmadık manzara şaşırtmış, korkutmuştu gelenleri; onlar da durdular. Kısa, sessiz bir bekleyişten sonra en cesurları Buck'ın üstüne atladı. Buck bir şimşek gibi karşılık verdi. Boynu kırılmıştı saldıranın. Buck yine duruyordu biraz önceki gibi, hiçbir şey olmamış gibi öylece kımıldamadan duruyordu. Boynu kırılan

kurt arkasında acıyla kıvranıyor, debeleniyordu. Gelenlerden üçü daha peş peşe aynı atağı denediler. Üçü de peş peşe çekildiler. Boğazları yırtılmış, omuzları paralanmış olarak, sel gibi akan kanlar içinde çekildiler.

Bu bütün sürünün ileri atılmasına yetti. Birbirine girmiş bir kütle gibi karmakarışık bir hâlde, avı bir an önce yere yıkma hırsıyla ileri atıldılar. Buck'ı ayakta tutan muhteşem hızı ve çevikliğiydi. Yırtıyor, koparıyor, parçalıyordu. Arka ayaklarının üstünde dikilmiş, düşmanın saldırısına göre dönüp dururken, öylesine büyük bir hız içindeydi ki, kurtlar karşılarında bitip tükenmek bilmez bir yaratık görüyorlardı. Fakat çok kalabalıktilar ve her yönden saldırıyor, arkasına geçmeye çalışıyorlardı. Arkasına geçmelerine engel olmak için gerilemek zorunda kaldı, göle kadar çekildi. Orayı geçip dere yatağına girdi. Dik açılış şeklinde kazılmış kumun bir set gibi yığıldığı yere kadar geriledi. Burada kendini güvende hissediyordu. Çünkü artık üç yanı da kapalıydı ve savunmak veya saldırmak için sadece önü açıktı. Kalesinde kendini öyle güzel savundu ve öyle bir saldırdı ki yarım saat sonra kurtlar yenilmiş bir hâlde geri çekildiler. Yorgunluktan hepsinin dili dışarıda sallanıyordu. Her biri bir yana dağılmış, kuvvetlerini toplamaya çalışıyorlardı.

Bu sırada ince uzun, boz bir kurt çekine çekine yaklaştı. Bu, Buck'ın bir gün bir gece yan yana, baş başa koştuğu vahşi kardeşiydi. Alçak bir sesle hırlıyordu. Buck da hırladı. Koklaştılar. Biraz sonra savaş yaraları içinde, sıska, yaşlı bir kurt öne çıktı. Buck homurdanırcasına dudaklarını gerdi ama onunla da koklaştı. Bir müddet süren bu tanışmadan sonra yaşlı kurt yere oturup, burnunu aya doğru uzatarak uzun uzun uludu. Sürüdeki diğer kurtlar da katıldılar bu ulumaya. Bu ulumalarla birlikte çağrı sesleri geldi Buck'ın kulağına. O da yere oturup uludu. Ulumalar bitince, durduğu yerden çıktı,

kurtların arasına girdi. Yarı dostça, yarı vahşi kokladılar onu. Liderler sürünün başına geçip ağaçlara doğru atıldılar, uzaklaşmaya başladılar. Sürüdeki kurtlar hep birlikte uluyarak peşlerinden koştular. Aileye yeni katılan Buck da onlarla beraber koştı. Vahşi kardeşiyle yan yana koşuyordu, vahşi vahşi uluyarak.

Bir süre sonra, Yeehatlar bozkurtların soyunda bir değişme olduğunu fark ettiler. En genç kurtların burunlarıyla gözlerinin üstü kahverengi lekeli, göğüsleri beyaz tüylüydü. Ama bu kadarla kalmıyordu şaşılacak şeyler. Bir de onları çok korkutan “Hayalet Köpek” vardı. O hep sürünün başında koşuyor, şiddetli kışlarda kamplarına dalıyor, yiyeceklerini çalıyordu. Kurdukları kapanları bozuyor, yakaladıkları hayvanları götürüyor, köpeklerini öldürüyordu. En gözü pek avcılarını yere yıkıyordu. Kampa dönmeyen Yeehatları, kabilesindeki kardeşleri boyunlarını vahşice parçalanmış bir hâlde buluyorlardı. Cesetlerin yanında herhangi bir kurdun bırakabileceğinden daha büyük pençe izleri görülüyordu. Artık, geyiklerin peşine düştüğünde Yeehatların asla girmedikleri bir vadi vardı. O vadi anıldığında, Kötü Ruh’un orayı yaşamak için kendine ayırdığı anlatılırdı.

Aslında bu vadinin, öbür kurtlara bir bakıma benzeyen, bir bakıma hiç benzemeyen, enfes kürklü, kocaman bir misafiri vardır. Sürüsüne verimli avlara doğru önderlik eder. Bazen o, orman ülkesinden tek başına geçer ve torbaların üstünde uzun çimenlerin bittiği sarı ırmağa gelir. Öylece yalnız ve hüzünlü bir süre oturur, ayrılmadan önce uzun uzun, kederle ulur.

SON